

สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ระดับการประเมินคุณภาพ

☐ ดีเยี่ยม

☒ ดีมาก

☐ ดี

☐ ปานกลาง

ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

พันโท อภิชาติ ชูเกียรติติกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนากุมิสังคมอย่างยั่งยืน

ชื่อเรื่อง

ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

โดย

พันโท อภิชาติ ชูเกียรติติกุล

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

ดร. ทวีชัย ใจดี

(รองศาสตราจารย์ออคม กาญจนประโชติ)

วันที่...1...เดือน...ธันวาคม...พ.ศ. 51...

กรรมการที่ปรึกษา

ดร. รติมา โพธิ์สุวรรณ

(อาจารย์ ดร.รติมา โพธิ์สุวรรณ)

วันที่...1...เดือน...ธันวาคม...พ.ศ. 51...

กรรมการที่ปรึกษา

ดร. ประจักษ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ บศสุข)

วันที่...1...เดือน...ธันวาคม...พ.ศ. 51...

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

ดร. ปราโมช

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมช สีตะโกเศศ)

วันที่...1...เดือน...ธันวาคม...พ.ศ. 51...

สำนักงานบัณฑิตศึกษารับรองแล้ว

ดร. เทพ พงษ์พานิช

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

วันที่...3...เดือน...ธันวาคม...พ.ศ. 2551

ชื่อเรื่อง	ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3
ชื่อผู้เขียน	พันโท อภิชาติ ชูเกียรติกุล
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนามนุษย์สังคมอย่างยั่งยืน
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์อาคม กาญจนประโชติ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวบรวมข้อมูลโดยสอบถามจากข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 จำนวนทั้งสิ้น 374 ราย และสัมภาษณ์เจาะลึกในความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อีก 12 นายแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่าข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ยประมาณ 43 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีอายุรับราชการทหารเฉลี่ยประมาณ 21 ปี เป็นประเภทชั้นประทวน อยู่ระดับชั้นยศจ่าสิบเอก-จ่าสิบเอกพิเศษ มีรายได้เฉลี่ยจำนวน 23,306.84 บาทต่อเดือน ในขณะที่เดียวกันก็มีรายจ่ายเฉลี่ย 17,145.40 บาทต่อเดือน มีการออมเงินไม่เกิน 3,000 บาท และมีภาระหนี้สินจากการผ่อนชำระเงินกู้ยืม มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อโทรทัศน์ และมีนโยบายจากหน่วยเหนือเป็นแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจพบว่า โดยภาพรวมข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในเกณฑ์ ระดับดีมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านจากทั้งหมด 9 ด้าน พบว่า ด้านประโยชน์ ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก มีความรู้ความเข้าใจใน อยู่ในเกณฑ์ ระดับ ดีมาก ส่วนในด้านเงื่อนไขคุณธรรม ผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่ง พบว่า มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่า ระดับดี แสดงให้เห็นว่า ขาดความละเอียดในการวิเคราะห์แยกแยะ และพิจารณาอย่างชัดเจน ระหว่างความถูกต้องทางสังคมกับความดีงามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือหลักทางศาสนา

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ในภาพรวม รายจ่ายและแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากด้านรายจ่ายแสดงให้เห็นว่า แนวโน้มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ที่มีการใช้จ่ายน้อย อาจจะมี ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดีมาก โดยน่าจะดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล รู้จักคิด วิเคราะห์ และเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง สำหรับแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หากเปิดโอกาสให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์ จะได้มีประสบการณ์ที่มาก แนวโน้มน่าจะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริงมากขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมมากขึ้นต่อไป

ส่วนผลการศึกษาจากแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์เจาะลึกความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่น ขาดแรงจูงใจ ในการปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากไม่ทราบแนวทางว่าจะเริ่มต้นนำไปประยุกต์ใช้ อย่างไรให้ถูกต้อง สำหรับแนวทางและข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนใหญ่เห็นว่าต้องได้รับอบรม และต้องได้รับการสนับสนุนกำลังใจจากผู้บังคับบัญชา เพื่อน คนใกล้ชิดเป็นอย่างดี ควรจัดกิจกรรมดำเนินการแบบการมีส่วนร่วมในรูปของโครงการ โดยการอบรมหรือสัมมนานั้นต้องนำผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญทางด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาให้การแนะนำ ให้ความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง และมีการลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อให้ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ได้สัมผัสกับประสบการณ์โดยตรงกับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

Title	Knowledge and Understanding on Sufficiency Economy Philosophy of Third Development Battalion Military staff
Author	Lieutenant Colonel Apichart Chookiettakul
Degree of	Master of Science in Geosocial Based Sustainable Development
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Arkom Kanjanaphachot

ABSTRACT

The purposes of this research were to investigate: 1) level of knowledge and understanding on sufficiency economy philosophy; 2) factors affecting the level of knowledge and understanding on sufficiency economy philosophy; 3) problems encountered and recommendations on the occurrence of knowledge and understanding on sufficiency economy philosophy. A set of questionnaires was used for data collection administered with 374 military staff in 3rd Development Battalion and the other 12 staff for in-depth interview on the Sufficiency Economy Philosophy. Obtained data were statistically analyzed by using the Statistical Package for finding frequency, mean, percentage, weighted mean and correlation coefficient.

Findings showed that majority of the respondents were 43 years of age on average and upper secondary school graduates. Their year of service was 21 years as noncommissioned officers with the ranks of Sergeant Major First Class – Senior Sergeant Major First Class. Their average monthly income was 23,306.84 baht, the expense was 17,145.40 baht and the savings was less than 3,000 baht. They also had financial obligations from personal loans. The respondents perceived information on the sufficiency economy philosophy from television and the policies of the Royal Thai Army in the promotion of knowledge and understanding on the philosophy.

Also, the findings revealed that the overall knowledge and understanding on the sufficiency economy philosophy of the military staff in the 3rd Development Battalion was at a very high level. Based on the determination of the 9 criteria in this study, most of the respondents had knowledge and understanding on the benefits at a very high level. For ethics aspect, almost half of the respondent knowledge and understanding in a low level. This indicated that they still

lacked deep details in analytically deliberating and separating between social righteousness and the virtue under the principles of either sufficiency economy philosophy or religion.

With regards to factors affecting the level of knowledge and understanding of the respondents, as a whole, it was found that there was a significant relationship between the expenses and guidelines for the promotion of the third Development Battion and the level of knowledge and understanding in the philosophy of sufficiency economy at the level of 0.05. Based on the expenses, it was found that most of the respondents had a high tendency to have little expenses. This might be because they had a high level of knowledge and understanding on the concept of sufficiency economy. In the case of guidelines for the enrichment of knowledge and understanding on the concept of sufficiency economy, the respondents might have more experiences if they were given a chance to share thinking process, responsibility and benefits. Besides, they would be able to apply the concept to their daily life activities appropriately.

With regards to problems encountered and recommendations, most of the respondents lacked of confidence and motivation on there daily life activities based on the concept of sufficiency economy. This was because their did not know guidelines how to begin to apply it correctly. Most of the respondents stated that they should have attended a seminar on the concept of sufficiency economy and be supported by their supper intendents and friends. They said that concerned agencies should hold a participatory activity on the extension of knowledge on the concept of sufficiency economy. Besides, experts should be invited to be resource persons in the seminar with experiential learning. Lastly, monitoring after the seminar should be continually done.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 นี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาของรองศาสตราจารย์อาคม กาญจนประโชติ ประธานกรรมการที่ปรึกษา พร้อมด้วยอาจารย์ ดร.รัตนา โพธิ์สุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา ยศสุข กรรมการที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ดำเนิน กาละดี ภาควิชาพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัยในครั้งนี้ทุกขั้นตอน จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ได้อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทปริญญาวชิราวุฒิศาสตร์ มหาบัณฑิตแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอจารึกภาพความทรงจำอันดีไว้ในจิตใจของข้าพเจ้าตลอดไป

ประการสุดท้าย คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบแก่ครอบครัว ชูเกียรติคุณ ที่อบรมเลี้ยงดูวางรากฐานการศึกษาและให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืนรุ่นที่ 2 ที่ให้การช่วยเหลือทุกด้านแก่ผู้วิจัยในขณะที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และบุคคลอื่น ๆ ที่มีได้กล่าวนามในที่นี้ ที่ได้ให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังใจด้วยดีต่อเนื่องซึ่งมีส่วนสนับสนุนให้การศึกษาของข้าพเจ้าบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายและขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งหลายอีกครั้ง ณ โอกาสนี้

พันโท อภิชาติ ชูเกียรติคุณ

ธันวาคม 2551

สารบัญตาราง

		หน้า
	บทคัดย่อ	(3)
	ABSTRACT	(5)
	กิตติกรรมประกาศ	(7)
	สารบัญ	(8)
	สารบัญตาราง	(10)
	สารบัญภาพ	(14)
บทที่ 1	บทนำ	1
	ความสำคัญของปัญหาการวิจัย	3
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
	ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย	7
	นิยามศัพท์	8
บทที่ 2	การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	13
	แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	13
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	22
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	31
	สมมติฐานการวิจัย	32
บทที่ 3	วิธีการวิจัย	33
	สถานที่ดำเนินการวิจัย	33
	ประชากร	33
	กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเชิงคุณภาพ	33
	ตัวแปรและการวัดตัวแปร	34
	เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	34
	การทดสอบเครื่องมือ	35
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	36

การวิเคราะห์ข้อมูล	36
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	39
บทที่ 4 ผลการวิจัย	40
ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ให้ข้อมูล	40
ตอนที่ 2 ระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3	50
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูลสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3	71
ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของข้าราชการทหารสังกัด กองพันพัฒนาที่ 3 ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจใน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	87
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
สรุปผลการวิจัย	95
อภิปรายผล	101
ข้อเสนอแนะสำหรับกองพันพัฒนาที่ 3	109
ข้อเสนอแนะสำหรับกองทัพบก	110
ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป	110
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	115
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอายุ	41
2 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา	41
3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอาชีพราชการทหาร	42
4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามประเภทชั้นยศ	43
5 จำนวนและร้อยละของนายทหารชั้นประทวน จำแนกตามระดับชั้นยศ	43
6 จำนวนและร้อยละของนายทหารชั้นสัญญาบัตร จำแนกตามระดับชั้นยศ	44
7 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัว	45
8 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับรายจ่ายต่อเดือนของครอบครัว	45
9 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการออมเงินของครอบครัว	46
10 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามสาเหตุของภาระหนี้สินของครอบครัว	47
11 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามวิธีการรับทราบข้อมูลข่าวสาร	48
12 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	50
13 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความหมาย	51
14 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความหมาย	53
15 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านวัตถุประสงค์	54
16 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านวัตถุประสงค์	55
17 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการความพอประมาณ	56

18	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ	57
19	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการความมีเหตุผล	58
20	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุมีผล	59
21	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการภูมิคุ้มกัน	60
22	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านภูมิคุ้มกัน	61
23	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขความรู้	62
24	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขความรู้	63
25	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขคุณธรรม	64
26	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขคุณธรรม	65
27	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านวิธีการ	66
28	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านวิธีการ/ทฤษฎี	68
29	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านประโยชน์	69
30	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านประโยชน์	70
31	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม	71

- 32 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ
ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และ
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในด้านความหมาย 72
- 33 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ
ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และ
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัตถุประสงค์ 74
- 34 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ
ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และ
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักความพอประมาณ 76
- 35 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ
ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และ
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักการมีเหตุมีผล 78
- 36 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ
ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และ
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักภูมิคุ้มกันที่ดี 79
- 37 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ
ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และ
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไขความรู้ 80
- 38 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ
ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และ
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไขคุณธรรม 82

- 39 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ
ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และ
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในด้านวิธีการ 83
- 40 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ
ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และ
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในด้านประโยชน์ 84
- 41 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ
ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และ
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม 86

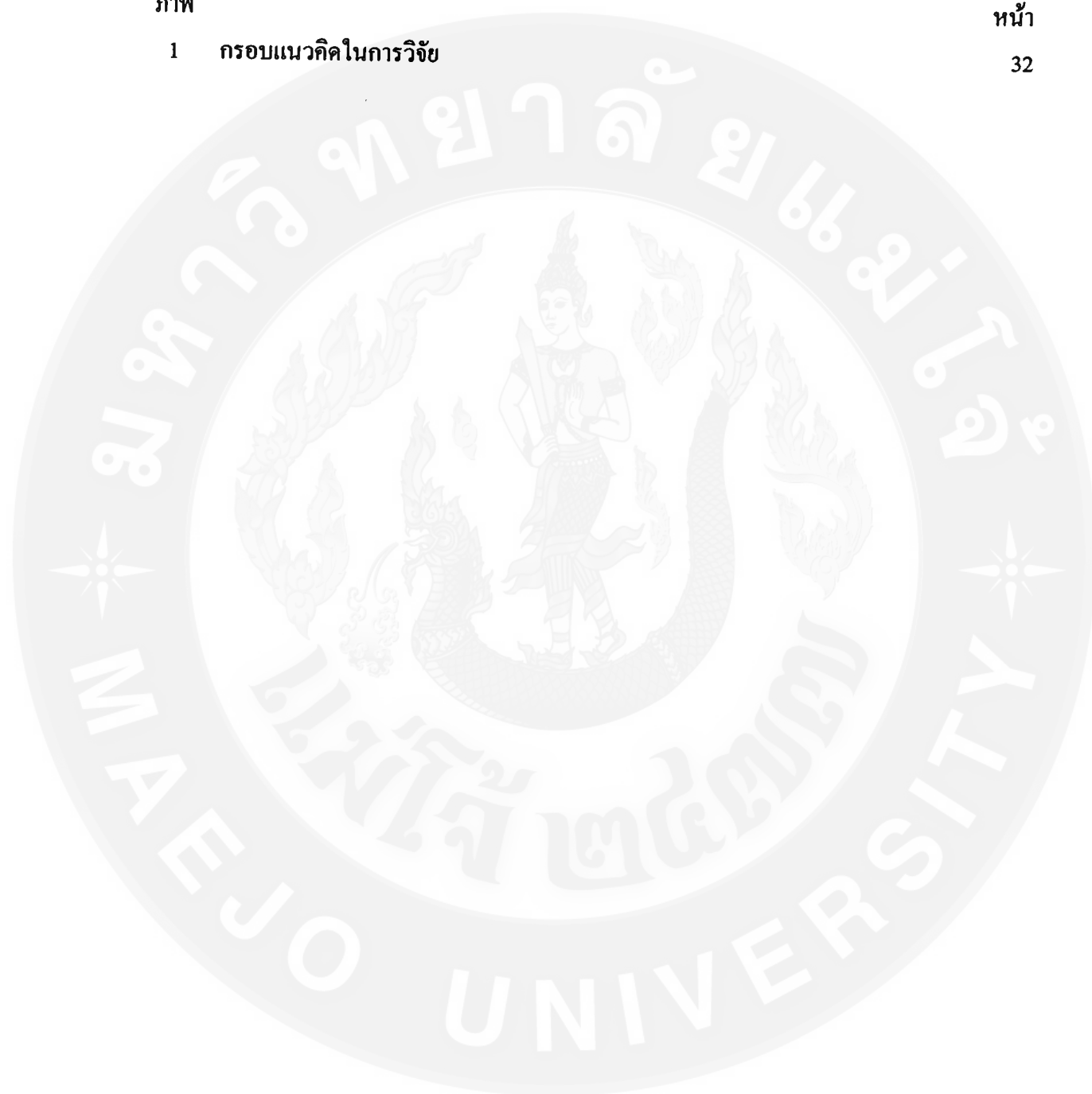
สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

32

บทที่ 1

บทนำ

นับแต่กลางปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำซึ่งประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างก็ได้รับผลกระทบโดยทั่วกัน ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่ต้องเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจอย่างรุนแรง จากภาวะเศรษฐกิจที่รุนแรงขึ้นส่งผลกระทบต่อประชาชนคนไทยทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตหรือผู้บริโภค ผลพวงที่ตามมาจากวิกฤติเศรษฐกิจ คือ ระบบการเงินขาดสภาพคล่อง การขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ ทำให้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต้องปรับตัวปรับแนวทางเพื่อรองรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น ธุรกิจประสบการขาดทุน มีการปิดกิจการลดเงินเดือนพนักงาน ตลอดจนคนงานถูกเลิกจ้างงานเหล่านี้ส่วนหนึ่งก็อพยพกลับภูมิลำเนา เพื่อกลับไปประกอบอาชีพภาคเกษตรกรรม หรือทำงานในไร่ นา อีกส่วนก็กลายเป็นปัญหาคนว่างงาน ซึ่งมีแนวโน้มหรือความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และปัญหาเหล่านี้ก็ส่งผลให้กับปัญหาอื่น ๆ ติดตามมา นานัปการ เช่น การประท้วงของกลุ่มแรงงาน การเรียกร้องค่าแรงเพิ่ม ตลอดจนปัญหาทางสังคม ได้แก่ การลักขโมย โจรกรรม ปล้นจี้ ยาเสพติด หรือแม้แต่ปัญหาโสเภณี สาเหตุที่น่ารู้วิกฤติการณ์ของประเทศไทยครั้งนี้ ทำให้นักวิชาการมองว่า เป็นผลสืบเนื่องมาจาก ความอ่อนแอของสถาบันการเมือง แต่สาเหตุที่สำคัญ คือ ความด้อยคุณภาพของกระบวนการพัฒนา ซึ่งสังคมไทยไม่สามารถเลือกแนวทางการพัฒนาประเทศในทิศทางที่เหมาะสมด้วยตนเอง ตลอดจนการเร่งรัดการพัฒนาเศรษฐกิจที่ขาดดุลยภาพกับการพัฒนาสังคม ทำให้ไม่สามารถเพียงพอในการเลือกรับข่าวสารหรืออิทธิพลต่าง ๆ ที่มากับกระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างรู้เท่าทัน

จากการพัฒนาเศรษฐกิจในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องติดต่อกันหลายปี แต่ในภาพรวมของผลการพัฒนายังคงไม่สามารถแก้ปัญหาช่องว่างและความแตกต่างระหว่างสถานะทางสังคมและประชาชนในเมืองและชนบท ปัญหาความแตกต่างของภาคการผลิต ภาคเกษตรกับภาคอุตสาหกรรม รวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจในแนวทางที่ดำเนินอยู่ ยังคงเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจในแนวที่ดำเนินอยู่ ยังคงเป็นการพัฒนาโดยขาดพื้นฐานที่จะเจริญเติบโตได้ด้วยตนเอง กล่าวคือ ภาคเศรษฐกิจที่ทำรายได้หลักยังคงเป็นภาคบริการ การทำหน้าที่ยานยนต์ส่วนตัวแทนจำหน่าย โดยไม่สามารถยกระดับเป็นผู้ผลิตภาคอุตสาหกรรมได้ด้วยตนเองอย่างจริงจัง ในขณะที่มีเม็ดเงินลงทุนจากต่างประเทศ เข้ามาในประเทศเป็นจำนวนมากทำให้มองดูเหมือนว่าเศรษฐกิจประเทศไทยเจริญเติบโตแล้ว แต่ความเป็นจริง คือ ภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่มีการบริโภคและนำเข้าที่เกินความจำเป็น จนต้องสูญเสียเงินตราต่างประเทศไปเป็นจำนวนมาก และที่สุดก็นำมาซึ่งปัญหาเศรษฐกิจที่บังคับให้ไทยต้องหันไปพึ่งความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตามโครงการความ

ช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ทำให้รัฐบาลต้องปรับลดงบประมาณรายจ่ายในการบริหารประเทศลงจำนวนมากหลายครั้งการปรับลดงบประมาณดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศอย่างรุนแรง

จากพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานแก่นิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ เกี่ยวกับเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2517 ที่เน้นความสำคัญของการพัฒนาประเทศซึ่งจะต้องเน้นการสร้างพื้นฐาน คือ “ความพอมี พอกิน พอใช้” ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน โดยวิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชาการ หลังจากนั้นในพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2517 ณ ศาลาดุสิดาลัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเน้น “พอมีพอกิน” อีกครั้งหนึ่งจึงนับได้ว่า คำว่า “พอมีพอกิน” ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในปี พ.ศ. 2517 นั้นคือที่มาของคำว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” ที่ใช้เป็นวิสัยทัศน์ ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตั้งแต่ฉบับที่ 9 ถึงปัจจุบัน ซึ่งเหตุผลที่สำคัญที่ทรงมีพระราชโองการเช่นนั้น เนื่องจากการแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศไทย เริ่มตั้งแต่แผนที่หนึ่งในปี พ.ศ. 2504 จนถึง แผนที่สามที่เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2517 จึงนับได้ว่าเป็นช่วงกลางของแผนที่สามที่ประเทศได้มีการพัฒนามาแล้วเป็นระยะเวลา 13 ปี การพัฒนาดังกล่าวนั้นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมเป็นหลัก โดยเงินลงทุนส่วนใหญ่เป็นเงินกู้จากต่างประเทศ จำเป็น ต้องหาทางชำระหนี้ด้วยการส่งสินค้าออกทางการเกษตร เป็นผลให้มีการขยายพื้นที่เพาะปลูก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจเป็นหลัก ผลที่เกิดขึ้นตามมา คือ เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว คือ มีอัตราการขยายตัวอยู่ระหว่างร้อยละ 7 - 8 ต่อปี แต่ขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาช่องว่างของการกระจายรายได้เพิ่มขึ้น โดยที่ภาคอุตสาหกรรมมีอัตราส่วนของการขยายตัว สูงกว่าภาคเกษตรมาก ขณะที่การจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมมิได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เช่น เดียวกับการขยายตัวของผลผลิต ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ที่ยังคงมีอาชีพการเกษตรมีอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่ำกว่าผู้ประกอบการที่ประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรมมาก เป็นผลให้มีปัญหาความแตกต่างกันอย่างมากของการกระจายรายได้ ระหว่างภาคอุตสาหกรรมและภาคการเกษตรอย่างเห็นได้ชัดเจน พระบรมราโชวาทดังกล่าวไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศแต่อย่างใด พระองค์จึงทรงมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาให้พสกนิกรส่วนใหญ่ของพระองค์ซึ่งเป็นเกษตรกรได้มีโอกาส “พอกิน พอใช้” ตามแนวกระแสพระราชดำรัสในปี พ.ศ. 2517 นับแต่นั้นเป็นต้นมา (อภิรักษ์ พันธเสน, 2546: 1 - 3)

จากเหตุการณ์วิกฤติเศรษฐกิจ ที่เกิดขึ้นข้างต้น จึงเป็นที่ประจักษ์แล้วว่า การพัฒนาของประเทศไทยที่ผ่านมา ไม่สามารถแก้ไขปัญหให้กับประชาชนภายในประเทศให้หลุดพ้นจากความทุกข์ยากอีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อสถานะภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทางเลือกที่ประชาชนชาวไทยรวมถึงมวลมนุษยชาติได้พบบริบทในการดำเนินชีวิต คือ เศรษฐกิจพอเพียง อันเป็นปรัชญาที่ชี้ให้เห็นถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะด้านการพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวทันยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของประชาชน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี นักธุรกิจทุกระดับ ให้มีความสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2543: 9)

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

กองทัพบกเป็นองค์กรของรัฐหน่วยงานหนึ่ง ได้ผลกระทบจากวิกฤติการณ์เศรษฐกิจที่กล่าวมาเช่นกัน โดยมีโครงการต่าง ๆ ที่ต้องพัฒนาบุคลากรของกองทัพบกต้องถูกชะลอและระงับลงไป โดยเฉพาะด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการทหารบก ซึ่งข้าราชการทหารในกองทัพบกต้องมีความตระหนักในการปรับแนวทางการดำรงชีวิตให้สามารถอยู่ได้ โดยยังต้องสามารถดำรงภารกิจในการป้องกันเอกราชและอธิปไตย และรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศให้มีประสิทธิภาพภายใต้การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่ตกต่ำ และเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม ปี พ.ศ. 2540 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ มีกระแสพระราชดำริทรงเน้นย้ำเรื่องการใช้ชีวิตแบบพอเพียง เตือนสติเพื่อให้ปวงประชาราษฎร์ ทุกสาขาอาชีพ มีความตระหนัก ในการดำรงชีวิตภายใต้วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งขณะนั้นผู้นำกองทัพบกโดยพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ผู้บัญชาการทหารบก มีความเชื่อมั่นศรัทธาในหลักพระราชปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงฯ ว่าสามารถจะนำมาเป็นหลักดำเนินชีวิตของคนในชาติ ให้หลุดพ้นจาก

วิกฤติการณ์ด้านเศรษฐกิจที่ตกต่ำได้ จึงน้อมนำเป็นอุคมการณ์ให้ข้าราชการทหารบกทั้ง กองทัพบกนำมาปฏิบัติเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต กระแสเศรษฐกิจพอเพียงจึงเกิดขึ้นใน เหล่าทหารกองทัพบก เรื่อยมาอย่างจริงจัง

แต่สภาพในความเป็นจริงจากการสังเกตพฤติกรรมของข้าราชการทหารบกไทย สภาพความเป็นอยู่ มีข้าราชการทหารบางส่วนยังมีความเป็นอยู่ที่ฟุ่มเฟือย มีหนี้สินเป็นจำนวนมาก และยังคงอยู่ในกระแสบริโภคนิยม โดยสร้างค่านิยมด้านวัตถุให้เกิดขึ้นในครอบครัว ใช้เงิน อย่างไม่เป็นระบบ มีการใช้จ่ายมากเพิ่มขึ้น ยิ่งในปัจจุบัน ได้มีแหล่งเงินทุนเพื่อการให้กู้ยืมเกิดขึ้น ในหน่วยงานอย่างมากมาย มีข้าราชการทหารบกในสังกัดบางรายมุ่งแก้ปัญหาด้วยการกู้ยืมเงินจาก แหล่งเงินทุนเหล่านี้ จนเกิดภาระหนี้สิน และส่งผลกระทบไปถึงปัญหาด้านอื่น ๆ อีกมากมายตามมา การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตข้าราชการทหารบกไทยจากในอดีตที่มีวิถีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง กลับกลายมาเป็นวิถีชีวิตแบบสังคมสมัยใหม่ที่มีการสะสมทรัพย์สินมูลค่าส่วนเกิน แต่กลับไม่ได้ ทำให้คุณภาพชีวิตของคนดีขึ้นจริงอย่างที่คิด ส่งผลให้เกิดการสูญเสียความเชื่อมั่น ขาดความยัง คิดในการแก้ไขปัญหาต่างๆและเสียคุณภาพในการดำเนินชีวิต อีกทั้งยังทำให้ระบบ ระเบียบวินัย ที่ดียิ่ง ของข้าราชการทหารบกถูกบั่นทอนลง จากความล้มเหลวในการจัดการทางเศรษฐกิจของ ตนเอง เพื่อก้าวเข้าสู่กระแสหลักทั้งที่ยังไม่ได้ทบทวนเรียนรู้ และจัดเตรียมความพร้อมของตนเอง ใหม่ ซึ่งปัจจุบันต้องยอมรับว่ายังคงต้องขึ้นตรงต่อระบบสายการบังคับบัญชาที่มีผู้บังคับบัญชา กำหนดและกำกับอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตยังคงเน้นการเจริญเติบโตทาง วัตถุและอำนาจทางการเงินเป็นหลัก โดยไม่ตระหนักถึงคุณค่าทางด้านจิตใจ ทางด้านคุณธรรมอันมี คุณค่าทางสังคมทหารในสมัยเก่า จนบางครอบครัวของทหารถูกทำลายและอ่อนแอลง พังครืนแต่การ พัฒนาคุณภาพชีวิตทางเดียว คือ มุ่งต้องหารายได้เพิ่มมากขึ้นจึงจะสามารถดำรงชีวิตอยู่รอดได้ใน สภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน

เช่นกัน ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 เกือบครึ่งหนึ่งของข้าราชการ ทหารทั้งหมด ได้ดำเนินชีวิตตามกระแสของการพัฒนาแบบทันสมัยอย่างเต็มตัว วิธีการดำรง ชีวิตจึงต้องพึ่งพาระบบสวัสดิการทางทหารที่มีอยู่ เมื่อเกิดปัญหาการครองชีพสูงขึ้น ก็ไม่สามารถ จัดการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง อาจกล่าวได้ว่า การดำเนินชีวิตตกอยู่ในฐานะพึ่งตนเองไม่ได้ ทั้งที่ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 มีภารกิจและหน้าที่ต้องไปส่งเสริมสนับสนุนและ ดำเนินการพัฒนา ทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา และวัฒนธรรมภายใน ขอบเขตที่ได้รับมอบหมาย โดยเข้าไปมีส่วนร่วมกับหน่วยงานพัฒนาประเทศกับกระทรวงอื่นๆตาม พื้นที่แนวชายแดนภาคเหนือของประเทศและพื้นที่เขตอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ตามพระราชดำริฯ ในการป้องกันรักษาป่าไม้ธรรมชาติให้สมบูรณ์ รักษาสภาพแวดล้อมและฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลาย

และเพื่อเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับราษฎรในส่วนแหล่งน้ำและที่ทำกิน ตลอดจนต้องให้คำแนะนำและพัฒนาระดับฐานความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่โครงการในส่วนที่เกี่ยวกับอาชีพ การศึกษา สุขภาพอนามัย ให้สามารถดำรงชีพได้ความเหมาะสมตามสภาพภูมิสังคมของท้องถิ่น ได้แก่

1. โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคง พื้นที่แนวชายแดนจังหวัดตาก จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดน่าน ได้แก่ โครงการจัดตั้งหมู่บ้านชายแนวแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
2. โครงการจัดที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินราษฎรอำเภอบพพระ จังหวัดตาก ได้แก่ โครงการศิลปชีพในสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ
3. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ โครงการพัฒนาเบ็ดเสร็จลุ่มน้ำสาขาแม่ปิงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอมอมทอง อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่และอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าสงวน โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านแม่ต๋องตึง โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านขุนแตะ โครงการลุ่มน้ำแม่แจ่ม โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ บ้านฟ้าห่มปก อำเภอแม่อาว และสถานีสาธิตถ่ายทอดการเกษตรป่าไม้สิ่งแวดล้อมตามพระราชดำริ บ้านแปกแจ่ม อำเภอเวียงแหง

ด้วยภารกิจและหน้าที่ที่กล่าวข้างต้น ของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 นี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจต่อหลักการดำรงชีวิตที่ถูกต้องและต้องมีความรู้ในผลงานวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อไปขยายผลในการพัฒนาและให้บริการแก่ราษฎรในพื้นที่ดังกล่าว ดังนั้นต้องสามารถปฏิบัติตนสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง ขึ้นที่สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ให้เป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตให้กับราษฎรที่ตนไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งในส่วนหนึ่งจากการสังเกตการณ์สภาพความเป็นอยู่ทั่วไปของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ยังปรากฏว่ามีพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยจึงต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตของข้าราชการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและให้สามารถปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง จึงใช้กระบวนการงานวิจัยแสวงหาคำตอบ ให้มีหลักฐานทางงานวิชาการประกอบในการพัฒนา เพื่อนำเสนอผลงานวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานในการพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากร โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึง ระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหารบกสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3
2. เพื่อศึกษาถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหารบกสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3
3. เพื่อศึกษาถึง ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กองพันพัฒนาที่ 3 ทราบลักษณะพื้นฐาน ระดับความรู้ความเข้าใจ และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนทราบถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับข้าราชการทหาร ในสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปประกอบในการวางแผน การพัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้ได้ตรงประเด็นในแต่ละด้านของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่ข้าราชการสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอันจะมีความสุขในอนาคตต่อไป และสามารถนำความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้อง แล้วพร้อมสามารถนำไปขยายผลในการพัฒนาและให้บริการแก่ราษฎรในพื้นที่ ที่ข้าราชการสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ต้องไปปฏิบัติงาน
2. กองทัพบก สามารถนำข้อมูลผลการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้เป็นประโยชน์ ในการวางแผนกำหนดนโยบายเสริมสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่เหล่าข้าราชการทหารบก เพื่อให้ข้าราชการทหารบกมีคุณภาพชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมอย่างยั่งยืน
3. บุคคลทั่วไป นักวิชาการ นักศึกษาและนักเรียน สามารถนำเอาแนวทางการศึกษาครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาในองค์กรอื่นที่ตนสนใจ

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัย เรื่องความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารในสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัย ได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 จำนวนทั้งสิ้น 374 คน โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากจำนวนข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ทั้งหมด ตามสภาพความเป็นจริงในช่วงจัดเก็บข้อมูล

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่

2.1.1 ปัจจัยด้านบุคคล จำแนกเป็น

- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อายุราชการ
- ประเภทชั้นยศ
- รายได้
- รายจ่าย
- เงินออม
- สาเหตุของภาระหนี้สิน

2.1.2 การรับรู้ข้อมูล

2.1.3 แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ในประเด็นความรู้ความเข้าใจ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ด้านวัตถุประสงค์ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านองค์ประกอบ/หลักการของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) ด้านวิธีการ/ทฤษฎีของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5) ด้านประโยชน์ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ขอบเขตระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะเรื่องความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ในช่วงเวลา ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 เท่านั้น

นิยามศัพท์

ข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 หมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพข้าราชการทหาร โดยบรรจุและมีตำแหน่ง หน้าที่ ปฏิบัติงานในหน่วยกองพันพัฒนาที่ 3 ซึ่งตั้งอยู่ ณ ตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สร้างให้สมองของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 เกิดความคิด ความจดจำ การเข้าถึงต่อข้อเท็จจริงในเนื้อหาสาระหรือข้อเท็จจริง สามารถรับการทดสอบการวัดความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ดีมาก มาก ปานกลาง ผ่าน เกณฑ์ขั้นต่ำและต่ำกว่าเกณฑ์

ด้านความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำรงชีพหรือการปฏิบัติ ที่ให้ความสำคัญต่อการพึ่งตนเอง โดยยึดหลักความพอดี (พออยู่ พอกิน พอใช้) คือ รู้จักพอประมาณ โดยการควบคุมตนเอง รู้จักมีเหตุผล โดยการใช้ความคิดดี และรู้จักมีภูมิคุ้มกันเตรียมพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงใด ๆ โดยการไม่ประมาทและไม่ฟุ้งเฟ้อ แล้วต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ โดยการมีความรอบรู้ในการเข้าใจสถานการณ์ มีความรอบคอบในการตัดสินใจ มีความระมัดระวังในการปฏิบัติตน และต้องมีคุณธรรม โดยการมีความซื่อสัตย์ สุจริต ประหยัด เก็บออม มีการแบ่งปันช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกันและกัน มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความเพียร

พออยู่ หมายความว่า อยู่ได้ สามารถพึ่งตนเอง สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนเป็นชุมชนเข้มแข็ง โดยยึดความจริงใจ ซื่อสัตย์ สุจริต แม้จะอยู่ในภาวะที่ขาดแคลน

พอกิน หมายความว่า กินได้ ไม่อดอยาก กินเพื่อให้มีชีวิตดำรงอยู่ได้ โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน

พอใช้ หมายความว่า ใช้ได้ เอาสิ่งที่มีอยู่มาปรับปรุงให้สามารถ ที่จะพอใช้ประโยชน์ได้ โดยแสวงหาวัสดุในท้องถิ่นเป็นหลัก

ด้านวัตถุประสงค์ หมายถึง เพื่อให้คนสามารถปฏิบัติและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเอง ได้โดยยึดถือการ ฟังตนเองได้ ยึดถือการใช้ชีวิตแบบเดินสายกลาง และยึดถือการแบ่งปัน/ ฟังพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ฟังตนเองได้ หมายถึง การจัดสรรรายได้และการผลิตเพื่อเลี้ยงตนเองได้ โดย ฟังพาปัจจัยจากภายนอกให้น้อยที่สุดหรือเท่าที่มีความจำเป็นจริง ๆ

เดินสายกลาง หมายถึง การอยู่ การกิน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และเทคโนโลยี ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตแบบพอดี พอเพียง ไม่มากเกินไปจนท่วมล้นและไม่น้อยเกินไปจนขาดแคลน ไม่ตระหนี่ และไม่ฟุ่มเฟือย เพราะอะไรที่มากเกินไปหรือน้อยไป ย่อมเกิดโทษ ส่วนอะไรที่พอคั้นั้น จะประเสริฐที่สุด

การแบ่งปันช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกันและกัน หมายถึง การฟังพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กิจกรรมต่างๆ ไม่เน้นการแข่งขันเพื่อเอาชนะ แต่เป็นการแข่งขันแบบพหุมิตรและเป็นการแข่งขันกับตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบคุณภาพ

ด้านองค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักปฏิบัติที่ให้คนรู้จัก ข่มจิตใจ ในเรื่องความพอ มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยใช้คุณธรรมนำความรู้

ความพอประมาณ หมายถึง การรู้จักประมาณศักยภาพตนเอง ทั้งทางกาย ทางใจ และสติปัญญา ตลอดจนรู้จักควบคุมตนอยู่เสมอในความพอดี อย่างมีความสุข ความพอใจ ทั้งนี้ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล หมายถึง การรู้จักจัดการเกี่ยวกับระดับความพอเพียง รู้จัก คาดการณ์ผลที่จะเกิดจากการกระทำ รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะได้ว่า อะไรดี อะไรไม่ดี อะไรถูกต้อง อะไรไม่ถูกต้อง อะไรไม่เหมาะสม อะไรเหมาะสม และอะไรไม่สมควรทำ อะไรสมควรทำ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การรู้จักระมัดระวังตนไม่ให้เกิดความประมาท เป็นผู้ ที่มีอุดมการณ์ หรือหลักการดำเนินชีวิตที่ชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ เตรียมพร้อมเพื่อเผชิญกับสถานการณ์ ความไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างมีสติ ระลึกรู้ได้

เงื่อนไขด้านความรู้ หมายถึง มีความรอบรู้ รอบคอบ ทั้งรู้ลึก รู้กว้าง รู้ไกล รู้จริง รู้กาลเทศะ ซึ่งต้องเป็นผู้พอใจในการสลับตลับฟังมาก อ่านมาก จดจำได้มาก พุดเขียนคล่อง ปฏิบัติมาก วิเคราะห์ พิจารณาอยู่เสมอ จนเกิดเป็นความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างแจ่มแจ้ง

เงื่อนไขด้านคุณธรรม หมายถึง หลักธรรมที่ยึดปฏิบัติจนเกิดเป็นคุณประโยชน์ ทั้งกับตนเอง ผู้อื่น ชุมชน สังคม และประเทศ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต ประหยัด เก็บออม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความเพียร

ด้านวิธีการ หมายถึง การดำเนินการอย่างมีขั้นตอนกล่าวคือขั้นตอนแรกจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อสร้างพื้นฐานให้สามารถพึ่งตนเองได้ ทั้งทางกาย ทางจิตใจ ทางสติปัญญา ขั้นตอนต่อไป คือดำเนินการรวมพลัง เพื่อนำสังคมไปสู่การเป็นชุมชนเข้มแข็งได้และขั้นตอนสุดท้ายคือดำเนินการสร้างความก้าวหน้า เพื่อให้สังคม และประเทศชาติ มีธรรมาภิบาลในการปกครอง

ดำเนินการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด หมายถึง การใช้ที่ดิน รายได้ ของตนเอง ด้วยวิธีที่ชาญฉลาดและรอบคอบ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด หมายถึง ยึดถือความประหยัด คัดทอนค่าใช้จ่ายทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือย ยึดถือการประกอบอาชีพที่ถูกต้อง สุจริต และปฏิบัติตนในแนวทางที่ดีลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนาในการดำรงชีวิต โดยเน้นที่ความคุ้มค่าไม่ใช้เงินทุน

ดำเนินการรวมพลัง หมายถึง การร่วมมือกัน อย่างค่อยเป็นค่อยไป ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในการค้าแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรงและรู้จักการรับ/เลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ภูมิสังคมคน ไม่ยุ่งยากซับซ้อน โดยเป็นเทคโนโลยีที่ผลิตคิดค้นวิจัยพัฒนามาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ดำเนินการสร้างความก้าวหน้า หมายถึง ไม่หยุดนิ่งที่จะหาหนทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้นจนถึงขั้นพอเพียง โดยให้คนสามารถอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน และรู้จักอนุรักษ์และรักษาสสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืนไปยังลูกหลาน หรือคนรุ่นหลังสืบต่อไป

ด้านประโยชน์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ผลที่ดีเมื่อยึดถือแนวคิดและหลักปฏิบัติในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อนำไปประยุกต์ใช้แล้วเกิดความสุขอย่างแท้จริง และยั่งยืนตลอดไป

ประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติ หมายถึง สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ระดับชุมชน สังคม ระดับองค์กรภาคการผลิต และระดับประเทศ โดยมีความหลากหลาย เชื่อมโยงกันไม่แยกส่วนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยี

ประโยชน์ต่อการแก้ไขกับเหตุการณ์ หมายถึง เป็นแนวคิด และหลักปฏิบัติที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และในอนาคต มีลักษณะยืดหยุ่น มีความสมดุล มีความเรียบง่าย และมีความเป็นกลาง สามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ ได้ไม่หลงไปตามกระแสโลก และหากสามารถปฏิบัติได้อย่างจริงจังแล้วก็จะนำไปสู่ “ความอยู่ดีมีสุข” และเกิดการ “พัฒนาที่ยั่งยืน”

ประโยชน์ต่อจิตใจ หมายถึง สิ่งที่มีความสอดคล้องกับหลักศาสนาพุทธ ซึ่งให้เห็นถึง “ความพอประมาณ” และ “ความมีเหตุผล” เป็นฐานความคิดจากคำสอนของพุทธศาสนาถึง “ทางสายกลาง” คือ เป็นเส้นทางที่ทำให้คนพ้นจากความทุกข์ทรมานและแสวงหาสังขารในชีวิต ด้วย “ปัญญา” โดยทางสายกลางนี้เป็นเส้นทางที่ไม่ข้องแวะกับสิ่งไม่พึงปรารถนาสองเส้นทาง โดยเส้นทางทั้งสองนี้ไม่สามารถนำไปสู่ปัญญาหรือความสำเร็จได้ อย่างไรก็ตามปัญญาก็เกิดในตัวคนได้นั้นคนจะต้องมี “ศีลธรรม” อยู่ในจิตใจ คือ มีความเมตตา กรุณา อ่อนโยน ไม่โลภหรือมีโทสะโมหะและเมื่อคนมี ศีลธรรมแล้วก็จะทำให้มี “สมาธิและจิตใจที่ติงาม” สามารถเข้าใจทุกสิ่ง และจะทำให้หลุดพ้นจากความทุกข์ได้ โดยยึดหลักธรรมเป็นแนวทางดำเนินงาน

อายุ หมายถึง จำนวนปีที่เกิดของข้าราชการทหารสังกัด กองพันพัฒนาที่ 3 แต่ละนายตั้งแต่เกิดจนถึงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถ้าเกิน 6 เดือนให้นับเป็น 1 ปี

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่สำเร็จขั้นสูงสุด ของข้าราชการทหารสังกัด กองพันพัฒนาที่ 3 ซึ่งเป็นประชากรในการวิจัย สำเร็จการศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

อายุรับราชการ หมายถึง จำนวนปีที่ข้าราชการทหารบรรจุเป็นข้าราชการทหาร นับ ตั้งแต่เริ่มเข้ารับการบรรจุเป็นข้าราชการครั้งแรก ถ้าเกิน 6 เดือนให้นับเป็น 1 ปี

ชั้นยศ หมายถึง ข้าราชการทหารบกที่มียศร้อยตรี ถึงยศพันโท เป็นนายทหารสัญญาบัตรกับ ข้าราชการทหารบกที่มียศสิบตรี ถึงยศจ่าสิบเอก เป็นนายทหารชั้นประทวน ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยกองพันพัฒนาที่ 3

รายได้ หมายถึง จำนวนเงินสดที่ข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ได้จากการประกอบอาชีพ ทั้งที่เป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริมในแต่ละเดือน

รายจ่าย หมายถึง รายจ่ายทุกประเภท ที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือน อันได้แก่ รายจ่ายเกี่ยวกับค่าอาหาร ค่าเครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย สุขภาพ การศึกษา ขานพาหนะ การกุศล การลงทุน อายุมูลรวมถึงภาระหนี้สิน

การออม หมายถึง เงินฝากในธนาคารและกองทุนต่างๆ ตลอดจนเงินประกันชีวิตแบบออมทรัพย์และ/หรือเงินออมในรูปแบบอื่น ๆ

สาเหตุของภาระหนี้สิน หมายถึง ภาระหนี้สินทุกประเภทของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 เช่น การกู้ยืมเงิน การผ่อนส่ง การชำระเงินจากการกู้ยืมและดอกเบี้ย ที่ต้องชำระในแต่ละเดือน

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ ทางเทคโนโลยี ได้แก่ โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์ และบุคคลในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ครอบครัว ผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ตลอดจนการได้รับการฝึกอบรมต่าง ๆ

แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน หมายถึง นโยบายจากหน่วยระดับสูงกว่า ได้แก่ กรมทหารช่างที่ 3 กองพลพัฒนาที่ 3 กองทัพภาคที่ 3 และกองทัพบกตามลำดับ ตลอดจนเป็น แนวคิด หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ให้ปฏิบัติ

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อความกระจ่างชัดในปัญหา และสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

- แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- กรอบแนวคิด
- สมมติฐาน

แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัส เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาตั้งแต่ ปี 2517 ในระยะแรก ๆ ประชาชนไม่ให้ความสนใจมากนัก แต่หลังเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อปี 2540 ประชาชนชาวไทยระดับต่าง ๆ ต่างหันมาให้ความสำคัญกับ การพัฒนาและวิถีปฏิบัติตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงมากยิ่งขึ้น นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงและให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547: 6) ประมวลไว้ว่า

...เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการ

วางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจทุกระดับ ให้มีความสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี...

สุเมธ ตันติเวชกุล (2546 อ้างใน มุลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ, 2548: 2-3) ให้ความหมายว่า “...เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ โดยพยายามหลีกเลี่ยงที่จะพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่ไม่ได้เป็นเจ้าของ...” และให้ความเห็นเพิ่มเติม (คณะอนุกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2547: ปังฉิมบท) ว่า “...เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่เป็นผลมาจากการสังสมประสบการณ์ในการพัฒนา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงมองเห็นความเชื่อมโยงของสรรพสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นเหตุ – ปัจจัย ซึ่งสะท้อนออกมาเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต และการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมของประเทศไทยให้อยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงมุ่งสร้างความพอดีให้เกิดความสมดุลในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยี และการเมือง ...”

ประเวศ วะสี (2545: 5) มีความเห็นว่า “เศรษฐกิจพอเพียงคือ เศรษฐกิจทางสายกลางหรือเศรษฐกิจแบบมัชฌิมาปฏิปทาที่เชื่อมโยงทุกเรื่องเข้าด้วยกัน ทั้งเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจพอเพียงเชื่อมโยงความเป็นประชาคมจึงเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติแห่งชาติ และเป็นเรื่องใหญ่หรือระเบียบวาระแห่งชาติอย่างหนึ่ง”

นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2546 อ้างใน มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2547: 15) ให้ความเห็นว่า “เศรษฐกิจพอเพียง คือ วัฒนธรรม เป็นศีลธรรมที่เน้นความไม่ละโมภ มนุษย์แต่ละคนอยู่ได้ด้วยการพึ่งพาธรรมชาติ และเป้าหมายหลักของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความมั่นคงในปัจจัย 4 ความยั่งยืนของระบบนิเวศน์และวิถีชีวิต”

พระมหาประทีป พรหมสิทธิ์ (2545 อ้างใน มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2547: 59) กล่าวโดยสรุปว่า “เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองอยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อนคือ ตั้งตัวมีความพอมีพอกิน พอใจไม่ไขว่หวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว”

สุนทร กุลวัฒนวรพงศ์ (2544: 61-62) กล่าวโดยสรุปว่า

...เศรษฐกิจพอเพียงมีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ประการแรก เป็นระบบเศรษฐกิจที่ยึดถือหลักการที่ว่า คนเป็นที่พึ่งแห่งตน มุ่งเน้นการผลิตให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคในครัวเรือนเป็นอันดับแรก เมื่อเหลือจากบริโภคแล้วจึงจำหน่าย ทำให้เกษตรกรสามารถเป็นผู้กำหนดหรือเป็นผู้กระทำต่อตลาด ประการที่สอง เศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของชาวบ้าน เพื่อให้เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เมื่อกลุ่มชาวบ้านได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็งหรือมีเครือข่ายกว้างขวางขึ้นเกษตรกรทั้งหมดในชุมชนจะมีรายได้เพิ่มขึ้นเศรษฐกิจ ของประเทศโดยรวมก็จะเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ ประการที่สาม เศรษฐกิจพอเพียงตั้งอยู่บนพื้นฐานของ ความมีเมตตา ความเอื้ออาทรและความสามัคคีของสมาชิกในชุมชน ทำให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนทั้งในมิติรายได้ ความมั่นคงของสถาบันครอบครัว และสถาบันชุมชน ความสามารถในการอนุรักษ์ ทรัพยากรท้องถิ่น และสภาพแวดล้อม และการรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ดีงาม...

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (2547: 11-16) กล่าวสรุปได้ว่า

...เศรษฐกิจพอเพียงในมุมมองของชุมชนมีความหมาย 3 ระดับ ระดับจิตสำนึก หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชน ตระหนักถึง ความสุขและมีความพอใจ ในการใช้ชีวิตอย่างพอดี หรืออย่าง สันโดษ รู้สึกถึงความพอเพียงหรือดำเนินชีวิตอย่างสมถะ ประกอบ สัมมาอาชีพหาเลี้ยงตนเองได้อย่างถูกต้อง ไม่ให้อวดอยาก ไม่โลภ หรือเบียดเบียนผู้อื่นจนเกินความจำเป็น แต่คิดเผื่อแผ่แบ่งปันไปยัง สมาชิกคนอื่นๆ ในชุมชน ระดับปฏิบัติ หมายถึง การนำหลักการ เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ (ขั้นพึ่งตนเองได้ ขั้นอยู่ได้อย่างพอเพียง ขั้น อยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร และขั้นอยู่ดียังขั้นด้วยการเรียนรู้)ระดับ ปฏิเสธ (ผลที่เกิดจากการปฏิบัติ) หมายถึงเมื่อสมาชิกในชุมชนทุกคน ปฏิบัติตามหลักการข้างต้นก็จะเกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองให้ดีขึ้นและเกิดความพอเพียงในทุกระดับของการดำเนินชีวิต...

มูลนิธิสิทธิมนุษยชนชาติ (2548: 2-3) กล่าวว่า “เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน กำหนดความเป็นอยู่อย่างประมาณตน ตาม ทัศนคติตามฐานะ และที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามวัตถุกระแสนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พัวพันการอยู่กับสิ่งใด”

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547: 14-17) ได้ ประมวลหลักของการพิจารณาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตน ในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจาก ภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

ส่วนที่ 2 คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติ ตนได้ทุกระดับโดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

ส่วนที่ 3 คำนิยามความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กันดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ โดยคำนึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน อนาคตทั้งใกล้และไกล

ส่วนที่ 4 เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับ พอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

1. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วยความรู้รอบรู้วิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน และความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและ ระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

2. เจื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ส่วนที่ 5 แนวทางปฏิบัติและ / หรือผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547: 14 - 17) ได้ประมวลหลักของแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลนั้น คือความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน มีความเป็นอยู่อย่างประมาณตน ตามฐานะ ตามอัตภาพและที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พัวพันการอยู่กับสิ่งใด หากกล่าวโดยสรุป คือ หันกลับมายึดเส้นทางสายกลางในการดำรง “หลักการพึ่งตนเอง” อาจจะแยกแยะโดยยึดหลักสำคัญอยู่ 5 ประการ คือ

ประการที่ 1 ด้านจิตใจ ทำคนให้เป็นที่พึ่งตนเอง มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติโดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

ประการที่ 2 ด้านสังคม แต่ละชุมชนต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกันเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายชุมชนที่แข็งแรง เป็นอิสระ

ประการที่ 3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ใช้และจัดการอย่างฉลาดพร้อมทั้งหาทางเพิ่มมูลค่าโดยให้อยู่บนหลักการของความยั่งยืน

ประการที่ 4 ด้านเทคโนโลยี จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วเทคโนโลยีที่เข้ามาใหม่มีทั้งดีและไม่ดีต้องแยกแยะบนพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้าน และเลือกใช้เฉพาะที่สอดคล้องกัน ความต้องการและสภาพแวดล้อม และควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาของเราเอง

ประการที่ 5 ด้านเศรษฐกิจ แต่เดิมนักพัฒนามักมุ่งที่การเพิ่มรายได้และไม่มีการมุ่งที่การลดรายจ่ายในเวลาเช่นนี้จะต้องปรับทิศทางใหม่ คือ จะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อนเป็นสำคัญและยึดหลักพออยู่ พอกิน พอใช้ ได้มีพระราชกระแสด้วยว่า “...หากพวกเราร่วมมือร่วมใจกันทำสัก 1 ใน 4 ประเทศชาติของเราจะสามารถรอดพ้นวิกฤติได้...”

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2541 ที่ผ่านม ได้พระราชทานพระราชดำรัสเพิ่มเติมในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้ อำพล เสนาณรงค์ (2541 อ้างใน ชัยรินทร์ ชัยวิสิทธิ์, 2545: 15-20)

“...คำว่าพอเพียงมีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้หมายถึงการมีพอใช้สำหรับ
แม้บางอย่างอาจจะจุพุ่มเฟิย แต่ก็ทำให้มีความสุข ถ้าทำได้ก็สมควรที่จะทำสมควรที่จะปฏิบัติ...”

“...ให้พอเพียงนี้ ก็หมายความว่า มีกินมีอยู่ไม่พุ่มเฟิย ไม่หุรหาก็ได้แต่ว่าพอ
แม้บางอย่างอาจจะจุพุ่มเฟิย แต่ก็ทำให้มีความสุข ถ้าทำได้ก็สมควรที่จะทำสมควรที่จะปฏิบัติ...”

“...Self – sufficiency นั้นหมายความว่า ผลิอะไรมีพอที่จะใช้ ไม่ต้องไปขอขยืมคนอื่น
อยู่ได้ด้วยตนเอง...”

“...คนเราถ้าพอในความต้องการ มันก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย
ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อยถ้าประเทศใดมีความคิดอันนี้ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข...”

ปัญหาที่ถาโถมสู่ไทยอย่างรวดเร็ว ในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศไทยเกิดภาวะ
ผันผวนอย่างรุนแรง ทำให้การลงทุนสะดุดหยุดชะงักเกิดภาวะว่างงานขึ้นทั่วประเทศอย่างรุนแรง
แบบนี้ไม่เคยปรากฏมาก่อน มีจำนวนเป็นแสนเป็นล้านคน แผนพัฒนาประเทศในอดีตที่ผ่านมา
มุ่งเน้นความเจริญทางเศรษฐกิจ (economic growth) เป็นหลักสำคัญจึงทุ่มเทขยายการผลิตไปใน
ด้านอุตสาหกรรมมากกว่าด้านเกษตรกรรม ซึ่งเป็นการผลิตที่เน้นวัฒนธรรมประจำชาติมาแต่ครั้ง
อดีตไทยตกอยู่ภายใต้กระแสของโลกาภิวัตน์ (globalization) ทำให้คนไทยหลงกระแส เกิดความ
เชื่อว่าของสากลหรือของฝรั่งเป็นของดี จนหลงลืมพื้นฐานทุนสังคม สภาพแวดล้อมและวิถีชีวิต
ไทยของตนเองมุ่งเข้าเปลี่ยนแปลงระบบต่าง ๆ ตลอดจนเปิดเสรีตามแฟชั่น โดยเฉพาะด้านการเงิน
การค้า โดยปราศจากความพร้อมใด ๆ ไม่ว่าด้านบริหาร ด้านกฎหมาย ฯลฯ และปราศจากความ
เข้าใจในสาระที่เป็นหลักสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ในสังคม เช่น ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน การ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดสถานะ “หลง – โลก – ใง – โกง – กิน” เกิดขึ้นในสังคมและครอบงำ
ชีวิตประจำวันของคนไทยความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นครั้งนี้ รุนแรงและรวดเร็วเกิน
กว่าที่ภาครัฐบาล และภาคเอกชนจะตั้งรับได้ทันและมิได้มีแผนรองรับการล้มระเนระนาดทาง
เศรษฐกิจในลักษณะเช่นนี้มาก่อน ทิศทางของการดำรงชีพอยู่อย่างประคองเพื่อลุกขึ้นยืนหยัดด้วย
ลำแข้งของตนเอง ด้วยวิธีการแบบที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเรียกว่า “เศรษฐกิจแบบ
พอเพียงกับตัวเอง” (relative self – sufficient economy) จึงเป็นรูปแบบหนึ่งที่ประชาชนคนไทย
ทั้งมวลควรน้อมเกล้าฯ ไว้ปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้รอดพ้นจากภัยหายนะทางเศรษฐกิจครั้งนี้อย่าง
ปลอดภัย เมื่อค้นพบการดำรงชีพ “เศรษฐกิจแบบพอเพียง” แล้วควรมุ่งสู่มาตรฐาน “พออยู่ พอกิน”
ตามพระราชดำริด้วย จึงจะพัฒนาและพึ่งตนเองได้เพิ่มขึ้นในอนาคต การปฏิบัติตนตามแนวทาง
เศรษฐกิจแบบพอเพียง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ คือ

แนวทางที่ 1 ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือย ในการดำรงชีพอย่างจริงจัง ดังพระราชดำรัสว่า “...ความเป็นอยู่ที่ดีต้องไม่ฟุ่มเฟือย ต้องประหยัด ในทางที่ถูกต้อง...”

แนวทางที่ 2 ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตกอยู่ใน ภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพก็ตาม ดังพระราชดำรัสที่ว่า “...ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิด มาจากการประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพชอบเป็นหลักสำคัญ...”

แนวทางที่ 3 ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในการการค้าขาย ประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรงดังอดีต ซึ่งมีพระราชดำรัสเรื่องนี้ว่า “...ความสุขความเจริญ อันแท้จริงนั้น หมายถึง ความสุขความเจริญที่บุคคลแสวงหามาได้ด้วยความเป็นธรรมทั้งในเจตนา และการกระทำไม่ว่าได้มาด้วยความบังเอิญหรือด้วยการแก่งแย่งเบียดเบียนจากผู้อื่น...”

แนวทางที่ 4 ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยากครั้งนี้ โดย ต้องขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้เกิดมีรายได้เพิ่มพูนขึ้นจนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ พระราช ดำรัสตอนหนึ่งที่ให้ความชัดเจนว่า “...การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่จะหาความรู้และสร้าง ตนเองให้มั่นคงนี้เพื่อตนเอง เพื่อที่จะให้ตัวเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้า ที่มีความสุข พอมีพอกิน เป็นขั้นหนึ่งและขั้นต่อไป ก็คือให้มีเกียรติว่ายืนได้ด้วยตนเอง...”

แนวทางที่ 5 ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดีลดละสิ่งชั่วให้หมดสิ้นไป ทั้งนี้ด้วย สังคมไทยที่ล่มสลายลงในครั้งนี้ เพราะยังมีบุคคลจำนวนมิใช่น้อยที่ดำเนินการ โดยปราศจากละอาย ต่อแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราโชวาท ว่า “...พยายามไม่ก่อความ ชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตัว ทำลายผู้อื่น พยายามลดพยายามละความชั่วที่ตัวเองมีอยู่ พยายามก่อความ ดีให้แก่ตัวอยู่เสมอ พยายามรักษาและเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่นั้น ให้งอกงามสมบูรณ์ขึ้น...”

แนวคิดระบบเศรษฐกิจแบบพออยู่พอกินจะช่วยแก้ไขวิกฤตทางเศรษฐกิจและ ปัญหาวางสังคมของไทยในขณะนี้ได้อย่างไร ทางออกของการแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจและสังคม ในขณะนี้ คือ จะต้องช่วยให้ประชาชนที่อยู่ในภาคเกษตรและที่กลับคืนสู่ภาคเกษตรมีงานทำมี รายได้ ในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างรากฐานของชนบทให้แข็งแรงเพียงพอที่จะสามารถพึ่งตนเองได้ ในระยะยาว แนวคิดระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงสำหรับเกษตรกรตามแนวพระราชดำริตั้งอยู่บน พื้นฐานของหลักการ “ทฤษฎีใหม่” 3 ขั้น คือ

ขั้นที่หนึ่ง มีความพอเพียง เลี้ยงตัวเองได้บนพื้นฐานของความประหยัด ขจัดการ ใช้จ่าย

ขั้นที่สอง รวมพลังในรൂปกลุ่มเพื่อทำการผลิต การตลาด การจัดการรวมทั้งด้าน สวัสดิการ การศึกษา การพัฒนาสังคม ฯลฯ

ขั้นที่สาม สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพและขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลาย โดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคองค์กรพัฒนาเอกชนและภาคราชการในด้านเงินทุน การตลาด การผลิต การจัดการและข่าวสารข้อมูลที่สำคัญ แนวคิดระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงมี องค์ประกอบหลักอยู่ 3 ประการ ได้แก่

ประการแรก เป็นระบบเศรษฐกิจที่ยึดถือหลักที่ว่า “คนเป็นที่พึ่งแห่งตน” โดย มุ่งเน้นการผลิตพืชผลให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคในครัวเรือนเป็นอันดับแรก เมื่อเหลือพอ จากการบริโภคแล้วจึงคำนึงถึงการผลิตเพื่อการค้าเป็นอันดับรองลงมา ผลผลิตส่วนเกินที่ออกสู่ ตลาดก็จะเป็นกำไรของเกษตรกร ในสภาพการณ์เช่นนี้เกษตรกรจะกลายสถานะเป็นผู้กำหนดหรือ เป็นผู้กระทำต่อตลาดแทนที่ว่า ตลาดจะเป็นตัวกระทำหรือเป็นตัวกำหนดเกษตรกร ดังเช่นที่เป็นอยู่ ในขณะนี้ และหลักใหญ่สำคัญยิ่ง คือ การลดค่าใช้จ่ายโดยการสร้างสิ่งอุปโภคบริโภคในที่ดินของ ตนเอง เช่น ข้าว น้ำ ปลา ไข่ ไม้ผล พืชผัก ฯลฯ

ประการที่สอง เศรษฐกิจแบบพอเพียงให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของชาวบ้าน ทั้งนี้กลุ่มชาวบ้านหรือองค์กรชาวบ้านจะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้ หลากหลายครอบคลุมทั้งการเกษตรแบบผสมผสาน หัตถกรรม การแปรรูปอาหาร การทำธุรกิจ ค้าขายและนักท่องเที่ยวระดับชุมชน ฯลฯ เมื่อองค์กรชาวบ้านเหล่านี้ได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็ง และมีเครือข่ายที่กว้างขวางมากขึ้นแล้วกิจกรรมทั้งหมดในชุมชนก็จะได้รับการดูแลให้มีรายได้ เพิ่มขึ้น รวมทั้งได้รับการแก้ไขปัญหาในทุก ๆ ด้าน เมื่อเป็นเช่นนี้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศก็ จะสามารถเติบโตไปได้อย่างมีเสถียรภาพ ซึ่งหมายความว่า เศรษฐกิจสามารถขยายตัวไปพร้อม ๆ กับสถานการณ์ด้านการกระจายรายได้ที่ดีขึ้น

ประการที่สาม เศรษฐกิจแบบพอเพียงตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีความเมตตา ความเอื้ออาทรและความสามัคคีของสมาชิกในชุมชน ในการร่วมแรงร่วมใจเพื่อประกอบอาชีพ ต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจึงมิได้หมายถึงรายได้แต่เพียงมิติเดียว หากแต่ยัง รวมถึงประโยชน์ในมิติอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ การสร้างความมั่นคงให้กับสถาบันครอบครัว สถาบัน ชุมชน ความสามารถในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้ง การรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงามของไทยให้คงอยู่ตลอดไป กล่าวโดยสรุป คือ แนวคิดของระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่มีสาระสำคัญดังกล่าวข้างต้นนั้นน่าจะนำมาใช้เป็น แบบอย่างของการพัฒนาประเทศไทยในระยะต่อไป แม้ว่าวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในขณะนี้อาจจะ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้แต่ผลกระทบต่าง ๆ จะไม่รุนแรงมากนัก ถ้าหากทุกภาคส่วนของ สังคมมีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยยึดหลักความพอดีกับศักยภาพของตนเองบนพื้นฐาน

ของการพึ่งพาตนเอง รวมทั้งมีความเอื้ออาทรต่อคนอื่น ๆ ในสังคมเป็นหลักประการสำคัญ ถึงแม้ว่าข้อคิดทั้งหมดจะมุ่งเน้นไปสู่กลุ่มเกษตรกรหรือผู้มีที่ดินทั้งหลาย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะต้องกลับไปสู่ภาคเกษตรกรรมคซึ่งเป็นไปไม่ได้ในสภาพความเป็นจริง สำหรับคนอยู่นอกภาคการเกษตรนั้น เศรษฐกิจพอเพียงก็จะต้องถูกนำมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต เพราะเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาเป็นแนวปฏิบัติคนไม่ว่าจะอยู่ในกิจกรรมอาชีพใดก็ต้องยึดวิถีชีวิตไทยอยู่แต่พอดี อย่าฟุ้งเฟ้ออย่างไร้ประโยชน์ อย่ายึดวัตถุเป็นที่ตั้ง ยึดเส้นทางสายกลาง อยู่กินตามฐานะ ใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต จำเรียดิบได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป อย่าใช้หลักการลงทุนเชิงการพนัน ซึ่งตั้งอยู่บนความเสี่ยง กู้เงินมาลงทุนโดยหวังรวยอย่างรวดเร็วก็ไปสู่ความล้มละลายในที่สุด ตั้งอยู่บนหลักของ “รู้รัก สามัคคี” ใช้สติปัญญาปกป้องตนเองไม่ให้หลงกระแสโลกาภิวัตน์โดยไม่รู้ถึงเหตุและผลตามสภาพแวดล้อมของไทย ให้รู้จักแยกแยะสิ่งดี สิ่งเลว สิ่งที่เป็นประโยชน์ตามสภาพความเป็นจริงของบ้านเมืองเราเป็นที่ตั้งให้มี ความรัก ความเมตตา ที่จะช่วยเหลือสังคมให้รอดพ้นจากภัยพิบัติและรวมพลังกันด้วยความสามัคคีเป็นหมู่เหล่า ขจัดข้อขัดแย้งไปสู่ความประนีประนอม รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

จากการทบทวน และตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยสามารถนำมาสรุปเป็นเนื้อหาความรู้ ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเป็นเนื้อหาสาระที่นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของบุคคลที่สนใจว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำรงชีพหรือการปฏิบัติ ที่ให้ความสำคัญต่อการพึ่งตนเอง โดยยึดหลักความพอดี พออยู่ พอกิน พอใช้ คือ รู้จักพอประมาณ โดยการควบคุมตนเอง รู้จักมีเหตุผล โดยการใช้ความคิดดี และรู้จักมีภูมิคุ้มกันเตรียมพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงใด ๆ โดยการไม่ประมาทและไม่ฟุ้งเฟ้อแล้วต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ โดยการมีความรอบรู้ในการเข้าใจสถานการณ์ มีความรอบคอบในการตัดสินใจ มีความระมัดระวังในการปฏิบัติตนและต้องมีคุณธรรม โดยการมีความซื่อสัตย์ สุจริต ประหยัด ใฝ่ดี มีการแบ่งปันช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกันและกัน มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความเพียร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ความหมายของความรู้ความเข้าใจ

ประพันธ์ พัทธวรรณ (2535: 28 อ้างใน ยุพวัลย์ ทองใบอ่อน, 2540: 19) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า ความรู้ หมายถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และโครงสร้างที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้า หรือเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์ การรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ ต้องชัดเจนและอาศัยเวลา Carter (1973: 325 อ้างใน ยุพวัลย์ ทองใบอ่อน, 2540: 19) ซึ่งได้ระบุว่า ความรู้เป็นข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับมาและเก็บรวบรวมสะสมไว้ ชวาล แพรัตกุล (2526: 201) ได้ให้ความหมาย ความรู้ คือ การแสดงออกของสมรรถภาพสมองด้านความจำโดยใช้วิธีให้ระลึกออกมาเป็นหลัก วิชัย วงศ์ใหญ่ (2526: 130) ได้กล่าวถึงความรู้เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นที่ผู้เรียนสามารถได้ หรือ ระลึกได้โดยการมองเห็น ได้ยิน ความรู้ในที่นี้คือ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ คำจำกัดความ เป็นต้น

ความหมายของความรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2543: 51 อ้างใน แคทรียา ทองสอดแสง, 2545: 9-12) ได้ให้ความหมายของความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ ข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์มีความสามารถรับรู้เข้าใจไว้ในสมอง และรวบรวมจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งวัดได้จากความสามารถในการระลึกได้ของมนุษย์

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2538: 24 อ้างใน แคทรียา ทองสอดแสง, 2545: 9-12) ได้ให้ความหมายของความรู้ ในทางสังคมศาสตร์จากปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่มนุษย์ต้องประสบทั้งทางธรรมชาติ และทางสังคม มนุษย์จะต้องหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ สาเหตุ และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ก่อนปรากฏธรรมชาติและสังคม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526: 12 อ้างใน แคทรียา ทองสอดแสง, 2545: 9-12) ได้ให้ความหมายของความรู้ หมายถึง พฤติกรรมขั้นต้นซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้ โดยการนึกได้หรือการมองเห็นได้ขึ้นก็จำได้ ความรู้ขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมายข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง และวิธีการแก้ปัญหา

บุญชม ศรีสะอาด (2543: 51-53 อ้างใน แคทรียา ทองสอดแสง, 2545: 9-12) ได้แบ่งความรู้ที่สามารถระลึกได้ของมนุษย์ออกเป็น 6 ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความรู้ (knowledge) เป็นการเรียนรู้ที่เน้นถึงความจำของมนุษย์ที่มาจากประสบการณ์และการระลึกซึ่งแบ่งออกเป็น

1. ความรู้ในเนื้อเรื่องจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ความรู้เกี่ยวกับศัพท์และนิยาม ได้แก่ ความหมายและคำจำกัดความของสิ่งต่าง ๆ

1.2 ความรู้เกี่ยวกับกฎและความจริง ได้แก่ กฎ สูตร ทฤษฎี และข้อเท็จจริงต่าง ๆ

2. ความรู้ในการดำเนินการจำแนกได้เป็น 5 ประเภท

2.1 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผน ได้แก่ สิ่งที่เป็นแบบฟอร์ม หรือระเบียบในการปฏิบัติซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่

2.2 ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มและลำดับเป็นเรื่อง ลำดับขั้นตอน และแนวโน้มในการกระทำหรือเกิดขึ้นเองของเรื่องราวปรากฏการณ์ต่าง ๆ

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกประเภท เป็นความรู้ในการแยกพวกตามเหมือนและความแตกต่างตามคุณลักษณะของเรื่องราวหรือปรากฏการณ์

2.4 ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ เป็นความรู้ในสิ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการวิจัยและการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ

2.5 ความรู้เกี่ยวกับวิชาการ เป็นความรู้วิธีการที่จะทำให้ได้มาของผลลัพธ์ที่ต้องการว่าใช้วิธีเทคนิคอย่างไร

2.6 ความรู้รวบยอดในเนื้อเรื่องจำแนกได้เป็น 2 ประเภท

2.6.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักวิชาการและอ้างสรุปครอบคลุมหลักวิชาเป็นกรนำหลักการที่ได้ไปอธิบายเรื่องอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน

2.6.2 ความรู้ที่เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้างเป็นความสามารถในการนำหลักวิชาต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันจนได้เป็นโครงสร้างของเนื้อความในเรื่องนั้น

ขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความสามารถในการจับใจความได้แก่การแปล ตีความ และขยายความในเรื่องนั้น ผู้ที่มีความเข้าใจจะต้องรู้ความหมายและรายละเอียดของเรื่องนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยตัวเองพฤติกรรมนี้สามารถจำแนกได้เป็น

1. การแปลความ เป็นความสามารถในการบอกความหมายตามนัยสำคัญของเรื่องราวหรือปรากฏการณ์นั้น

2. การตีความ เป็นการถอดความหมายจากหลายความหมายตามนัยสำคัญของเรื่องราวหรือปรากฏการณ์นั้น

3. การขยายความ เป็นการคาดคะเนหรือพยากรณ์ไปสู่การณ์ข้างหน้า โดยอาศัยข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่

ขั้นที่ 3 การนำไปใช้ (application) เป็นความสามารถในการนำความรู้หลักข้อเท็จจริงไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้น สามารถนำสิ่งที่ได้ประสบการณ์ไปแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (analysis) เป็นความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยว่า สิ่งเหล่านี้ประกอบกันหรือมีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร พฤติกรรมนี้สามารถจำแนกได้เป็น

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบที่สำคัญของเรื่องราวหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ
3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในหลักการของความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในเรื่องราวหรือปรากฏการณ์นั้น ๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการ

ขั้นที่ 5 การสังเคราะห์ (synthesis) เป็นความสามารถในการประกอบส่วนต่าง ๆ ให้เข้าด้วยกันเป็นเรื่องราว โดยการจัดระบบ โครงสร้างให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งกว่าเดิม พฤติกรรมนี้สามารถจำแนกได้เป็น

1. การสังเคราะห์ข้อความ เป็นความสามารถในการเรียบเรียงถ้อยคำให้ผูกพันกันเป็นเรื่องราวหนึ่ง โดยการยกตัวอย่างประกอบหรือใส่ความคิดเห็นส่วนตัว เพื่อให้ข้อความกระชับได้ความหมายตามต้องการ
2. การสังเคราะห์แผนงานเป็นความสามารถในการ โครงสร้างหรือแผนงานในด้านต่าง ๆ โดยนำข้อมูลที่กำหนดให้มาหาวิธีว่าจะทำอะไรจึงจะทำให้เรื่องที่ต้องอาศัยข้อมูลเหล่านี้สามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ
3. การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการจัดระบบของข้อเท็จจริงให้สำเร็จได้ประโยชน์หรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นที่ 6 การประเมินค่า (evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินใจ ตีราคา โดยอาศัยเกณฑ์ (criteria) และมาตรฐาน (standard) ที่วางไว้พฤติกรรมด้านประเมินค่าสามารถจำแนกได้เป็น

1. ประเมินโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน เป็นการวิจัยตามข้อเท็จจริง

2. ประเมินโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก เป็นการวิจัยโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ภายนอก เป็นการตัดสินใจโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอกมาพิจารณา

Victoria (1989: 1251) ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การรับรู้ในสิ่งที่ได้มาจากการศึกษาและสิ่งแวดล้อมในสังคม เมื่อมีแหล่งให้ความรู้ แหล่งข่าว การรับรู้และความเข้าใจเหมือนกันหรือแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับบุคคลและแหล่งความรู้ที่ได้รับมา

ทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ

Bloom และคณะ อ้างใน ศิริพรรณ อัสวินวงศ์, 2544: 21-2 อธิบายว่าความรู้เป็นผล การเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะทางสมอง (intellectual Ability) เป็น พฤติกรรมการเรียนรู้ที่แสดงออกทางสมอง ซึ่งได้แบ่งพฤติกรรมที่แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ความคิ ออกเป็น 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความรู้-ความจำ (knowledge) หมายถึง การจำและการระลึกได้ที่มีต่อ ความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (comprehension) หมายถึง ความรู้ ความสามารถและทักษะ ในการแปลการตีความ และการสรุปอ้างอิง ซึ่งจะต้องเข้าใจ จับใจความสำคัญของเรื่อง และสามารถ คัดแปลงของที่พบเห็นที่คล้ายกับของเก่าที่เคยประสบมาแล้วได้

ขั้นที่ 3 การประยุกต์ (application) หมายถึง ความรู้ความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานการณ์จริงและ สถานการณ์จำลอง สามารถนำกฎเกณฑ์ หลักการและวิธีการที่ได้เรียนรู้มาไปใช้แก้ปัญหา หรือทำ ความเข้าใจในสถานการณ์ใหม่ได้

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (analysis) หมายถึง ความรู้ความสามารถในการจำแนกเรื่อง ต่าง ๆ ให้กระจายออกเป็นหน่วยย่อยหรือส่วนย่อย ๆ เพื่อให้ได้ลำดับขั้นของความคิดหรือ ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดที่ชัดเจน

ขั้นที่ 5 การสังเคราะห์ (synthesis) หมายถึง ความรู้ความสามารถในการ ผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าเป็นเรื่องเดียวกัน หรือนำมาจัดเรียบเรียงขึ้นใหม่ในโครงสร้างหรือ รูปแบบที่ไม่เหมือนเดิม

ขั้นที่ 6 การประเมินผล (evaluation) หมายถึง ความรู้ความสามารถในการ ตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าของเนื้อหา และวิธีการตามกฎเกณฑ์

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2538) อธิบายว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ (cognitive theory) ซึ่งถือว่า สิ่งที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ คือ กระบวนการทางปัญญา การเรียนรู้เป็นการ

เปลี่ยนแปลงการรับรู้ เปลี่ยนแปลงความรู้หรือการเปลี่ยนแปลงเป้าหมาย เป็นการเรียนแบบ
ส่วนรวมของบุคคลเพื่อความรู้ ความเข้าใจ

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความรู้

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535 อ้างใน ชนะชัย แสนคำ, 2541: 6-11) ความรู้
ความจำ (knowledge) หมายถึง การระลึกถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาแล้ว และรวมถึง
การจำเนื้อเรื่องต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในแต่ละเนื้อหาวิชาและที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชานั้นด้วย เช่น
ระลึกหรือจำได้ถึงวัตถุประสงค์ วิธีการ แบบแผน และเค้าโครงของเรื่องนั้น ๆ

เขาวดี วิบูลย์ศรี (2540: 190-191 อ้างใน ชนะชัย แสนคำ, 2541: 6-11) ความรู้
(knowledge) เป็นพฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้ อาจจะโดยการนึกได้ หรือโดยการ
มองเห็น ได้ยิน ก็จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง
ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ปัญหา มาตรฐาน เหล่านี้เป็นต้น

Harrow (1979) ได้กล่าวว่า ความรู้ (knowledge) อาจจำแนกออกเป็น

1. ความรู้เฉพาะเรื่อง
2. ความรู้เกี่ยวกับศัพท์เทคนิคหรือศัพท์เฉพาะ
3. ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงเฉพาะ
4. ความรู้เกี่ยวกับแนวทางและวิธีการจัดการกับปัญหาเฉพาะ
5. ความรู้เกี่ยวกับแบบแผนนิยม
6. ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มและลำดับขั้นตอนตามเหตุและผล
7. ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกและจัดประเภท
8. ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์
9. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ
10. ความรู้เกี่ยวกับหลักการทั่วไปและความรู้ที่เป็นนามธรรมในสาขาวิชา
11. ความรู้เกี่ยวกับหลักการและข้อสรุปทั่วไป
12. ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและ โครงสร้าง

การวัดความรู้

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2546 อ้างใน ชนะชัย แสนคำ, 2541: 6-11) เครื่องมือที่
ใช้ในการวัดความรู้มีหลายชนิด แต่ละชนิดมีความเหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะ ซึ่ง
แตกต่างกันออกไป การวัดความรู้ที่นิยมใช้กันมาก คือ แบบทดสอบ (testing) การทดสอบเป็น

การนำชุดของคำถามที่สร้างขึ้น ไปรื้อให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการออกมา โดยสามารถสังเกตและวัดได้ การทดสอบ โดยทั่วไปจะใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือสำคัญ

แบบทดสอบ (test) เป็นเครื่องมือวัดผลการศึกษานิตหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยชุดของข้อสอบที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้วัดคุณสมบัติ (attributes) อย่างใดอย่างหนึ่งของพฤติกรรมผู้เรียน

ข้อสอบ (test item) หมายถึง เซตของเนื้อหาสาระวิชาตามจุดประสงค์การสอนซึ่งต้องการตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์หรือไม่ รวมทั้งกฎเกณฑ์ในการให้คะแนน ลักษณะเฉพาะของพฤติกรรมผู้เรียน ซึ่งต้องครอบคลุมถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ส่วนที่เป็นสถานการณ์ หรือเรียกว่าสำเร็จหรือภาคสนาม
2. ส่วนที่เป็นภาคคำตอบของผู้สอบ
3. ส่วนที่ใช้ในการตัดสินว่าคำตอบนั้นถูกหรือผิด

กฤษฎา ศักดิ์ศรี (อ้างใน ศิริพรรณ อัครวินวงศ์, 2544: 21-23) อธิบายว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ (theories of learning) เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงกระบวนการ วิธีการ และเงื่อนไขที่จะทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นมาและกล่าวถึงสภาพของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนรู้ของคนเรา ทฤษฎีการเรียนรู้เป็นแนวคิดหรือความเชื่อในเรื่องการเรียนรู้ของมนุษย์ ที่นักจิตวิทยาได้พยายามค้นคว้าทดลอง แล้วสรุปเป็นหลักการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำมาจัดสภาพของสิ่งเร้าที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วที่สุด มากที่สุด ง่ายที่สุด ประหยัดทั้งเวลา และทุนทรัพย์มากที่สุด และที่นิยมกันทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทฤษฎีการสร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่อง (associative theories) อธิบายการเรียนรู้ โดยเน้นความสำคัญของสิ่งเร้าที่กำหนดพฤติกรรมในการเรียนรู้ การตอบสนอง อธิบายการเรียนรู้ในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง คือ การเรียนรู้เกิดเพราะผู้เรียนมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าและยิ่งการตอบสนองได้รับการส่งเสริมหรือได้รับผลเป็นที่น่าพอใจ ความสัมพันธ์ ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองก็จะยิ่งมั่นคงถาวร เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวรให้เป็นการเรียนรู้เกิดขึ้น สรุปก็คือ “การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการสร้างพันธะเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับปฏิกิริยาตอบสนอง หรือสถานการณ์แวดล้อมกับพฤติกรรม ทฤษฎีนี้มุ่งเน้นถึงการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ (cognitive theories) อธิบายการเรียนรู้ โดยเน้นความสำคัญของกระบวนการทางสติปัญญา (intellectual process) และความคิดความเข้าใจของผู้เรียนเมื่อได้ปะทะกับสิ่งเร้า เน้นเรื่องการรับรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มนี้ถือว่ากระบวนการทางสติปัญญามีบทบาทสำคัญมากในการเรียนรู้ เขากล่าวถึงการเปลี่ยนแปลง ในด้านการรับรู้ (perception) ความรู้ (knowledge) หรือจุดมุ่งหมาย (purpose) ยิ่งกว่าการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม

หรือการเปลี่ยนแปลงของการตอบสนอง และอธิบายการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมว่า เป็นผลมาจากผู้เรียนมีการแก้ปัญหาและค้นพบข้อเท็จจริงในการแก้ปัญหาโดยเล็งเห็นความสัมพันธ์ (Relationship) ของข้อเท็จจริง เข้าใจว่าปัญหานั้น ๆ เป็นผลรวมของอะไรบ้าง เมื่อมนุษย์แก้ปัญหาของคนได้ จะบังเกิดความคิดความเข้าใจแจ่มแจ้งขึ้น

ระดับของความรู้

วิเชียร เกตุสิงห์ (2520: 14 อ้างใน ยุพวัลย์ ทองใบอ่อน, 2540: 19-21) กล่าวว่า ความรู้แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

- ระดับที่ 1 ความรู้ระดับต่ำ ได้แก่ ความรู้ที่เกิดจากการเดา หรือภาพลวงตา
- ระดับที่ 2 ความรู้ระดับธรรมดา ได้แก่ ความรู้ทางประสาทสัมผัสหรือความเชื่อที่สูงกว่า แต่ไม่แน่นอน เป็นเพียงขั้นที่อาจเป็นไปได้
- ระดับที่ 3 ความรู้ที่ระดับสมมุติฐาน ได้แก่ ความรู้ที่เกิดจากการคิดหรือความเข้าใจ ซึ่งไม่ได้เกิดจากประสาทสัมผัส เช่น ความรู้ทางคณิตศาสตร์ ถือว่าเป็นขั้นสมมุติฐาน เพราะเกิดจากคำนิยาม และสมมุติฐานที่ยังไม่ได้พิสูจน์
- ระดับที่ 4 ระดับเหตุผล ได้แก่ ความรู้จากตรรกวิทยา เป็นความรู้ที่ทำให้มองเห็นรูปหรือมโนภาพว่าเป็นเอกภาพ

ดังนั้นจากการทบทวน และตรวจเอกสารแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ผู้วิจัยสามารถนำมาสรุปความรู้ความเข้าใจ ว่า เกิดจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สร้างให้สมองของมนุษย์เกิดความคิด ความจดจำ การเข้าถึงข้อเท็จจริงในสถานการณ์นั้น ๆ ที่ได้สัมผัส แล้วสามารถจำแนกเป็นเรื่องต่าง ๆ ได้และตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าของเนื้อหาสาระได้ ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาก็สามารถนำความรู้ความเข้าใจนั้น มาแก้ไข ปรับปรุง ต่อไปในอนาคตได้

การนำองค์ความรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการวิจัย เรื่องความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ที่ทำการศึกษาครั้งนี้ได้นำองค์ความรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจไปประกอบการพิจารณาระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กังสดาล อยู่เย็น (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องพลวัตชุมชนบ้านเปรี๊คในภายใต้แนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ชุมชนมีระบบเศรษฐกิจดั้งเดิมของชุมชน มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จากนั้นจึงเริ่มปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตและรูปแบบการผลิตเป็นแบบเพื่อการค้า ทำให้วิถีชีวิตแบบพึ่งพาตนเองหมดไป ส่งผลกระทบต่อชุมชนทุกด้าน จนกระทั่งผู้นำชุมชนได้กระตุ้นให้ชาวบ้านตระหนัก ชาวบ้านได้พยายามหันกลับมาใช้วิถีชีวิตแบบเดิม ๆ ตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง การศึกษาได้ข้อสรุปว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อลักษณะเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่

1. ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการเปลี่ยนวิถีคิดและการปฏิบัติของสมาชิกในชุมชน การกระตุ้นหรือจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชุมชนที่ดีขึ้น
 2. กระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้และการได้รับการฝึกอบรม รวมไปถึงการทัศนศึกษาดูงานสื่อมวลชน ค่านิยม ทัศนคติและจิตสำนึกของประชาชน เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชน
 3. กลุ่มหรือองค์กรและการมีส่วนร่วมของประชาชน กลุ่มและองค์กรมีข้อกำหนดที่ทำให้คนในชุมชนเกิดการมีส่วนร่วม เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชุมชน
 4. สังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีอยู่เดิมในแต่ละชุมชน ซึ่งมีความแตกต่างกันและมีผลต่อความยากง่ายในการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตคนในชุมชนให้เข้าสู่แนวทางแห่งเศรษฐกิจพอเพียง
 5. เศรษฐกิจและภาวะหนี้สิน เป็นปัจจัยด้านการเลือกประกอบอาชีพของคนในชุมชน
 6. หน่วยงานภายนอกชุมชน ส่วนราชการหรือเอกชนต่างๆ ที่เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอาชีพให้ประชาชน มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง
- ทรงชัย ดิยานนท์ (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาทัศนะของเกษตรกรในการสร้างความมั่นคงทางรายได้ตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า เป็นการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติกิจกรรมตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยสามารถสรุปได้ดังนี้
1. ด้านความรู้ตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง ครอบคลุมส่วนใหญ่รู้จักแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยรับรู้จากแหล่งข้อมูลโทรทัศน์ ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง และไม่เคยไปดูงานด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ และมีความรู้ตามแนวคิด

เศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ด้านการบริโภคเข้าใจว่าแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกินอยู่อย่างประหยัด เหมาะสมกับรายได้ ด้านสิ่งแวดล้อม การผลิตด้วยแรงงานคนแทนเครื่องจักรเป็น การช่วยลดมลภาวะทำให้สิ่งแวดล้อมในเรื่องสุขภาพอนามัย การบริโภคอาหารที่ปราศจากสารเคมี ทำให้มีสุขภาพอนามัยดี ซึ่งภาพรวมแล้วเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสูง

2. ด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านเงินทุนอย่างเพียงพอ และในการทำการเกษตรแบบผสมผสานพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ปฏิบัติได้น้อย ในการปลูกพืชมากกว่า 1 อย่าง และในการจัดหาพื้นที่ให้มีแหล่งน้ำพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้จัดเตรียมที่ดินเพื่อเป็นแหล่งน้ำ และเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้วิธีการทางธรรมชาติในการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินและระบบนิเวศน์ โดยเกษตรกรยังคงใช้ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง และไม่ได้รับการอบรม เพื่อการเพิ่มความรู้ในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่มีการรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพเพื่อต่อรองกับระบบตลาด กล่าวโดยสรุปเกษตรกรปฏิบัติกิจกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย

3. ด้านการประกอบอาชีพทางการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรต่อการสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้ของครอบครัว โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามีแหล่งน้ำเพียงพอจะทำให้มีผลผลิตตลอดปี และส่วนใหญ่เห็นว่า การทำการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จะทำให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอในการชำระหนี้ และทำให้สามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีการบริโภคอาหารที่ปราศจากสารเคมีสุขภาพแข็งแรง ในด้านความพึงพอใจในชีวิต เกษตรกรพึงพอใจในชีวิตและในด้านการรวมกลุ่ม เห็นว่าการสร้างความสามัคคีในชุมชนก่อให้เกิดความสุขในครอบครัว นอกจากนี้ยังพบว่าผลของการศึกษาขัดแย้งกันมาก คือ แม้ว่าภาพรวมเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสูง และมีทักษะเห็นด้วยว่าการทำการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้ของครอบครัวแต่การนำความรู้ไปปฏิบัติได้นั้นอยู่ในระดับต่ำ ฉะนั้นควรให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนมีการส่งเสริม การจัดฝึกอบรม เพิ่มความรู้ ทักษะการปฏิบัติการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงรวมถึงมีแหล่งเงินทุนให้เกษตรกรกู้ยืมเพื่อทำการเกษตรได้

ศศิพร ปาณิกบุตร (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ เป็นการศึกษาถึงลักษณะทั่วไปทางสังคม เศรษฐกิจ การได้รับข่าวสารและความรู้ความเข้าใจทฤษฎีใหม่ กับการดำเนินชีวิตในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ และไม่ได้ดำเนินชีวิตในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ โดย

ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงว่า เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเอง อยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของคนให้ดีเสียก่อน คือตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้มีอาชีพและฐานะเพียงพอจะพึ่งตนเองได้ ย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับได้ นอกจากนี้คำว่าเศรษฐกิจพอเพียงมิได้จำกัดเฉพาะเกษตรกรหรือชาวไร่ชาวนาเท่านั้น แต่เป็นเศรษฐกิจของทุกคนทุกอาชีพ ทั้งที่อยู่ในเมืองและชนบท เมื่อภาวะของเงินผันผวน ประชาชนก็จะต้องไม่ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือยเกินตัว หากไม่มีความพอประมาณในใจตน ก็ย่อมไม่ถือว่าประพฤตินอยู่ในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ โดยผู้วิจัยมีความเห็นว่า ทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีความแตกต่างจากการทำเกษตรผสมผสานทั่วไป ด้วยทรงเน้นความสำคัญของน้ำ และต้องมีน้ำเพียงพอต่อการประกอบอาชีพได้ตลอดปี เป็นปัจจัยในการทำเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ให้เกิดความพอเพียงและมั่นคงยิ่งขึ้น โดยผลการศึกษาพบว่า การได้รับข่าวสารและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ พบว่าได้รับข้อมูลจากโทรทัศน์ และเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ว่าจะต้องแบ่งที่ดินออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ปลูกข้าว ขุดสระเลี้ยงปลา ปลูกผลไม้และเป็นที่อยู่อาศัยพร้อมเลี้ยงสัตว์ และปลูกพืชสวนครัว การทำตามทฤษฎีใหม่จะทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ทฤษฎีใหม่เป็นการเกษตรที่ใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลัก ทฤษฎีใหม่จะสำเร็จขึ้นอยู่กับเกษตรกรเอง ซึ่งพบว่าเกษตรกรที่ดำเนินชีวิตในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ได้รับข่าวสารและมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้ไม่ได้ดำเนินชีวิตในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ว่าข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 มีระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากน้อยเพียงใดและมีปัจจัยใดที่ส่งผลให้ต่อระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงมีปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะอะไรบ้างในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยข้อมูลพื้นฐานข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ประเภท/ชั้นยศ รายได้ การออม รายจ่าย สาเหตุของภาระหนี้สิน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 นี้ ต้องการให้เกิดประโยชน์กับข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 และหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องในกองทัพบก ได้สามารถนำข้อเสนอแนะไปส่งเสริมความรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมและถูกต้องต่อไป อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดวิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และโดยการใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยไว้ ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการในพื้นที่ของกองพันพัฒนาที่ 3 เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงการบังคับบัญชากับกองพลพัฒนาที่ 3 กองทัพภาคที่ 3 มีเนื้อที่ 350 ไร่ที่ตั้งอยู่ ณ ตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ห่างจากศูนย์ราชการจังหวัดเชียงใหม่ไปทางทิศเหนือ 1 กิโลเมตร บนเส้นทางถนนโชตนา-ฝาง มีอาณาเขตติดต่อกับหน่วยงานราชการต่างๆ ดังนี้ ด้านทิศเหนือติดกับโรงพยาบาลนครพิงค์ ด้านทิศใต้ติดกับกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 7 ด้านทิศตะวันออกติดกับถนนโชตนา-ฝางและด้านทิศตะวันตกติดกับคลองชลประทานเส้นแม่แดง-ลำพูน

ประชากร

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนทั้งสิ้น 374 คน

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเชิงคุณภาพ

เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ของประชากรข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้ทำการสุ่มตัวอย่างข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ตามความเหมาะสม จำนวน 12 คน (3%) โดยสุ่มตัวอย่างแบบง่ายตามความสมัครใจของ

ข้าราชการทหารสังกัดกองพัฒนาที่ 3 เพื่อสัมภาษณ์เจาะลึกในเรื่องเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ในภาพรวม

ตัวแปรและการวัดตัวแปร

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อายุ
รับราชการ ชั้นยศ รายได้ การออม รายจ่าย สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและ
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน

ระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประเด็นเรื่องต่าง ๆ ได้แก่
ความหมาย วัตถุประสงค์ องค์ประกอบ/หลักการสำคัญ (ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความ
มีภูมิคุ้มกันที่ดี คุณธรรม ความรู้) วิธีการ และประโยชน์

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้สร้างแบบสอบถามขึ้นโดยให้
ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยสอบถามแบบในประเด็นกิจกรรมที่
เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้
มีทั้งลักษณะคำถามในลักษณะปลายปิดและแบบสอบถามในลักษณะคำถามปลายเปิด
ประกอบด้วยคำถาม 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล สังกัด เศรษฐกิจ
ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ การออม รายจ่าย สาเหตุของภาระหนี้สิน
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและ แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน โดยให้ผู้ให้ข้อมูลกรอกคำถามแบบ
เลือกตอบ จำนวนทั้งหมด 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเนื้อหาสำหรับการวัดระดับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ผู้ให้ข้อมูลทดสอบแบบปรนัย คือ คำถามแบบถูก-ผิด ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา
รายละเอียดเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละประเด็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์แบบ
มากที่สุด จึงกำหนดเป็นหัวข้อแต่ละด้าน คือ ด้านความหมาย ด้านวัตถุประสงค์ ด้านองค์ประกอบ/
หลักการสำคัญ (ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี คุณธรรม ความรู้) ด้าน
ทฤษฎี/วิธีการ และด้านประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านละ 10 ข้อ รวมจำนวน
ทั้งหมด 90 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารมีหรือไม่มีถ้ามี แนวทางหรือข้อเสนอแนะอย่างไร และควรมีวิธีการใดหรือกิจกรรมอะไรเพิ่มเติมบ้าง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยให้ผู้ให้ข้อมูลกรอกแสดงความคิดเห็น จำนวนทั้งหมด 3 ข้อ

การทดสอบเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้
ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ ซึ่งได้ศึกษาและค้นคว้า และทำการพัฒนา แบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการวัดความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วนำไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษา พิจารณาตรวจสอบ ความถูกต้องเนื้อหา และสาระให้เหมาะสมของข้อความ
2. การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาไปทดสอบความเชื่อมั่นกับข้าราชการทหารสังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 7 ณ ตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้กลับมาแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องที่พบ ได้ความชัดเจน และมีความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้วิจัยกับข้าราชการทหารสังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 7 โดยนำข้อมูลที่ได้มา คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นจากสูตรของ Kuder – Richardson สูตรที่ 21 หรือ K.R. # 21 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 123-125) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[\frac{1 - \bar{x}(k - \bar{x})}{kS_t^2} \right]$$

r_{tt}	หมายถึง	ค่าความเชื่อมั่น
k	หมายถึง	จำนวนข้อในแบบทดสอบ
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยในการทำแบบทดสอบทั้งฉบับ
S_t^2	หมายถึง	ค่าความแปรปรวนในการทำแบบทดสอบทั้งฉบับ

- หมายเหตุ ค่าของ r อยู่ในช่วง 0.80-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันสูงมาก
 ค่าของ r อยู่ในช่วง 0.60-0.79 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
 ค่าของ r อยู่ในช่วง 0.40-0.59 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันปานกลาง
 ค่าของ r อยู่ในช่วง 0.20-0.39 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันน้อย
 ค่าของ r อยู่ในช่วง 0.00-0.19 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

ผลการทดสอบความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.71 แสดงว่าแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ความน่าเชื่อถือมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง จึงสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในนามของผู้วิจัย ถึงผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 7 เพื่อขออนุญาตในการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการวิจัย
2. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในนามของผู้วิจัย ถึงผู้บังคับกองพันพัฒนาที่ 3 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากข้าราชการทหารที่สังกัดหน่วยทหารในพื้นที่นี้
3. ในการปฏิบัติผู้วิจัยได้ประสานงานโดยตรงกับนายทหารธุรการและกำลังพลทั้ง 2 หน่วย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบด้านกำลังพลของหน่วยทหารดังกล่าว นัดหมายวันเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ โดยได้ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับข้อคำถามต่างๆ ณ ที่ตั้งกองพันพัฒนาที่ 3 รวมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสอบถามเจาะลึกเพิ่มเติมจากผู้ให้ข้อมูลในบางประเด็นให้ความสมบูรณ์มากขึ้น
4. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ พร้อมลงรหัส และจึงนำมาวิเคราะห์ แปลผล สรุปผล และเขียนเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาถอดรหัส จัดหมวดหมู่ ลงรหัส และวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติด้วย

โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลที่ตอบแบบสอบถาม ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงพรรณนา ในลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ การออม รายจ่าย สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน

2. วิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูล ใช้เกณฑ์นิยมในการให้คะแนน จากคู่มือการประเมินผลการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535: 24) คือ คิดช่วงคะแนนร้อยละเทียบกับเกณฑ์ระดับความรู้ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คิดช่วงคะแนนร้อยละ 80- 100	หมายถึง ระดับความรู้ ดีมาก
คิดช่วงคะแนนร้อยละ 70-79	หมายถึง ระดับความรู้ ดี
คิดช่วงคะแนนร้อยละ 60- 69	หมายถึง ระดับความรู้ ปานกลาง
คิดช่วงคะแนนร้อยละ 50- 59	หมายถึง ระดับความรู้ ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
คิดช่วงคะแนนร้อยละ 0- 49	หมายถึง ระดับความรู้ ต่ำกว่าเกณฑ์

2.1 วัดความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูลในแต่ละด้าน จากคำถามลักษณะแบบปรนัย คือ คำถามแบบถูก-ผิด ได้แก่ ด้านความหมาย ด้านวัตถุประสงค์ ด้านองค์ประกอบ/หลักการสำคัญ (ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี คุณธรรม ความรู้) ด้านทฤษฎี/วิธีการ และด้านประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวนด้านละ 10 ข้อ การวัด คือ ให้คะแนน 1 คะแนนสำหรับคำถามที่ผู้ตอบ ตอบได้ถูกต้องและให้ 0 คะแนนสำหรับคำถามที่ผู้ตอบ ตอบผิด มีวิธีการคิดคือ

ตอบถูก 10 ข้อ ถือว่าได้คะแนนร้อยละ 100

$$\text{โดยคิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{10} \times 10 = 100 \right)$$

$$\text{ตอบถูก 9 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{10} \times 9 = 90 \right)$$

$$\text{ตอบ ถูก 8 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{10} \times 8 = 80 \right)$$

$$\text{ตอบ ถูก 7 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{10} \times 7 = 70 \right)$$

$$\text{ตอบ ถูก 6 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{10} \times 6 = 60 \right)$$

$$\text{ตอบ ถูก 5 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{10} \times 5 = 50 \right)$$

$$\text{ตอบ ถูก 4 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{10} \times 4 = 40\right)$$

$$\text{ตอบ ถูก 3 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{10} \times 3 = 30\right)$$

$$\text{ตอบ ถูก 2 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{10} \times 2 = 20\right)$$

$$\text{ตอบ ถูก 1 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{10} \times 1 = 10\right)$$

จากนั้นนำข้อที่ถูกมาคิดเทียบกับเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาฯ ดังนี้

ตอบถูก 8-10 ข้อ ได้คะแนนร้อยละ 80-100 หมายถึง ระดับความรู้ดีมาก

ตอบถูก 7 ข้อ ได้คะแนนร้อยละ 70-79 หมายถึง ระดับความรู้มาก

ตอบถูก 6 ข้อ ได้คะแนนร้อยละ 60-69 หมายถึง ระดับความรู้ปานกลาง

ตอบถูก 5 ข้อ ได้คะแนนร้อยละ 50-59 หมายถึง ระดับความรู้

ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

ตอบถูก 0-4 ข้อ ได้คะแนนร้อยละ 0-49 หมายถึง ระดับความรู้

ต่ำกว่าเกณฑ์

2.2 วัดความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูล
ภาพรวม ในข้อคำถามมีทั้งหมด 9 ด้าน ฉะนั้นคะแนนเต็มคือ 90 โดยหากตอบถูกจำนวน 90 ข้อ มี
วิธีการคิดดังนี้

ตอบถูก 90 ข้อ ถือว่าได้คะแนนร้อยละ 100

$$\text{โดยคิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{10} \times 10 = 100\right)$$

$$\text{ตอบถูก 89 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{90} \times 89 = 98.89\right)$$

$$\text{ตอบถูก 72 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{90} \times 72 = 80\right)$$

$$\text{ตอบถูก 71 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{90} \times 71 = 79\right)$$

$$\text{ตอบถูก 63 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{90} \times 63 = 70\right)$$

$$\text{ตอบถูก 62 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{90} \times 62 = 69\right)$$

$$\text{ตอบถูก 54 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{90} \times 54 = 60\right)$$

$$\text{ตอบถูก 53 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{90} \times 53 = 59\right)$$

$$\text{ตอบถูก 45 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{90} \times 45 = 50\right)$$

$$\text{ตอบถูก 44 ข้อ คิดคะแนนร้อยละ} = \left(\frac{100}{90} \times 44 = 49\right)$$

จากนั้นนำข้อที่ถูกมาคิดเทียบกับเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาฯ ได้ดังนี้

ตอบถูก 72 - 90 ข้อ ได้คะแนนร้อยละ 80- 100 หมายถึง ระดับความรู้ดีมาก

ตอบถูก 63 - 71 ข้อ ได้คะแนนร้อยละ 70- 79 หมายถึง ระดับความรู้ดี

ตอบถูก 54 – 62 ข้อ ได้คะแนนร้อยละ 60- 69 หมายถึง ระดับความรู้
ปานกลาง

ตอบถูก 45 – 53 ข้อ ได้คะแนนร้อยละ 50- 59 หมายถึง ระดับความรู้
ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

ตอบถูก 0- 44 ข้อ ได้คะแนนร้อยละ 0- 49 หมายถึง ระดับความรู้
ต่ำกว่าเกณฑ์

แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงพรรณนา ในระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูลในแต่ละด้านและในภาพรวมทั้งหมด

3. วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของผู้ให้ข้อมูล ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้นำมาวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ ประกอบคำบรรยาย เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงพรรณนาในการเสนอแนะการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูล

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างด้านปัจจัยพื้นฐาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูล ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Peaeson 's Correlation Coefficient) และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงพรรณนาในปัจจัยพื้นฐาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการวิจัยทั้งสิ้น 17 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 จนถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2551

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร สังกัด กองพันพัฒนาที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงระดับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจ ของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 และเพื่อทราบถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 โดยรวบรวมจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 374 คน เป็นข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติซึ่งสามารถนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ระดับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ให้ข้อมูล

อายุ

ผลการวิจัยตามตาราง 1 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ยประมาณ 43 ปี ผู้ให้ข้อมูลมีอายุน้อยที่สุดคือ 19 ปี และผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมากที่สุด คือ 59 ปี ผู้ให้ข้อมูลเกินกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 60.96 มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี รองลงมา ร้อยละ 17.11 มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 14.71 มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี และผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 6.15 และ 1.07 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และมีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นกำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยกองพันพัฒนาที่ 3 ตั้งแต่จัดตั้งหน่วยครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยไม่ได้มีการปรับโยกย้ายออกจากหน่วย อีกทั้งนโยบายการบรรจุเพิ่มอัตรากำลังพลใหม่ลดน้อยลง จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 40 - 49 ปี มีจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งหมด

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอายุ

(n = 374)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	4	1.07
20-29 ปี	23	6.15
30-39 ปี	55	14.71
40-49 ปี	228	60.96
50 ปีขึ้นไป	64	17.11
รวม	374	100.00

 $\mu = 43$ $\sigma = 7.51$ $R = 19 - 59$

ระดับการศึกษา

ผลการวิจัยตามตาราง 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกินกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 55.35 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รองลงมา ร้อยละ 18.72 มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 16.31 ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 8.55 และ 1.07 ได้รับการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส.หรือเทียบเท่า และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะการเข้ารับราชการในครั้งแรกของผู้ให้ข้อมูลนั้น ใช้วุฒิการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสมัครรับราชการ เมื่อรับราชการเป็นทหารแล้วต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ในพื้นที่ตามแนวชายแดนจึงมีโอกาสน้อยในการปรับวุฒิการศึกษาเพิ่มในสายสามัญให้มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = 374)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สูงกว่าปริญญาตรี	4	1.07
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	61	16.31
อนุปริญญา/ปวส.หรือเทียบเท่า	32	8.55
มัธยมศึกษาตอนปลาย	207	55.35
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	70	18.72
รวม	374	100.00

อายุราชการทหาร

ผลการวิจัยตามตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุราชการทหารเฉลี่ยประมาณ 21 ปี ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุราชการทหารน้อยที่สุด 1 ปี และผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุราชการทหารเฉลี่ยประมาณ 21 ปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.64 มีอายุราชการทหารระหว่าง 20-29 ปี รองลงมา ร้อยละ 14.17 มีอายุราชการทหารระหว่าง 10-19 ปี ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 11.76 และ 10.43 มีอายุราชการทหารตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไปและมีอายุราชการทหารต่ำกว่า 10 ปีตามลำดับ โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 7.82 แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นกำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยกองพันพัฒนาที่ 3 ตั้งแต่จัดตั้งหน่วยครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยไม่ได้มีการปรับ โยกย้ายออกจากหน่วย อายุราชการของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จึงอยู่ในช่วงระหว่าง 20-29 ปี

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอายุราชการทหาร

(n = 374)

อายุราชการทหาร	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	39	10.43
10-19 ปี	53	14.17
20-29 ปี	238	63.64
30 ปีขึ้นไป	44	11.76
รวม	374	100.00

$\mu = 21.89$ $\sigma = 7.82$ $R = 1 - 38$

ประเภท/ระดับชั้นยศ

ผลการวิจัยตามตาราง 4 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.32 เป็นประทักษณยศนายทหารชั้นประทวน และ ร้อยละ 6.68 เป็นประทักษณยศนายทหารสัญญาบัตร ทั้งนี้จากการบรรจุข้าราชการทหารของหน่วยกองพันพัฒนาที่ 3 ได้พิจารณา ตามภารกิจของหน่วย จึงมีโครงสร้างการจัดด้านบุคคลที่ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ จึงเป็นนายทหารชั้นประทวนเป็นหลัก

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามประเภทชั้นยศ

(n = 374)

ประเภทชั้นยศ	จำนวน	ร้อยละ
นายทหารชั้นประทวน	349	93.32
นายทหารชั้นสัญญาบัตร	25	6.68
รวม	374	100.00

ผลการวิจัยตามตาราง 5 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 55.0) มีชั้นยศจำสิบเอก-จำสิบเอกพิเศษ รองลงมา ร้อยละ 37.25 มีชั้นยศสิบเอก ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 2.86 มีชั้นยศสิบตรี ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 2.01 และ 1.43 มีชั้นยศจำสิบตรี ชั้นยศสิบโท และจำสิบโท ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้าราชการทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยกองพันพัฒนาที่ 3 ตั้งแต่จัดตั้งหน่วยครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยไม่ได้มีการปรับโยกย้ายออกจากหน่วยและเป็นชั้นยศในอัตราโครงสร้างการจัดด้านบุคคลที่ปฏิบัติงาน

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของนายทหารชั้นประทวน จำแนกตามระดับชั้นยศ

(n = 349)

ระดับชั้นยศของนายทหารชั้นประทวน	จำนวน	ร้อยละ
สิบตรี	10	2.86
สิบโท	5	1.43
สิบเอก	130	37.25
จำสิบตรี	7	2.01
จำสิบโท	5	1.43
จำสิบเอก-จำสิบเอกพิเศษ	192	55.02
รวม	349	100.00

ผลการวิจัยตามตาราง 6 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.00 มีชั้นยศร้อยเอก รองลงมา ร้อยละ 24.00 มีชั้นยศร้อยโท ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 20.00 12.00 และ ร้อยละ 4.00 มีชั้นยศพันตรี ร้อยตรี และ พันโทตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้าราชการทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยกองพันพัฒนาที่ 3 ตั้งแต่จัดตั้งหน่วยครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2535 โดย

ไม่ได้มีการปรับโยกย้ายออกจากหน่วยและเป็นชั้นยศในอัตราตามโครงสร้างการจัดด้านบุคคลที่ปฏิบัติงาน

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของนายทหารชั้นสัญญาบัตร จำแนกตามระดับชั้นยศ

(n = 25)

ระดับชั้นยศของนายทหารชั้นสัญญาบัตร	จำนวน	ร้อยละ
ร้อยตรี	3	12.00
ร้อยโท	6	24.00
ร้อยเอก	10	40.00
พันตรี	5	20.00
พันโท	1	4.00
รวม	25	100.00

ระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

ผลการวิจัยตามตาราง 7 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 23,306.84 บาทต่อเดือน ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวค่าที่สูงสุด 7,350 บาท และสูงที่สุด 70,000 บาท โดยผู้ให้ข้อมูลมีระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัวส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.68 อยู่ในช่วง 10,001-30,000 บาท รองลงมาผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 12.03 มีระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัวระหว่าง 30,001-50,000 บาท ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 5.88 มีระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัวน้อยกว่า 10,000 บาท และผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 2.41 มีระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัวมากกว่า 50,000 บาท ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่มีระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัวระหว่าง 10,001-30,000 บาท เนื่องจากเป็นรายได้ตามอัตราที่ได้รับจากเงินเดือนของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มส่วนใหญ่ของหน่วย ได้แก่ นายทหารชั้นประทวน และรองลงมา ผู้ให้ข้อมูล มีระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัวระหว่าง 30,001-50,000 บาท ได้แก่ กลุ่มนายทหารสัญญาบัตร หรือผู้ที่มีจำนวนอายุรับราชการมาก แสดงให้เห็นว่ารายได้ประจำเดือนของครอบครัว พึ่งจากผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก สำหรับผู้ให้ข้อมูล ที่มีรายได้ประจำเดือนของครอบครัว สูงกว่า 30,000 บาทแสดงให้เห็นว่าคนภายในครอบครัวมีรายได้หรือเป็นเพราะผู้ให้ข้อมูลประกอบอาชีพเสริม

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

(n = 374)

ระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัว	จำนวน (n = 374)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท	22	5.88
10,001-30,000 บาท	298	79.68
30,001-50,000 บาท	45	12.03
มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป	9	2.41
รวม	374	100.00

 $\mu = 23,306.84$ $\sigma = 11171.38$ $R = 7,350 - 70,000$ บาท

ระดับรายจ่ายต่อเดือนของครอบครัว

ผลการวิจัยตามตาราง 8 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีรายจ่ายของครอบครัวเฉลี่ย 17,145.40 บาทต่อเดือน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลที่มีระดับระดับรายจ่ายต่อเดือนของครอบครัวต่ำที่สุด 5,000 บาท และสูงที่สุด 50,000 บาท โดยผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 50.00 มีระดับรายจ่ายต่อเดือนของครอบครัวระหว่าง 10,001-20,000 บาท รองลงมาร้อยละ 27.81 มีระดับรายจ่ายต่อเดือนของครอบครัวน้อยกว่า 10,000 บาท ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 13.37 ระดับรายจ่ายต่อเดือนของครอบครัวระหว่าง 20,001-40,000 บาท และผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 3.21 และ 0.53 มีระดับรายจ่ายต่อเดือนของครอบครัวมากกว่า 40,000 บาท และไม่ระบุรายจ่ายต่อเดือนของครอบครัว แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีระดับรายจ่ายต่อเดือนของครอบครัวระหว่าง 10,001-20,000 บาท เนื่องจากส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายประจำครัวเรือน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ค่าเช่าที่พัก และค่าเล่าเรียนบุตร ภาษีสังคม และผ่อนส่งชำระเงินที่กู้ยืม

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับรายจ่ายต่อเดือนของครอบครัว

(n = 374)

ระดับรายจ่ายต่อเดือนของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท	104	27.81
10,001-20,000 บาท	187	50.00
20,001-30,000 บาท	50	13.37
30,001-40,000 บาท	19	5.08
มากกว่า 40,000 บาท	12	3.21
ไม่ระบุ	2	0.53
รวม	374	100.00

 $\mu = 17,145.40$ $\sigma = 9717.62$ $R = 5,000 - 50,000$ บาท

ระดับการออมเงิน

ผลการวิจัยตามตาราง 9 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 74.60 มีการออมเงิน และ ร้อยละ 25.40 ไม่มีการออมเงิน เนื่องจากนโยบายและข้อระเบียบของทางราชการให้มีการออมในแต่ละเดือนในรูปของการรวมตัวเป็นสวัสดิการ ได้แก่ เงินออมสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนฌาปนกิจศพ

ในส่วนของการออมเงินออมนั้น พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.25 มีจำนวนเงินออมไม่เกิน 3,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 10.75 มีเงินออม 3,001-5,000 บาท ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 9.32 มีเงินออม 11,001 แต่ไม่เกิน 100,000 บาท และผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 2.87 และ 1.08 มีเงินออม 9,001-11,000 , 100,001 ขึ้นไป และ 7,001-9,000 บาท ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่ยังเห็นความสำคัญของการออมเงิน แต่เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่จำเป็น จึงทำให้มีเงินออมไม่มาก

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการออมเงินของครอบครัว

(n = 374)		
การออมเงินของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
การออมเงิน		
ไม่มีการออมเงิน	95	25.40
มีการออมเงิน	279	74.60
รวม	374	100.00
จำนวนเงินที่ออม (n = 279)		
ไม่เกิน 3,000 บาท	196	70.25
3,001-5,000 บาท	30	10.75
5,001-7,000 บาท	8	2.87
7,001-9,000 บาท	3	1.08
9,001-11,000 บาท	8	2.86
11,001 แต่ไม่เกิน 100,000 บาท	26	9.32
100,001 ขึ้นไป	8	2.87
รวม	279	100.00
$\mu = 12,485.91$ $\sigma = 4190.99$ R = 150 – 300,000 บาท		

สาเหตุของภาระหนี้สิน

ผลการวิจัยตามตาราง 10 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีสาเหตุของภาระหนี้สินจากการผ่อนชำระเงินกู้ยืมมากที่สุด ร้อยละ 60.16 รองลงมา ร้อยละ 53.21 มีสาเหตุของภาระหนี้สินจากการผ่อนส่งบ้านและที่ดิน ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 37.97 มีสาเหตุของภาระหนี้สินจากการผ่อนส่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์หรือยานพาหนะอื่น ๆ ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 32.09 มีสาเหตุของภาระหนี้สินจากการผ่อนชำระหนี้สินจากการผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน และสาเหตุของภาระหนี้สินในด้านอื่น ๆ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลมีสาเหตุของภาระหนี้สินส่วนใหญ่ต้องผ่อนชำระเงินจากการกู้ยืม เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นนายทหารชั้นประทวน ที่มีเงินเดือนน้อย รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายจึงมีการนำเงินอนาคตมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน โดยมีแหล่งเงินกู้ที่สามารถกู้ได้ตามสิทธิและตามเงินออมในสวัสดิการ ได้แก่ กองทุนสวัสดิการทหารและสหกรณ์ออมทรัพย์ จึงมีโอกาสดูงที่มีภาระหนี้สิน

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามสาเหตุของภาระหนี้สินของครอบครัว

(n = 374)		
สาเหตุของภาระหนี้สิน	จำนวน	ร้อยละ
การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน	199	53.21
การผ่อนส่งรถยนต์	142	37.97
การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน	55	14.71
การผ่อนชำระเงินกู้ยืม	225	60.16
การผ่อนชำระด้านการศึกษาของสมาชิกในครอบครัว	120	32.09
อื่น ๆ ได้แก่ ดูแลบุตร การเดินทางไปโรงเรียน ภาษีสังคม การใช้จ่ายในครัวเรือน อาหารเครื่องนุ่งห่ม การลงทุนทำสวน ค่านมบุตร สวัสดิการต่าง ๆ ของหน่วยและสหกรณ์ หนี้จากบัตรเครดิต เพื่อใช้ ผ่อนชำระซื้อสินค้าต่าง ๆ เป็นต้น	38	10.16

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

วิธีการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัยตามตาราง 11 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 74.87 มีวิธีการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับชมโทรทัศน์ รองลงมา ร้อยละ 7.75 มีวิธีการรับทราบข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 5.61 มีวิธีการ รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากผู้บังคับบัญชา ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 4.28 มีวิธีการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการฝึกอบรม สำหรับวิธีการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากวิทยุเสียงตามสายจากหนังสือพิมพ์มีผู้ให้ข้อมูลเท่ากัน ร้อยละ 2.41 ส่วนวิธีการรับทราบข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากเพื่อนร่วมงานและคนภายในครอบครัว มีผู้ให้ข้อมูลเท่ากัน ร้อยละ 1.07 และผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 0.53 มีวิธีการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากด้านอื่นๆตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีวิธีการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับชมโทรทัศน์ เนื่องจากส่วนใหญ่ทุกครอบครัวมีเครื่องใช้ไฟฟ้าเพื่ออำนวยความสะดวกสนองความต้องการ อุปโภค และบริโภคในชีวิตประจำวัน ซึ่งโทรทัศน์เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้า หลัก ประจำบ้านในด้านการให้สาระและความบันเทิง อีกทั้งยังบ่งบอกถึงฐานะทางสังคม ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จึงมีโอกาสรับรู้ข่าวสารต่างๆ และในช่วงปีที่ผ่านมา การเผยแพร่กิจกรรมเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้มีการเผยแพร่และนำเสนอผ่านทางโทรทัศน์มาก จึงทำให้มีการรับข้อมูลข่าวสารได้จดจำและเข้าใจตามที่ได้รับรู้จากสื่อทางโทรทัศน์

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามวิธีการรับทราบข้อมูลข่าวสาร

(n = 374)

วิธีการรับทราบข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์	280	74.87
วิทยุเสียงตามสาย	9	2.41
หนังสือพิมพ์	9	2.41
สื่อสิ่งพิมพ์	29	7.75
เพื่อนร่วมงาน	4	1.07
สมาชิกภายในครอบครัว	4	1.07

ตาราง 11 (ต่อ)

วิธีการรับทราบข้อมูลข่าวสารฯ	จำนวน	ร้อยละ
การฝึกอบรม	16	4.28
จากผู้บังคับบัญชา	21	5.61
ด้านอื่น ๆ ได้แก่ เคยทำงานในศูนย์การเรียนรู้		
เศรษฐกิจพอเพียง	2	0.53
รวม	374	100.00

แนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานที่สังกัด

ผลการวิจัยตามตาราง 12 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.82 ได้รับแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานที่สังกัด ตามนโยบายจากหน่วยทหารระดับสูงกว่า รองลงมา ร้อยละ 13.64 มีแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานที่สังกัดโดยได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 2.40 ไม่ใช่แนวทางการส่งเสริมจากหน่วยงานที่สังกัด และ ผู้ที่ให้ข้อมูล ร้อยละ 2.14 ได้รับความรู้จากแนวทางด้านอื่น ๆ ได้แก่ เรียนรู้จากการปฏิบัติงานโครงการพระราชดำริ เป็นนโยบายของรัฐ แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากนโยบายจากหน่วยระดับสูงกว่า ได้แก่ ด้านการเกษตร โดยการใช้พื้นที่ว่างเปล่าภายในที่ตั้งหน่วยดำเนินกิจกรรมในการปลูกพืชผักสวนครัว เพื่อให้เป็นการลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(n = 374)

แนวทางการส่งเสริมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. นโยบายจากหน่วยทหารระดับสูงกว่า (กองทัพบก/กองทัพอากาศที่3/กองพลพัฒนาที่3 และกรมทหารช่างที่3)	306	81.82
2. คำสั่งจากผู้บังคับบัญชา	51	13.64
3. ไม่ใช่แนวทางการส่งเสริมจากหน่วยงานของท่าน	9	2.40
4. แนวทางด้านอื่น ๆ ได้แก่ เรียนรู้จากการปฏิบัติงานโครงการพระราชดำริ เป็นนโยบายของรัฐ เป็นต้น	8	2.14
รวม	374	100.00

ตอนที่ 2 ระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

ผลการวิจัยตามตาราง 13 พบว่า คำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความหมาย มีผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.16 ตอบคำถามได้ถูกต้องเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของความรู้ความเข้าใจในแต่ละข้อคำถามแล้ว พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.83 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตแบบพอดี รู้จักประมาณตนและไม่เบียดเบียนผู้อื่น รองลงมา ร้อยละ 98.13 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ แนวทางการดำรงชีวิตให้คนมีความสุขอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายอยู่อย่างพอมี พอกิน พอใช้ และร้อยละ 95.72 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำเนินชีวิตแบบพอใช้ คือ การประยุกต์ใช้หรือปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจในแนวการปฏิบัติ หรือแนวทางการดำเนินชีวิต ที่ให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตแห่งการพึ่งตนเอง โดยยึดหลักความพอดี (พออยู่ พอกิน พอใช้) คือ รู้จักพอประมาณ โดยการควบคุมตนเอง รู้จักมีเหตุผล โดยการใช้ความคิดดี และรู้จักมีภูมิคุ้มกันเตรียมพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงใด ๆ โดยการ ไม่ประมาท ไม่ฟุ้งเฟ้อ แล้วต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ โดยการมีความรอบรู้ในการเข้าใจสถานการณ์ มีความรอบคอบในการตัดสินใจ มีความระมัดระวังในการปฏิบัติตน และต้องมีคุณธรรม โดยมีความขยัน อดทน

ชื้อสตัคซ์ ตุจริต ประหยัด เกือบอม มีการแบ่งปันช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกันและกัน มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความเพียร ในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะการประกอบอาชีพของตนเอง เกือบครึ่งหนึ่งของผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 36.63 ตอบคำถาม ผิดในเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นให้คนดำเนินชีวิต โดยยึดถือความพึงพอใจของตนเองเป็นสำคัญ และรองลงมา ร้อยละ 31.82 ตอบคำถาม ผิดในเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการดำเนินชีวิตแบบพอกิน คือมีกินไม่อดอยาก หรือไม่มากเกินไปจนความจำเป็นของร่างกาย แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล ยังไม่มีความเข้าใจมากเท่าที่ควร แนวโน้มน่าจะใช้เวลาความพึงพอใจของตนเองมากกว่าการพิจารณาให้เกิดความพอใจกับแบบพอเพียง หากตามใจตนเองมากอาจเบียดเบียนผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ทั้งนี้ควรมีการชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความหมาย

ข้อคำถามเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความหมาย	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตแบบพอดี รู้จักประมาณตนและไม่เบียดเบียนผู้อื่น	368	98.40	6	1.60
2. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ แนวทางการดำรงชีวิตให้คนมีความสุขอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายอยู่อย่าง พอมี พอกิน พอใช้	367	98.13	7	1.87
3. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำเนินชีวิตแบบพอใช้ คือ การประยุกต์ใช้หรือปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้	358	95.72	16	4.28
4. สมบัติ มีรายได้จากการประกอบอาชีพให้เข้าที่ดินเป็นที่ทิ้งขยะ โดยที่ดินของสมบัติ อยู่กลางชุมชน แสดงว่า สมบัติ รู้จักประกอบอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	342	92.78	27	7.22
5. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการดำเนินชีวิตแบบพออยู่ คือ ให้มีชีวิตอยู่ได้อย่างเหมาะสมตามอัตภาพของตนเอง	340	90.91	34	9.09

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อความเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความหมาย	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. สมชาย มีฐานะร่ำรวยมากแต่รับประทานอาหาร มีประโยชน์และเท่าที่จำเป็นต่อร่างกายในแต่ละวัน แสดงว่า สมชาย มีความคิดแบบพอเพียง	327	87.43	47	12.57
7. การใช้ชีวิตเพื่อ หรู่หรณตนเองและครอบครัว ไม่เคือครือน ถือว่าใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง	301	80.48	73	19.52
8. สมศรี ยังไม่ได้แต่งงาน มีเงินเดือน 12,000 บาท ไม่มี รายได้ทางอื่น แต่ตัดสินใจกู้เงินเพื่อซื้อรถเบนซ์รุ่น ใหม่ล่าสุด เพื่อให้ผู้อื่นมองว่าตนมีฐานะ แสดงว่า สมศรี มีความคิดไม่สอดคล้องกับการพอประมาณตน	285	76.20	89	23.80
9. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการดำเนินชีวิตแบบ พอกิน คือมีกินไม่อดอยาก หรือ ไม่มากเกินไปจนความ จำเป็นของร่างกาย	255	68.18	119	31.82
10. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นให้คนดำเนินชีวิต โดยยึดถือความพึงพอใจของตนเองเป็นสำคัญ	237	63.37	137	36.63
รวมเฉลี่ย	318	85.16	56	14.84

ผลการวิจัยตามตาราง 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.95 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความหมาย อยู่ในระดับดีมาก โดยตอบถูก จำนวน 8-10 ข้อ รองลงมา ร้อยละ 14.71 อยู่ในระดับดี ตอบถูกจำนวน 7 ข้อ และร้อยละ 3.47 อยู่ในระดับปานกลาง ตอบถูกจำนวน 6 ข้อ ตามลำดับ

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความหมาย

(n = 374)

คะแนน ทดสอบ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้ ด้านความหมาย
ตอบถูก 8-10 ข้อ	299	79.95	ดีมาก
ตอบถูก 7 ข้อ	55	14.71	ดี
ตอบถูก 6 ข้อ	13	3.47	ปานกลาง
ตอบถูก 5 ข้อ	6	1.60	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ตอบถูก 0-4 ข้อ	1	0.27	ต่ำกว่าเกณฑ์
รวม	374	100.00	

ผลการวิจัยตามตาราง 15 พบว่า คำถามความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านด้านวัตถุประสงค์ มีผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.82 ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของความรู้ความเข้าใจในแต่ละประเด็นแล้ว พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.39 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง การพึ่งพาปัจจัยภายนอกยังสามารถทำได้โดยการแลกเปลี่ยน ส่วนที่เราผลิตได้กับส่วนที่เราผลิตไม่ได้ รองลงมา ร้อยละ 93.05 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง การดำเนินชีวิตแบบสายกลาง คือ การบริโภค ทรัพยากรต่าง ๆ เท่าที่จำเป็น ไม่ให้มาก/น้อยเกินไป แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ชีวิต แบบการเดินทางสายกลาง การดำรงชีวิตแบบพอดี พอเพียง ไม่มากเกินไปจนท่วมล้นและไม่น้อยเกินไปจนขาดแคลน ไม่ตระหนี่ มีการแบ่งปันพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการเอื้ออาทร มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กิจกรรมต่างๆ ไม่เน้นการแข่งขันเพื่อเอาชนะ แต่เป็นการแข่งขันแบบพหุมิตรและเป็นการแข่งขันกับตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบดุลยภาพ

นอกจากนี้ มีผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 52.41ตอบคำถาม ผิด ในเรื่อง การรู้จักพึ่งตนเอง ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ ใช้รายได้ที่มีอยู่ ดำรงชีวิตโดย ไม่หยิบยืมใคร และไม่มีหนี้สิน แต่ภายในบ้าน ไม่มีทีวี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า แสดงให้เห็นว่าผู้ให้แนวโน้มน่าจะขาดความเข้าใจถึงการจัดสรรทรัพยากรเลี้ยงตนเองแบบพอดี เพราะการดำรงชีพอย่างมีความสุขต้องไม่เบียดเบียนเบียดตนเองด้วย ฉะนั้นในการดำเนินชีวิตสามารถมีเครื่องอำนวยความสะดวกตามความเหมาะสมของรายได้ตนเอง

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านวัตถุประสงค์

ข้อความเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านวัตถุประสงค์	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การพึ่งพาปัจจัยภายนอกยังสามารถทำได้โดยการแลกเปลี่ยน ส่วนที่เราผลิตได้กับส่วนที่เราผลิตไม่ได้	353	94.39	21	5.61
2. การดำเนินชีวิตแบบสายกลาง คือ การบริโภคทรัพยากรต่าง ๆ เท่าที่จำเป็น ไม่ให้มากน้อยเกินไป	348	93.05	26	6.95
3. การแบ่งปันและการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเป็นวัตถุประสงค์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	347	92.78	27	7.22
4. การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ต้องเน้นที่หลักความคุ้มค่า มากกว่าความคุ้มทุนหรือผลกำไร	344	91.98	30	8.02
5. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่มุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อแสวงหากำไรหรือเอาชนะกันในเชิงธุรกิจ	321	85.83	53	14.17
6. การพึ่งพาปัจจัยจากภายนอกให้น้อยที่สุดหรือเท่าที่จำเป็น คือ แนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง	312	83.42	62	16.58
7. มานะ มีรถยนต์ส่วนตัวและมีรายได้พอที่จะใช้อย่างไม่เดือดร้อน แต่จะอาศัยรถยนต์ของเพื่อนบ้านเดินทางไปทำงานเสมอ แสดงว่า มานะ ประหัดตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	286	76.47	88	23.53
8. การพึ่งตนเองได้ หมายถึง การที่แต่ละคนต้องทำทุกอย่างด้วยตนเอง โดยปราศจากการพึ่งพาผู้อื่น	256	68.45	118	31.55
9. สมคิด มีฐานะร่ำรวย เวลารับประทานอาหารสมคิดจึงรับประทานอาหารอย่างเต็มที่ แสดงว่าสมคิดไม่เดินสายกลางในการบริโภคอาหาร	203	54.28	171	45.72
10. ครอบครัว สมศักดิ์ ใ้รายได้ที่มีอยู่ ดำรงชีวิตโดยไม่หิбыืมใคร และไม่มีหนี้สิน แต่ภายในบ้าน ไม่มีทีวี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า แสดงว่า สมศักดิ์ รู้จักพึ่งตนเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	178	47.59	196	52.41
รวมเฉลี่ย	295	78.82	79	21.18

ผลการวิจัยตามตาราง 16 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกินกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 69.25 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านวัตถุประสงค์ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก โดยตอบถูก จำนวน 8-10 ข้อ รองลงมา ร้อยละ 18.18 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีตอบถูกจำนวน 7 ข้อ และร้อยละ 6.15 อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ตอบถูกจำนวน 6 ข้อ ตามลำดับ

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านวัตถุประสงค์

(n = 374)

คะแนน ทดสอบ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้ ด้านวัตถุประสงค์
ตอบถูก 8-10 ข้อ	259	69.25	ดีมาก
ตอบถูก 7 ข้อ	68	18.18	ดี
ตอบถูก 6 ข้อ	23	6.15	ปานกลาง
ตอบถูก 5 ข้อ	17	4.55	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ตอบถูก 0-4 ข้อ	7	1.87	ต่ำกว่าเกณฑ์
รวม	374	100.00	

ผลการวิจัยตามตาราง 17 พบว่า คำถามความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการพอประมาณ มีผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.01 ตอบคำถามได้ถูกต้อง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของความรู้ความเข้าใจในแต่ละด้านแล้ว พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.99 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง การกู้เงินมาทำธุรกิจ รองลงมา ร้อยละ 94.92 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง การรักษาระดับความพอดี พอเหมาะสมของการกระทำ แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอประมาณ ว่ารู้จักประมาณศักยภาพตนเอง ทั้งทางกาย ทางใจ และสติปัญญา ทั้งนี้ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน

นอกจากนี้ มีผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.59 ตอบคำถาม คิดในเรื่องพอประมาณ กับการตอบสนองความต้องการของตนเอง ถึงแม้ว่าจะต้องพึ่งพาผู้อื่น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล ยังใช้หลักการการพึ่งพาภายนอกแทนที่จะฝึกตนให้รู้จักความพอประมาณ

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการความพอประมาณ

ข้อคำถามเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักการความพอประมาณ	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. วันดี กู้เงิน 300,000 บาท มาทำธุรกิจร้านเสริมสวย แต่ตนเองไม่มีความสามารถด้านงานนี้เลย แสดงว่า วันดี ไม่รู้จักศักยภาพของตนเอง	359	95.99	15	4.01
2. ความพอประมาณ คือ การรักษาระดับความพอที่พอเหมาะสมของการกระทำ	355	94.92	19	5.08
3. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเน้นให้คนดำเนินชีวิตตามศักยภาพและความสามารถของตนเอง	354	94.65	20	5.35
4. ผลของความพอประมาณ คือทำให้คนพ้นทุกข์ยากพ้นจากความเหนื่อยยาก ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในอนาคตอย่างค่อยเป็นค่อยไป	351	93.85	23	6.15
5. การใช้ศักยภาพของตนเพื่อความเจริญก้าวหน้า ต้องอยู่ในขีดความสามารถของตนเอง ซึ่งไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น	349	93.32	25	6.68
6. การกู้ยืมเงิน เพื่อพัฒนากิจการที่เรามีศักยภาพเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้	334	89.30	40	10.70
7. มานะ ดำเนินชีวิตตามกระแสของสังคมไทยปัจจุบัน โดยใช้ชีวิตที่ยังไม่พอเพียง แสดงว่ามานะไม่มีความพอประมาณ	314	83.96	60	16.04
8. ลุงแก้ว อายุ 81 ปี เป็นคนชอบทำสวน ครั้งหนึ่งยกก้อนหินหนักด้วยตนเอง เป็นเหตุให้เจ็บหลังอย่างรุนแรง แสดงว่า ลุงแก้วไม่ประมาณตนเอง	312	83.42	62	16.58
9. ความพอประมาณ คือ การรู้จักข่มใจตนเองมิให้อยาก มีอยาก ได้ อยากเป็น โดยเปรียบเทียบกับผู้อื่น	304	81.28	70	18.72
10. ความพอประมาณ คือการรู้จักขีดความสามารถของตนเองในการตอบสนองความต้องการของตนเอง ถึงแม้ว่าจะต้องพึ่งพาผู้อื่น	110	29.41	264	70.59
รวมเฉลี่ย	314	84.01	60	15.99

ผลการวิจัยตามตาราง 18 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.28 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการความพอประมาณ อยู่ในระดับดีมาก โดยตอบถูก จำนวน 8-10 ข้อ รองลงมา ร้อยละ 12.28 ตอบถูกจำนวน 7 ข้อ อยู่ในระดับดี และร้อยละ 4.28 ตอบถูกจำนวน 6 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ

(n = 374)

คะแนน ทดสอบ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้ ด้านความพอประมาณ
ตอบถูก 8-10 ข้อ	304	81.28	ดีมาก
ตอบถูก 7 ข้อ	46	12.30	ดี
ตอบถูก 6 ข้อ	16	4.28	ปานกลาง
ตอบถูก 5 ข้อ	4	1.07	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ตอบถูก 0-4 ข้อ	4	1.07	ต่ำกว่าเกณฑ์
รวม	374	100.00	

ผลการวิจัยตามตาราง 19 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.49 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการความมีเหตุมีผล อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของความรู้ความเข้าใจในแต่ละประเด็นแล้ว พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 98.40 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง การรู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะว่า สิ่งใดควรทำหรือไม่สมควรทำ แสดงถึงความมีเหตุผล รองลงมา ร้อยละ 97.59 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง การรู้จักจัดระดับความสำคัญว่าอะไรควรทำก่อนและอะไรควรทำทีหลัง แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูล รู้จักจัดการเกี่ยวกับระดับความพอเพียง รู้จักคาดการณ์ผลที่จะเกิดจากการกระทำ รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะได้ว่า อะไรดี อะไรไม่ดี อะไรถูกต้อง อะไรไม่ถูกต้อง อะไรไม่เหมาะสม อะไรเหมาะสม และอะไรไม่สมควรทำ อะไรสมควรทำ

นอกจากนี้ มีผู้ให้ข้อมูลเกินกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 69.25 ตอบคำถาม ตอบผิดในข้อคำถามเรื่อง การขายไคเพื่อนำเงินไปรักษาอาการเจ็บป่วยของมารดาจนหาย และร้อยละ 41.98 ตอบคำถาม ผิดในเรื่อง การมีอาชีพเสริมโดยการขายหอย กับการมีเหตุผลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล มีความรัก ความกตัญญูสูงมาก ขอมเสียดสละอวัยวะที่มีความสำคัญต่อ

ร่างกาย โดย ขาดการพิจารณาผลกระทบและปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ หรือ ด้านกฎหมาย สำหรับการหาอาชีพเสริมยังดีค่าของเงินมีความสำคัญสูง หากพิจารณาแล้วควรยึดหลักทางศาสนา ซึ่งการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจะให้ความสำคัญในเรื่องเงินน้อยกว่า ความพอดีหรือสมดุลในชีวิต

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการความมีเหตุผล

ข้อความเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักการความมีเหตุผล	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การรู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่สมควรทำ แสดงถึงความมีเหตุผล	368	98.40	6	1.60
2. การรู้จักจัดระดับความสำคัญว่าจะไรควรทำก่อนและอะไรควรทำทีหลัง แสดงถึง ความมีเหตุผล	365	97.59	9	2.41
3. ผู้ที่ใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผล จะสามารถควบคุมความต้องการ/พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนได้	356	95.19	18	4.81
4. หลักการสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล	351	93.85	23	6.15
5. ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี ต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงประวัติความเป็นมาของตนเองอย่างดีพอ	337	90.11	37	9.89
6. ผู้ที่ใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผล จะสามารถคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำในปัจจุบันได้	330	88.24	40	11.76
7. สมภพ ไม่ยอมให้ มานะ ยิมเงิน เพราะรู้ว่าจะได้คืนแน่นอน เนื่องจากมานะคือการพนันจึงต้องเสียเพื่อนไป แสดงว่า สมภพมีเหตุผลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	276	73.80	98	26.20
8. บุคคลที่ดำเนินชีวิตตามความพึงพอใจของตนเอง โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่นถือว่าเป็นผู้ที่มีเหตุผล	258	68.98	116	31.02
9. สมศรี เป็นข้าราชการประจำ มีอาชีพเสริมโดยการขายหอย ครอบครัวจึงสุขสบาย แสดงว่า สมศรีมีเหตุผลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	217	58.02	157	41.98
10. สมหมาย ขายไค้ช้างซ้าย ได้เงิน 100,000 บาท แล้วนำไปรักษาอาการเจ็บป่วยของมารดาจนหาย แสดงว่า สมหมายมีเหตุผลที่ดี	115	30.75	259	69.25
รวมเฉลี่ย	297	79.49	77	20.51

ผลการวิจัยตามตาราง 20 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกินกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 64.97 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการความมีเหตุมีผล อยู่ในระดับดีมาก โดยตอบถูก จำนวน 8-10 ข้อ รองลงมา ร้อยละ 22.46 ตอบถูกจำนวน 7 ข้อ อยู่ในระดับดีและ ร้อยละ 9.09 ตอบถูกจำนวน 6 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 20 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุมีผล

(n = 374)

คะแนน ทดสอบ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้ ด้านความมีเหตุมีผล
ตอบถูก 8-10 ข้อ	243	64.97	ดีมาก
ตอบถูก 7 ข้อ	84	22.46	ดี
ตอบถูก 6 ข้อ	34	9.09	ปานกลาง
ตอบถูก 5 ข้อ	9	2.41	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ตอบถูก 0-4 ข้อ	4	1.07	ต่ำกว่าเกณฑ์
รวม	374	100.00	

ผลการวิจัยตามตาราง 21 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.42 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของความรู้ความเข้าใจในแต่ละประเด็นแล้ว พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 95.72 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง การเข้มขันนิรภัยทุกครั้งที่ขับรถ กับการไม่ประมาท รองลงมา ร้อยละ 94.39 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง ผู้ที่ใช้ชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นผู้ที่ไม่ประมาทในการใช้ชีวิตประจำวัน และร้อยละ 93.32 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง การมีอุดมการณ์ หรือหลักการดำเนินชีวิตที่ชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสม ถือว่ามีภูมิคุ้มกัน แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึง เข้าใจว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยเฉพาะความไม่ประมาทจะช่วยส่งผลต่อการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการภูมิคุ้มกัน

ข้อคำถามเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักการภูมิคุ้มกัน	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สมฤดี คาคเข้มจัดนิรภัยทุกครั้งที่จะขับรถ แสดงว่าสมฤดีเป็นผู้ที่ไม่ประมาท	358	95.72	16	4.28
2. ผู้ที่ใช้ชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นผู้ที่ไม่ประมาทในการใช้ชีวิตประจำวัน	353	94.39	21	5.61
3. การมีอุดมการณ์ หรือหลักการดำเนินชีวิตที่ชัดเจนถูกต้อง เหมาะสม ถือว่ามีภูมิคุ้มกัน	349	93.32	25	6.68
4. ผู้ที่มีหลักการหรืออุดมการณ์ชีวิตจะปรับตัวให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีสติ	344	91.98	30	8.03
5. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางเตรียมพร้อม เพื่อเผชิญสถานการณ์ความไม่แน่นอนในอนาคต	335	89.57	39	10.43
6. ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนคือภูมิคุ้มกันทางสังคมที่ช่วยให้ไม่ถูกรอบงำจากโลกภายนอก	335	89.57	39	10.43
7. สมพงษ์กู้เงินจากสหกรณ์ของหน่วยงานตน ตามเพื่อนๆ โดยไม่ได้วางแผน การใช้เงินก้อนนี้ ถึงแม้ว่าจะสามารถส่งมอบได้อย่างไม่เดือดร้อนตนเองและครอบครัว แสดงว่า สมพงษ์มีเหตุผลที่ดี	324	86.63	50	13.37
8. สมหมาย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง แต่ยังจัดสรรรายได้ของตนเอง ไปทำประกันชีวิต แสดงว่า สมหมายมีภูมิคุ้มกันตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	313	83.69	61	16.31
9. สมบุญ เป็นผู้รับเหมารับทุบตึกสูง มีความเห็นอกเห็นใจลูกน้อง จึงสะสมเงินออมให้ลูกน้อง แทนที่จะซื้อประกันอุบัติเหตุให้ แสดงว่า สมบุญสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีแก่ลูกน้อง	301	80.48	73	19.52
10. สมหวัง ชอบดื่มสุราก่อนที่จะขับรถ ที่ผ่านมาไม่เคยเกิดอุบัติเหตุใดๆ เลย แสดงว่า สมหวัง มีความระมัดระวังตนตลอดเวลาและไม่ประมาท	295	78.88	79	21.12
รวมเฉลี่ย	331	88.42	43	11.58

ผลการวิจัยตามตาราง 22 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.83 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักการภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับดีมาก โดยตอบถูกจำนวน 8-10 ข้อ รองลงมา ร้อยละ 7.49 ตอบถูกจำนวน 7 ข้อ อยู่ในระดับดีและร้อยละ 3.74 ตอบถูกจำนวน 6 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 22 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านภูมิคุ้มกัน

(n = 374)

คะแนน ทดสอบ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้ ด้านภูมิคุ้มกัน
ตอบถูก 8-10 ข้อ	321	85.83	ดีมาก
ตอบถูก 7 ข้อ	28	7.49	ดี
ตอบถูก 6 ข้อ	14	3.74	ปานกลาง
ตอบถูก 5 ข้อ	7	1.87	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ตอบถูก 0-4 ข้อ	4	1.07	ต่ำกว่าเกณฑ์
รวม	374	100.00	

ผลการวิจัยตามตาราง 23 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.56) มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขความรู้ อยู่ในระดับดีมาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของความรู้ความเข้าใจในแต่ละประเด็นแล้ว พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 94.39 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง ความพอใจในการแสวงหาความรู้แล้วนำไปปฏิบัติจนเกิดเป็นความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างแจ่มแจ้ง คือ องค์ประกอบของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา ร้อยละ 92.51 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง เงื่อนไขความรู้ที่สำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การใช้ชีวิตอย่างรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง และมีผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 45.72 ตอบคำถาม ผิดในเรื่อง การตัดสินใจต้องใช้ความรู้ แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูล ยังมีความเข้าใจผิด คิดว่าการตัดสินใจต้องใช้ความรู้ ที่ถูกต้องในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น คือ การมีความรอบรู้เพื่อเป็นฐานของความรู้ โดยต้องมีความรู้แบบ รู้ลึก รู้กว้าง รู้ไกล รู้จริง รู้กาลเทศะ แต่การตัดสินใจต้องใช้ความรู้รอบคอบและให้มีความระมัดระวังในการลงมือปฏิบัติ

ตาราง 23 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขความรู้

ข้อคำถามเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความพอใจในการแสวงหาความรู้แล้วนำไปปฏิบัติ จนเกิดเป็นความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ อย่างแจ่มแจ้ง คือ องค์ประกอบของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	353	94.39	21	5.61
2. เงื่อนไขที่สำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การใช้ชีวิตอย่างรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง	346	92.51	28	7.49
3. สมพล ต้องการลงทุนเล็กน้อย จึงศึกษาข้อมูลจาก แหล่งความรู้แล้วจึงตัดสินใจลงทุน แสดงว่า สมพล มี ความรอบคอบตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	336	89.84	38	10.16
4. นายสี ทบทวนแผนงานที่วางแผนอย่างรอบคอบก่อน ทำงานเสมอ แสดงว่า นายสี มีความระมัดระวัง ตาม หลักเศรษฐกิจพอเพียง	325	86.90	49	13.10
5. สมปอง เป็นคนเก่ง ชอบอ่านหนังสือและมีความ มั่นใจในตนเองว่าเป็นผู้รู้มาก จึงไม่ค่อยรับฟังความ คิดเห็นจากผู้อื่น แสดงว่าสมปองมีการใช้ชีวิตที่ สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	319	85.29	55	14.71
6. สมชาติ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี จนไม่ เป็นอันกินอันนอนถือว่าสมชาติทำงานด้วยความ ระมัดระวังตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	315	84.22	59	15.78
7. การแสดงความคิดเห็นอย่างรู้กาลเทศะ คือ การใช้ชีวิต ที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	288	77.01	86	22.99
8. ผู้ที่ดำเนินชีวิตตามเศรษฐกิจพอเพียง ต้องเป็น ผู้รัก การอ่าน ฟัง จดจำ คิด เขียน พูด และปฏิบัติมาก	265	70.86	109	29.14
9. เงื่อนไขความรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง มีความรู้รอบตัว รู้ลึก รู้กว้าง รู้ไกล รู้จริง	263	70.32	111	29.68
10. สมเกียรติ เวลาตัดสินใจลงทุนใดๆ มักจะใช้เวลา รอบคอบมากกว่าการใช้ความรอบรู้ แสดงว่า สมเกียรติมีความรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	203	54.28	171	45.72
รวมเฉลี่ย	301	80.56	73	19.44

ผลการวิจัยตามตาราง 24 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.73 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขความรู้ อยู่ในระดับดีมาก โดยตอบถูก จำนวน 8-10 ข้อ รองลงมา ร้อยละ 11.76 ตอบถูกจำนวน 7 ข้อ อยู่ในระดับดีและร้อยละ 8.56 ตอบถูกจำนวน 6 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 24 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขความรู้

(n = 374)

คะแนน ทดสอบ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้ ด้านเงื่อนไขความรู้
ตอบถูก 8-10 ข้อ	272	72.73	ดีมาก
ตอบถูก 7 ข้อ	44	11.76	ดี
ตอบถูก 6 ข้อ	32	8.56	ปานกลาง
ตอบถูก 5 ข้อ	14	3.74	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ตอบถูก 0-4 ข้อ	12	3.21	ต่ำกว่าเกณฑ์
รวม	374	100.00	

ผลการวิจัยตามตาราง 25 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.68) มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขคุณธรรม อยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของความรู้ความเข้าใจในแต่ละประเด็นแล้ว พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 97.59 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดและวิธีการที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน รองลงมา ร้อยละ 96.52 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง ผู้ที่ใช้ชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นผู้ที่ใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ และมีความสุข แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล มีแนวโน้มว่าเข้าใจในหลักธรรม ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ประหยัด เก็บออม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความเพียร มีความรู้รักสามัคคี ซึ่งจะนำไปสู่ความสุขได้

นอกจากนี้ มีผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.69 ตอบคำถาม ตอบผิดในข้อคำถาม เรื่อง การประหยัดตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเน้นการใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสิ่งของเท่าที่จำเป็นรองลงมา ร้อยละ 76.74 ตอบคำถาม ตอบผิดในข้อคำถามเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถใช้ได้ผลกับประเทศ ที่ด้อยพัฒนาและประเทศที่กำลังพัฒนา แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล

ยังขาดความเข้าใจในการใช้จ่าย ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การดำรงชีวิตประจำวันของทุกคนสามารถมีสิ่งของที่หุงหาได้ แต่ต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เบียดเบียน ให้ผู้อื่นเดือดร้อน และทุกประเทศสามารถใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาได้

ตาราง 25 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ข้อความเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดและวิธีการที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน	365	97.59	9	2.41
2. ผู้ที่ใช้ชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นผู้ที่ใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีความสุข	361	96.52	13	3.48
3. การประพฤติตนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งกับตนเองและสังคมประเทศชาติโดยรวม คือ คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	359	95.99	15	4.01
4. การดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน	351	93.85	23	6.15
5. ประเทือง ไม่ร่วมกิจกรรมใดๆ ในการพัฒนาชุมชนของตนเอง แสดงว่า ประเทือง เป็นคนรักถิ่น โดย ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	329	87.97	45	12.03
6. สมจิต มีนิสัยใจคอเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนฝูงเป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม จึงสังหารคนที่คดโกงหรือเอาเปรียบผู้อื่นแสดงว่าสมจิตมีคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	324	86.63	50	13.37
7. ชาวบ้านบ่อทองร่วมกันขุดร่องน้ำเข้าชุมชนคน ทำให้ชุมชนบ่อเงิน ไม่มีน้ำใช้ แสดงว่า ชุมชนบ่อทองมีความรู้รักสามัคคี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	265	70.86	109	29.14
8. หลักคุณธรรมที่สำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความเพียร และรักความสันโดษ	179	47.86	195	52.14

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อคำถามเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้ได้ผลกับ ประเทศ ที่ด้อยพัฒนาและประเทศที่กำลังพัฒนา	87	23.26	287	76.74
10. การประหยัดตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเน้นการใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสิ่งของเท่าที่จำเป็น	61	16.31	313	83.69
รวมเฉลี่ย	268	71.68	106	28.32

ผลการวิจัยตามตาราง 26 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 41.98 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขคุณธรรม อยู่ในระดับดีมาก โดยตอบถูกจำนวน 8-10 ข้อ รองลงมาร้อยละ 33.69 ตอบถูกจำนวน 7 ข้อ อยู่ในระดับดี และร้อยละ 14.44 ตอบถูกจำนวน 6 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 26 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขคุณธรรม

(n = 374)

คะแนน ทดสอบ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม
ตอบถูก 8-10 ข้อ	157	41.98	ดีมาก
ตอบถูก 7 ข้อ	126	33.69	ดี
ตอบถูก 6 ข้อ	54	14.44	ปานกลาง
ตอบถูก 5 ข้อ	33	8.82	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ตอบถูก 0-4 ข้อ	4	1.07	ต่ำกว่าเกณฑ์
รวม	374	100.00	

ผลการวิจัยตามตาราง 27 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.68 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านวิธีการ อยู่ในระดับดีมาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของความรู้ความเข้าใจในแต่ละประเด็นแล้ว พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 95.19 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง การรู้จักรับ และเลือกใช้เทคโนโลยีให้

เหมาะสมกับภูมิสังคมของคน ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น รองลงมา ร้อยละ 93.85 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง การอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน พร้อมการอนุรักษ์ และรักษาสิ่งแวดล้อม และร้อยละ 93.58 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับความเป็นชุมชนเข้มแข็ง แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลตอบ รู้จักดำเนินการจัดสรรเงินเดือนแตรายได้จากที่อื่นๆ ของตนเอง ด้วยวิธีที่ฉลาดและรอบคอบ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด หมายถึง ขีดถือความประหยัด ดัดทอนค่าใช้จ่ายทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือย ขีดถือการประกอบอาชีพที่ถูกต้อง สุจริต และปฏิบัติตนในแนวทางที่คิดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนาในการดำรงชีวิต โดยเน้นที่ความคุ้มค่าไม่ใช่ต้นทุน เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ ทั้งทางกาย ทางจิตใจ ทางสติปัญญา และรู้จัก ดำเนินการรวมพลัง อย่างค่อยเป็นค่อยไป ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในการค้าแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรงและรู้จัก การรับ/เลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ภูมิสังคมคน ไม่ยุ่งยากซับซ้อน โดยเป็นเทคโนโลยีที่ผลิต คิดค้นวิจัยพัฒนามาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมาส่งมอบ ไปสู่การเป็นชุมชนเข้มแข็งได้

นอกจากนี้ มีผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 40.91 ตอบคำถาม ผิดในเรื่อง การสร้างความก้าวหน้าตามวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง ต้องหยุดนิ่งที่จะหาหนทางให้ชีวิตพ้นจากความทุกข์ยาก จนถึงขั้นพอเพียง แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล ยังขาดความเข้าใจในการดำเนินการสร้างความก้าวหน้า ที่ถูกต้องตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือไม่หยุดนิ่งที่จะหาหนทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้นจนถึงขั้นพอเพียง และรู้จัก อนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ไปยังลูกหลาน หรือคนรุ่นหลังสืบต่อไป

ตาราง 27 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านวิธีการ

ข้อคำถามเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านวิธีการ	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การรู้จักรับ และเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับ ภูมิสังคมของคน ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นวิธีการสำคัญตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	356	95.19	18	4.81
2. วิธีการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงเน้นให้คน อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน พร้อมการอนุรักษ์ และรักษาสิ่งแวดล้อม	351	93.85	23	6.15

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อความเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านวิธีการ	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. เศรษฐกิจพอเพียง เน้นวิธีการรวมพลังแบบค่อยเป็น ค่อยไป เพื่อนำไปสู่ความเป็นชุมชนเข้มแข็ง	350	93.58	24	6.42
4. โครงการปลูกป่าทดแทน เป็นรูปแบบในการอนุรักษ์ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ถือได้ว่าเป็นวิธีการสร้าง ความก้าวหน้า ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	344	91.98	30	8.02
5. วิธีการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง คือการจัดสรร ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้สามารถพึ่งตนเองได้	341	91.18	33	8.82
6. ชุมชนบ้านนาดี ยังมีการลงแขกในการทำงาน ไม่มี การว่าจ้างกัน และไม่ใช้เครื่องจักรกลใด ๆ แสดงว่า มีวิธีการรวมพลังตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	329	87.97	45	12.03
7. การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงคุณค่ามากกว่าต้นทุน เป็นวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียง	327	87.43	47	12.57
8. สมศักดิ์ ใช้เงินออมส่วนหนึ่งซื้อที่ดินปลูกพืชสวนครัว ไว้กิน โดยปลูกด้วยตนเอง แสดงว่า สมศักดิ์ ใช้วิธีการ จัดสรรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	307	82.09	67	17.92
9. สมชัย มีความจำเป็นต้องประหยัด ค่าใช้จ่ายที่ ฟุ่มเฟือยทุกด้าน แต่สุดท้ายถูกเพื่อน โสโงเลิกคบ แสดง ว่าปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ไม่ถูกต้อง	241	64.44	133	35.56
10. การสร้างความก้าวหน้าตามวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง ต้องหยุดนิ่งที่จะหาหนทางให้ชีวิตพ้นจากความ ทุกข์ยาก จนถึงขั้นพอเพียง	221	59.09	153	40.91
รวมเฉลี่ย	317	84.68	57	15.32

ผลการวิจัยตามตาราง 28 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.21 มีความรู้ความ
เข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านวิธีการ อยู่ในระดับดีมาก โดยตอบถูก จำนวน 8-10 ข้อ
รองลงมา ร้อยละ 10.97 ตอบถูกจำนวน 7 ข้อ อยู่ในระดับดีและร้อยละ 5.08 ตอบถูกจำนวน 6 ข้อ
อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 28 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านวิธีการ/ทฤษฎี

(n = 374)

คะแนน ทดสอบ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้ ด้านวิธีการ/ทฤษฎี
ตอบถูก 8-10 ข้อ	300	80.21	ดีมาก
ตอบถูก 7 ข้อ	41	10.97	ดี
ตอบถูก 6 ข้อ	19	5.08	ปานกลาง
ตอบถูก 5 ข้อ	11	2.94	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ตอบถูก 0-4 ข้อ	3	0.80	ต่ำกว่าเกณฑ์
รวม	374	100.00	

ผลการวิจัยตามตาราง 29 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.25 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านประโยชน์ อยู่ในระดับดีมาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของความรู้ความเข้าใจในแต่ละประเด็นแล้ว พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 96.52 ตอบคำถามถูกต้องในเรื่องหลักการแข่งขันเชิงธุรกิจแบบมุ่งต่อผู้ทำลายกัน หันมาดำเนินธุรกิจแบบแบ่งปัน ถือว่าเป็นประโยชน์ที่สู่การปฏิบัติได้จริงของชุมชน รองลงมา ร้อยละ 95.45 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง สามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ ได้ ไม่หลงไปตามกระแสโลก และร้อยละ 94.92 ตอบคำถาม ถูกต้องในเรื่อง ในเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดและหลักปฏิบัติที่มีความหลากหลาย เชื่อมโยงเป็นองค์รวม แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล มีความเข้าใจในแนวคิดและหลักปฏิบัติในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและในอนาคต มีหลักปฏิบัติที่มีลักษณะยืดหยุ่น มีความสมดุล มีความเรียบง่าย และมีความเป็นกลาง สามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ และหากสามารถปฏิบัติได้อย่างจริงจังแล้วก็จะนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขและเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตาราง 29 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการตอบถูก ตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านประโยชน์

ข้อความเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านประโยชน์	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เกษตรกรบ้านแม่โจ้เลิกการแข่งขันเชิงธุรกิจแบบมุ่ง ต่อสู้ทำลายกัน หันมาดำเนินธุรกิจแบบแบ่งปัน ถือว่า เป็นประโยชน์ที่สู่การปฏิบัติได้จริงของชุมชนแม่โจ้	361	96.52	13	3.48
2. การใช้ชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะ ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจดีและมั่นคงขึ้นในระยะยาว	357	95.45	17	4.45
3. สามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ ได้ ไม่หลงไปตามกระแสโลก	357	95.45	17	4.55
4. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดและหลัก ปฏิบัติที่มีความหลากหลาย เชื่อมโยงเป็นองค์รวม	355	94.92	19	5.08
5. เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ _tm_rksh มีรายได้น้อย แต่ยังมีความสุข และ ไม่ เคียดแค้น แสดงว่า_tm_rksh ดำเนินชีวิตสอดคล้องกับ เศรษฐกิจพอเพียง	353	94.39	21	5.61
6. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับหลักพุทธ ศาสนาเรื่องการดับทุกข์เพิ่มความสุขแก่ทุกคน	352	94.12	22	5.89
7. สมพัฒน์ มุ่งลดรายจ่ายก่อนที่จะเพิ่มรายได้ ถือว่า สม พัฒนารับประโยชน์ของความเชื่อมโยงเป็นองค์รวม ด้านเศรษฐกิจพอเพียง	344	91.98	30	8.02
8. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความเหมาะสมกับ สถานการณ์และกระแสการพัฒนาในปัจจุบัน	339	90.64	35	9.36
9. เศรษฐกิจพอเพียงเหมาะสมกับธุรกิจภาคเกษตรและ เศรษฐกิจในระดับชุมชนเล็กๆเท่านั้น	317	84.76	57	15.24
10. สมบูรณ์ มีความศรัทธาในเศรษฐกิจพอเพียง เพราะ เชื่อว่าหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ ศาสนา	315	84.22	59	15.78
รวมเฉลี่ย	345	92.25	29	7.75

ผลการวิจัยตามตาราง 30 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.31 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านประโยชน์ อยู่ในระดับดีมาก โดยตอบถูก จำนวน 8-10 ข้อ รองลงมาร้อยละ 6.68 ตอบถูกจำนวน 7 ข้อ อยู่ในระดับดีและร้อยละ 1.87 ตอบถูกจำนวน 6 ข้อ อยู่ในระดับปานกลางและร้อยละ 1.87 ตอบถูกจำนวน 5 ข้อ อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำตามลำดับ

ตาราง 30 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านประโยชน์

(n = 374)

คะแนน ทดสอบ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้
ตอบถูก 8-10 ข้อ	334	89.31	ดีมาก
ตอบถูก 7 ข้อ	25	6.68	ดี
ตอบถูก 6 ข้อ	7	1.87	ปานกลาง
ตอบถูก 5 ข้อ	7	1.87	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ตอบถูก 0-4 ข้อ	1	0.27	ต่ำกว่าเกณฑ์
รวม	374	100.00	

ผลการวิจัยตามตาราง 31 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.86 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก โดยตอบถูก จำนวน 72-90 ข้อ รองลงมาร้อยละ 25.13 ตอบถูกจำนวน 63-71 ข้อ อยู่ในระดับดี และร้อยละ 2.14 ตอบถูกจำนวน 54-62 ข้อ อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ตาราง 31 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเกณฑ์คะแนนในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม

(n = 374)

คะแนน ทดสอบ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้ ในภาพรวม
ตอบถูก 72-90 ข้อ	265	70.86	ดีมาก
ตอบถูก 63- 71 ข้อ	94	25.13	ดี
ตอบถูก 54- 62 ข้อ	8	2.14	ปานกลาง
ตอบถูก 45- 53 ข้อ	7	1.87	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ตอบถูก 0-44 ข้อ	-	-	ต่ำกว่าเกณฑ์
รวม	374	100.00	

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ ผู้ให้ข้อมูลสังกัดกองพัฒน์นาที่ 3

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความหมาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า รายจ่าย และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานของผู้ให้ข้อมูล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านความหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.154 และ 0.170) ส่วนในด้าน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน และการรับรู้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า รายจ่ายซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความหมายนั้น แสดงว่า ผู้ที่รายจ่ายน้อย มีความตระหนักในการใช้จ่ายเงิน เนื่องจากมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของความหมายของหลักเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งหมายถึง การดำเนินชีวิตแบบพอดี รู้จักประมาณตน ไม่ใช้จ่ายเกินตัว

ในส่วนของแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานที่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความหมายนั้น แสดงว่า แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ทำให้ผู้ให้ข้อมูลได้รับความรู้ความเข้าใจในด้านความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้สามารถเข้าใจถึงความหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน โดยอยู่อย่างมีความสุข และสามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ ได้ โดยไม่หลงไปตามกระแสโลกในปัจจุบัน

ตาราง 32 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน ด้านความหมาย

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจ	Sig
อายุ	0.006	0.903
ระดับการศึกษา	0.051	0.324
อายุรับราชการ	-0.029	0.582
ชั้นยศ	-0.062	0.235
รายได้	-0.092	0.077
รายจ่าย	-0.154*	0.003
เงินออม	0.041	0.429
สาเหตุของภาระหนี้สิน		
- การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน	-0.012	0.817
- การผ่อนส่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์	0.068	0.192
- การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวก	0.004	0.940
- การผ่อนชำระเงินกู้/ยืม	0.054	0.297
- การผ่อนชำระการศึกษาของคนในครอบครัว	0.048	0.354
- อื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน)	0.036	0.488
การรับรู้ข้อมูล	-0.009	0.866
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน	0.170*	0.001

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัตถุประสงค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระดับการศึกษา ชั้นยศ และการผ่อนชำระการศึกษาของคน

ในครอบครัวของผู้ให้ข้อมูล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านวัตถุประสงค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.114 0.109 และ 0.113) ส่วนในด้านอายุ อาวุธรับราชการ รายได้ รายจ่าย เงินออม และการรับรู้ข้อมูล มีแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ระดับการศึกษา ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัตถุประสงค์นั้น แสดงว่า ผู้ที่ระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มากกว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาที่น้อยกว่า ซึ่งหมายถึง

ผู้ที่มีการศึกษาสูง จะมีความเข้าใจและเข้าใจในวัตถุประสงค์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ลึกซึ้งกว่า

ในส่วน of ชั้นยศที่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัตถุประสงค์นั้น แสดงว่า ผู้ที่มีชั้นยศสูง มีแนวโน้มได้รับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงฯ และมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์มากขึ้น ซึ่งหมายถึง ผู้ที่มีชั้นยศสูงย่อมจะมีความพร้อมในการรับรู้ถึงวัตถุประสงค์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ด้วย เพราะผู้ที่มีชั้นยศสูง จะต้องทำความเข้าใจให้ลึกซึ้ง และนำไปเผยแพร่แก่นายทหารชั้นผู้น้อยต่อไป ให้มีความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความผาสุกของทหารทุกระดับชั้นต่อไป

สำหรับภาระหนี้สินในการผ่อนชำระการศึกษาของคนในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัตถุประสงค์นั้น แสดงว่า ผู้ที่มีหนี้สินในด้านนี้ จะมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับที่มาก เนื่องด้วย ผู้ที่มีหนี้สินฯ จะต้องทำความเข้าใจกับวัตถุประสงค์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพยายามทำความเข้าใจและปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว เพื่อที่จะได้เป็นการช่วยเหลือตนเอง ดังเช่น การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นต้น

ตาราง 33 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน ด้านวัตถุประสงค์

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจ	Sig
อายุ	0.059	0.256
ระดับการศึกษา	0.114*	0.027
อายุรับราชการ	0.017	0.747
ชั้นยศ	0.109*	0.035
รายได้	0.048	0.359
รายจ่าย	-0.007	0.888
เงินออม	0.013	0.807
สาเหตุของภาระหนี้สิน		
- การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน	-0.037	0.470
- การผ่อนส่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์	0.007	0.895
- การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกฯ	-0.052	0.311
- การผ่อนชำระเงินกู้/ยืม	0.018	0.731
- การผ่อนชำระการศึกษาของคนในครอบครัว	0.113*	0.028
- อื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน)	0.035	0.496
การรับรู้ข้อมูล	0.019	0.709
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน	0.068	0.189

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักความพอประมาณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า รายจ่าย หนี้สินอื่น ๆ และการรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านหลักความพอประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.142 0.113 และ 0.104) ส่วนในด้านอายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ เงินออม และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า รายจ่าย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักความพอประมาณนั้น แสดงว่า ผู้ที่รายจ่ายน้อย มีความพอประมาณในการใช้จ่ายเงิน เนื่องด้วยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักความพอประมาณ ซึ่งหมายถึง ผู้ที่มีรายจ่ายน้อย จะพยายามทำความเข้าใจในหลักของความพอประมาณว่า ให้รู้จักข่มใจตนเองมิให้อยากมี อยากได้ และพยายามพึ่งพาตนเอง ให้มากที่สุด

ในส่วนของการหนี้สินในด้านอื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน) มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักความพอประมาณนั้น แสดงว่า ผู้ที่มีหนี้สินมาก จะมีความเข้าใจในหลักของความพอประมาณ อยู่ในระดับที่มาก เนื่องด้วยผู้ที่มีหนี้สินฯ จะต้องทำความเข้าใจกับหลักความพอประมาณ และพยายามทำความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักดังกล่าว เพื่อที่จะได้เป็นการเตือนให้ตนเองรู้จักประมาณตนเอง และไม่เพิ่มภาระให้กับตนเอง ในการอยากได้ อยากมีสิ่งต่าง ๆ และที่สำคัญไม่ไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น ก็จะทำได้ตามที่ได้ อย่างมีความสุขตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับการรับรู้ข้อมูล ที่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักความพอประมาณนั้น แสดงว่า การรับข้อมูลได้มาก ก็จะมี ความเข้าใจในหลักของความพอประมาณมากขึ้น เนื่องด้วยการรับรู้ข้อมูลจะช่วยให้เข้าใจในหลักความพอประมาณ และปฏิบัติตามหลักดังกล่าว ซึ่งถือว่าการสร้างสุขให้แก่ครอบครัวของผู้นั้น

ตาราง 34 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน ด้านหลักความพอประมาณ

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจ	Sig
อายุ	0.038	0.460
ระดับการศึกษา	0.001	0.982
อาชีพรับราชการ	-0.044	0.395
ชั้นยศ	0.018	0.726
รายได้	-0.077	0.139
รายจ่าย	-0.142*	0.006
เงินออม	-0.031	0.547
สาเหตุของภาระหนี้สิน		
- การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน	-0.068	0.187
- การผ่อนส่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์	-0.024	0.650
- การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวก	-0.026	0.611
- การผ่อนชำระเงินกู้/ยืม	0.048	0.353
- การผ่อนชำระการศึกษาของคนในครอบครัว	0.068	0.187
- อื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน)	0.113*	0.030
การรับรู้ข้อมูล	0.104*	0.045
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน	0.081	0.116

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักการมีเหตุผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า รายจ่าย และการรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านหลักการมีเหตุผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.118 และ 0.157) ส่วนในด้าน อายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชันยศ รายได้ เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า รายจ่าย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักการมีเหตุผลนั้น แสดงว่า ผู้ที่รายจ่ายน้อย มีเหตุผลในการใช้จ่ายเงิน เนื่องด้วยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักความมีเหตุผล ซึ่งหมายถึง ผู้ที่มีรายจ่ายน้อย จะทำความเข้าใจในหลักของเหตุผลว่า จะต้องดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล และรู้จักคิด วิเคราะห์ แยกแยะว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควรทำ เพื่อการดำเนินชีวิตจะได้ไม่มีปัญหา ซึ่งถือว่าเป็น การเตือนสติให้คิดให้รอบคอบ

สำหรับการรับรู้ข้อมูล ที่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักการมีเหตุผล นั้น แสดงว่า การรับข้อมูลได้มาก ก็จะมี ความเข้าใจในหลักของการมีเหตุผลมากขึ้น เนื่องด้วยการรับรู้ข้อมูลจะช่วยให้เข้าใจในหลักความมีเหตุผล และปฏิบัติตามหลักดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างสุขให้แก่ครอบครัวของผู้นั้น

ตาราง 35 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน ด้านหลักการมีเหตุมีผล

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจ	Sig
อายุ	0.066	0.204
ระดับการศึกษา	0.048	0.350
อายุรับราชการ	-0.043	0.406
ชั้นยศ	-0.075	0.163
รายได้	0.006	0.908
รายจ่าย	-0.118*	0.022
เงินออม	-0.037	0.473
สาเหตุของภาระหนี้สิน		
- การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน	-0.004	0.943
- การผ่อนส่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ฯ	0.001	0.986
- การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกฯ	-0.025	0.636
- การผ่อนชำระเงินกู้/ยืม	-0.019	0.710
- การผ่อนชำระการศึกษาของคนในครอบครัว	0.063	0.228
- อื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน)	-0.076	0.143
การรับรู้ข้อมูล	0.157*	0.002
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน	0.073	0.158

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักภูมิคุ้มกันที่ดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านหลักภูมิคุ้มกันที่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าข้อมูลส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านหลักภูมิคุ้มกันที่ดี

ตาราง 36 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักภูมิคุ้มกันที่ดี

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจ	Sig
อายุ	0.057	0.270
ระดับการศึกษา	0.053	0.310
อายุรับราชการ	0.066	0.206
ชั้นยศ	0.063	0.227
รายได้	-0.038	0.466
รายจ่าย	0.079	0.129
เงินออม	0.018	0.726
สาเหตุของภาระหนี้สิน		
- การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน	0.013	0.796
- การผ่อนส่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ฯ	0.006	0.913
- การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกฯ	-0.018	0.722
- การผ่อนชำระเงินกู้/ยืม	-0.095	0.068
- การผ่อนชำระการศึกษาของคนในครอบครัว	0.000	0.995
- อื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน)	0.000	0.999
การรับรู้ข้อมูล	0.059	0.256
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน	0.057	0.275

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไขความรู้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านเงื่อนไขความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าข้อมูลส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านเงื่อนไขความรู้

ตาราง 37 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไขความรู้

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจฯ	Sig
อายุ	0.028	0.585
ระดับการศึกษา	-0.003	0.961
อายุรับราชการ	0.031	0.546
ชั้นยศ	-0.053	0.309
รายได้	0.048	0.356
รายจ่าย	0.003	0.961
เงินออม	0.087	0.092
สาเหตุของภาระหนี้สิน		
- การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน	0.017	0.740
- การผ่อนส่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ฯ	-0.076	0.157
- การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกฯ	-0.021	0.692
- การผ่อนชำระเงินกู้/ยืม	-0.006	0.909
- การผ่อนชำระการศึกษาของคนในครอบครัว	-0.068	0.192
- อื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน)	0.093	0.071
การรับรู้ข้อมูล	-0.054	0.297
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน	0.057	0.273

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานของผู้ให้ข้อมูล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านเงื่อนไขคุณธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.110) ส่วนในด้านอายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านเงื่อนไขคุณธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าข้อมูลส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านเงื่อนไขคุณธรรม

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านเงื่อนไขคุณธรรมนั้น แสดงว่า หากหน่วยงานมีแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาก ผู้ให้ข้อมูลก็จะเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไขคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการปลูกฝังคุณธรรม และเป็นการชี้แนวทางที่จะทำให้สามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้โดยยึดหลักคุณธรรม ทำให้เป็นผู้มีชีวิตอย่างมีคุณภาพ และมีความสุข

ตาราง 38 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน ด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจฯ	Sig
อายุ	0.053	0.311
ระดับการศึกษา	0.061	0.240
อาชีพรับราชการ	0.046	0.377
ชั้นยศ	-0.048	0.353
รายได้	-0.022	0.674
รายจ่าย	-0.057	0.267
เงินออม	0.011	0.838
สาเหตุของภาระหนี้สิน		
- การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน	-0.053	0.304
- การผ่อนส่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ฯ	-0.090	0.082
- การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกฯ	-0.060	0.244
- การผ่อนชำระเงินกู้/ยืม	-0.018	0.723
- การผ่อนชำระการศึกษาของคนในครอบครัว	0.073	0.158
- อื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน)	0.050	0.331
การรับรู้ข้อมูล	0.014	0.783
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน	0.110*	0.034

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวิธีการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านวิธีการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าข้อมูลส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านวิธีการ

ตาราง 39 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวิธีการ

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจฯ	Sig
อายุ	0.005	0.929
ระดับการศึกษา	0.081	0.117
อายุรับราชการ	-0.013	0.803
ชั้นยศ	-0.013	0.800
รายได้	0.003	0.954
รายจ่าย	-0.076	0.142
เงินออม	-0.002	0.963
สาเหตุของภาระหนี้สิน		
- การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน	-0.004	0.934
- การผ่อนส่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ฯ	0.034	0.512
- การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกฯ	-0.064	0.217
- การผ่อนชำระเงินกู้/ยืม	-0.048	0.350
- การผ่อนชำระการศึกษาของคนในครอบครัว	-0.013	0.802
- อื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน)	0.024	0.641
การรับรู้ข้อมูล	0.033	0.522
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน	0.098	0.059

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านประโยชน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกฯ ของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.111) ส่วนในด้านอายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกฯ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านประโยชน์ นั้น แสดงว่า ผู้ที่ผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกฯ มีความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านประโยชน์ ซึ่งหมายถึง ผู้ที่ผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวก จะต้องทำความเข้าใจ ในหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างละเอียด โดยจะต้องดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล และรู้จักคิด วิเคราะห์ และเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง เพื่อจะได้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีสุข

ตาราง 40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านประโยชน์

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจฯ	Sig
อายุ	0.023	0.663
ระดับการศึกษา	0.013	0.808
อายุรับราชการ	0.053	0.305
ชั้นยศ	0.003	0.946
รายได้	-0.024	0.639
รายจ่าย	-0.062	0.229
เงินออม	0.054	0.300

ตาราง 40 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจ	Sig
สาเหตุของภาระหนี้สิน		
- การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน	0.079	0.304
- การผ่อนส่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์	0.047	0.363
- การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวก	-0.111*	0.032
- การผ่อนชำระเงินกู้/ยืม	-0.002	0.962
- การผ่อนชำระการศึกษาของคนในครอบครัว	0.015	0.776
- อื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน)	0.027	0.609
การรับรู้ข้อมูล	-0.002	0.968
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน	0.082	0.112

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า รายจ่าย และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.128 และ 0.150) ส่วนในด้านอายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน และการรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า รายจ่าย ซึ่งมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมนั้น แสดงว่า ผู้ที่รายจ่ายมีน้อย มีความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาก ซึ่งหมายถึง ผู้ที่มีรายจ่ายมีน้อย มีความรู้ความเข้าใจในหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างละเอียด โดยการดำรงชีพมีการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล รู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักประหยัดใช้อย่างคุ้มค่า เพื่อจะได้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขตามหลักในหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง

สำหรับแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมนั้น แสดงว่า การรับรู้ข้อมูลได้มาก

ก็จะมีความเข้าใจในหลักของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น เนื่องด้วยการรับรู้ข้อมูลจะช่วยให้เข้าใจในหลักความมีเหตุมีผล และปฏิบัติตามหลักดังกล่าว ซึ่งถือว่าการสร้างสุขให้แก่ครอบครัวของผู้คน

ตาราง 41 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจ	Sig
อายุ	0.026	0.619
ระดับการศึกษา	0.082	0.115
อายุรับราชการ	0.017	0.739
ชั้นยศ	-0.009	0.861
รายได้	0.023	0.656
รายจ่าย	-0.128*	0.013
เงินออม	-0.031	0.546
สาเหตุของภาระหนี้สิน		
- การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน	-0.012	0.816
- การผ่อนส่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์	-0.006	0.910
- การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวก	-0.071	0.172
- การผ่อนชำระเงินกู้/ยืม	-0.033	0.527
- การผ่อนชำระการศึกษาของคนในครอบครัว	0.053	0.307
- อื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน)	0.040	0.435
การรับรู้ข้อมูล	0.059	0.254
แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน	0.150*	0.004

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 374 ชุด ที่ได้ถามปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 60.16 ผู้วิจัยได้รวบรวมและสรุปตามประเด็นต่าง ๆ ได้ ดังนี้

ปัญหา อุปสรรคของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือไม่รู้ว่าจะเริ่มดำเนินการอย่างไรก่อน มีจำนวนถึง 175 ราย รองลงมา คือ เมื่อลงมือปฏิบัติเสริมรายได้แล้วไม่คุ้มกับการลงทุนบางครั้งยังขาดทุน ซึ่งไม่ตรงกับ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจโดยตรง แต่กลับเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ปัญหา คือขาดการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ขาดทุนทรัพย์ในการดำเนินการ ขาดความรับผิดชอบในการดำเนินการให้สำเร็จ ขาดเวลา และโอกาสในการดำเนินการ รวมถึงการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีปัญหาอุปสรรคในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ยังขาดความเชื่อมั่น ในการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการศึกษาและใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ทราบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ยังขาดแรงจูงใจ และไม่ทราบแนวทางที่จะนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องไปประยุกต์ใช้อย่างไร ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งสภาพปัญหาความเป็นอยู่ปัจจุบัน เน้นกระแสดังความต้องการทางวัตถุนิยม แรงกระตุ้นจากสื่อโฆษณาชวนเชื่อในการบริโภค ให้อยากมี อยากได้ให้เหมือนผู้อื่น ทำให้ตกในกระแสภาวะจำยอมที่ต้องมีความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน มากกว่าส่วนรวม ดำเนินชีวิตในสังคม โดยมุ่งเน้นแข่งขันทางด้านวัตถุ จึงทำให้ใช้ชีวิตชีวิตอย่างฟุ้งเฟ้อ และไม่ประมาณตนในการจ่ายของตนเอง จนก่อให้เกิดภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้นอย่างไม่มีเงื่อนไข สุดท้ายขาดความเชื่อมั่นในตนเอง อีกทั้งยังขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ครอบครัวยังขาดตัวอย่างที่ดีจากเพื่อนร่วมงาน ที่มีความมุ่งมั่นยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจริงจัง จึงทำให้ขาดความกระตือรือร้นที่จะรับผิดชอบในการเสริมสร้าง แสวงหา ความเข้าใจอย่าง

ถูกต้อง ในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต นำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

แนวทางหรือข้อเสนอแนะของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ในการเสริมสร้าง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ได้เสนอให้มีการเสริมสร้าง ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการนำไปปฏิบัติโดยมีการอบรม มากที่สุด ถึง 190 ราย โดยมีข้อเสนอแนะเรื่องอื่น ๆ คือ ควรส่งเสริมการบริหารจัดการรายรับและรายจ่ายภายในครัวเรือน เพื่อลดปัญหาหนี้สิน ควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในการดำเนินการ ควรมีการสนับสนุนด้านเวลา โอกาส และพื้นที่ทำกิน ควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการ ควรส่งเสริมให้มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และควรจัดตั้งหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

นอกจากนั้นยังพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีแนวทางในการเสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เสนอให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการใน ด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความรู้ และเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการดำเนินชีวิตในปัจจุบันได้ อีกทั้งยังมีแนวทางในการเสริมสร้างให้มีการบริหารจัดการเรื่องรายรับรายจ่ายภายในครัวเรือนอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดปัญหาภาระหนี้สินที่จะเกิดขึ้น จากการศึกษาและใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ทราบว่าเนื่องจาก ผู้ให้ข้อมูลต้องการได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้การสนับสนุน โอกาส ด้านเวลา งบประมาณสถานที่ และสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ให้มีการอบรม อีกทั้งควรให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันของข้าราชการทหารในสังกัด เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น คือให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้รับผิดชอบกิจกรรมของเศรษฐกิจพอเพียงแบบการมีส่วนร่วม และให้ขยายผลต่อพลทหารประจำการของหน่วย ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้ข้าราชการทหารในสังกัด ได้มีประสบการณ์ที่จะร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์ แนวโน้มนี้จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

วิธีการหรือกิจกรรมของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล ต้องการให้ มีการอบรม / การฝึกอบรม / การสัมมนา มากที่สุด ถึง 134 ราย และมีความต้องการอื่นๆ คือ ต้องการให้ มีการจัดกิจกรรม / โครงการ การเชิญวิทยากรมาบรรยาย / ผู้มีความรู้มาแนะนำ การปฏิบัติ – ติดตาม – ประเมินผล การไปทัศนศึกษา / ดูงาน มีแบบอย่าง ให้ปฏิบัติตาม มีการแจกเอกสาร / สื่อ มีการรณรงค์ / การปลูกฝัง และมีการเพิ่มสวัสดิการ / เงินเดือน

ดังนั้นผลการวิจัยจึงพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รับรู้เรื่องเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการชมโทรทัศน์และ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น จึงเสนอให้มีวิธีการหรือกิจกรรมในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบที่ต้องการ กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีความต้องการให้มีการทำกิจกรรมเป็นรูปธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น จากการศึกษาและใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ทราบว่า วิธีการหรือกิจกรรม ที่ ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ต้องการ คือ จัดให้มีโครงการฝึกอบรมแบบการมีส่วนร่วมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ โดยนำผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญทางด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาให้การแนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้องและอย่างถ่องแท้ ทั้งนี้ควรให้มีการลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อให้ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ได้สัมผัสกับประสบการณ์โดยตรงกับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และเพื่อสร้างความต่อเนื่องให้การปฏิบัติ ควรมีการแจกเอกสารหรือสื่อที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้คือ ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ทุก ๆ คนต้องร่วมกันกระตุ้นและปลูกจิตใจ ให้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สรุปการสัมภาษณ์ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก 12 คน คือ

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

1. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ จำสับเอกพิเศษ อายุ 53 ปี อายุราชการ 28 ปี
ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือ การที่ทุกคนมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขโดยไม่ต้องอิงเรื่องการเงินมากนักและมีความเป็นอยู่ที่พอมีพอกิน และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่ทราบแนวทางว่าจะเริ่มต้นนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องไปประยุกต์ใช้อย่างไร ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งสภาพปัญหาความเป็นอยู่ปัจจุบัน เน้นกระแสดความต้องการทางวัตถุนิยม แรงกระตุ้นจากสื่อโฆษณาชวนเชื่อในการบริโภค ให้อยากมีอยากได้ให้เหมือนผู้อื่น ทำให้ตกในกระแสภาวะจำยอมที่ต้องมีเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ดำเนินชีวิตในสังคม โดยมุ่งเน้นแข่งขันทางด้านวัตถุ จึงถูกให้ใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย และไม่ประมาณตนในการจ่ายของตนเอง ส่วนในการดำรงชีวิตสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ ยังไม่สามารถปฏิบัติได้เต็มที่เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินชีวิตในสังคมที่ต้องรักษารูขี้อย่างตน และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า ควรเรียน อ่าน ฟังให้มาก ควรมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันของข้าราชการทหารในสังกัด

2. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ สิบเอก อายุ 29 ปี อายุราชการ 6 ปี ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือ ใช้ชีวิตแบบเกษตรกร ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่ทราบแนวทางว่าจะนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องไปประยุกต์ใช้อย่างไร ในชีวิตประจำวัน ส่วนในการดำรงชีวิตสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ ยังไม่สามารถปฏิบัติได้เต็มที่เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินชีวิตในสังคมที่ต้องรักษารูขี้อย่างตน และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า ควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในการส่งเสริมขออย่างเป็นรูปธรรม โดยให้การสนับสนุน โอกาสด้านเวลา งบประมาณสถานที่ในการทำกิน

3. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ ร้อยโท อายุ 43 ปี อายุราชการ 18 ปี ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือ การที่ทุกคนมีชีวิตอยู่อย่างพอเพียงตามความเหมาะสมของฐานะตนเอง และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้จ่ายตามความจำเป็น ในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ในชีวิตประจำวัน ความต้องการทางวัตถุนิยม แรงกระตุ้นจากสื่อโฆษณาชวนเชื่อในการบริโภค ให้อยากมีอยากได้ให้เหมือนผู้อื่น ดำเนินชีวิตในสังคม ถูกให้ใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย และไม่ประมาณตนในการจ่ายของตนเอง ส่วนในการดำรงชีวิตสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถปฏิบัติตนได้อย่างดีในการใช้ชีวิตที่พอเพียง และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเอง มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า ควรได้รับการฝึกอบรม กิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันของข้าราชการทหารในสังกัด ต้องสร้างความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

4. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ จำสับเอก อายุ 48 ปี อายุราชการ 23 ปี ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือ ใช้อย่างพอเพียงไม่ต้องพึ่งพาคนอื่นมากนัก และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้จ่ายอย่างประหยัด ในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ ยังไม่ทราบแนวทางว่าจะนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องไปประยุกต์ใช้อย่างไร ในชีวิตประจำวัน ส่วนในการดำรงชีวิตสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ ยังไม่สามารถปฏิบัติได้เต็มที่เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินชีวิตในสังคมที่ต้องรักษารูปร่างของตน และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า ควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรม

5. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ จำสับเอกพิเศษ อายุ 53 ปี อายุราชการ 35 ปี ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือ การที่อยู่อย่างพออยู่พอกินพอใช้ และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ครอบครัวยังคงติดค้างจากเพื่อนร่วมงาน ที่มีความมุ่งมั่นยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจริงจัง ส่วนในการดำรงชีวิตสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ ยังไม่สามารถปฏิบัติได้เต็มที่เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินชีวิตในสังคมที่ต้องรักษารูปร่างของตน และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ

พอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า ควรให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันของข้าราชการทหารในสังกัด

6. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ สิบโท อายุ 22 ปี อายุราชการ 3 ปี ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือ การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฐานะของตน และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้จ่ายตามความจำเป็น ในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ ยังไม่เข้าใจในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ส่วนในการดำรงชีวิตสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถปฏิบัติตนได้อย่างดีในการใช้ชีวิตที่พอเพียง และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า ผู้บังคับบัญชาควรสนับสนุน งบประมาณ และสถานที่ ในการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยการเข้าฝึกอบรม

7. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ จำสับเอกพิเศษ อายุ 55 ปี อายุราชการ 36 ปี ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือ การที่มีชีวิตอยู่อย่างพอเพียง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้จ่ายอย่างประหยัด ในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า คือ ขาดความกระตือรือร้นที่จะรับผิดชอบในการเสริมสร้าง แสวงหา ความเข้าใจอย่างถูกต้อง ในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต นำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ส่วนในการดำรงชีวิตสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ ยังไม่สามารถปฏิบัติได้เต็มที่เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินชีวิตในสังคมที่ต้องรักษารูปร่างของตน และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า ควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรม ในเรื่องการเรียนการสอน การปฏิบัติตน

8. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ สิบเอก อายุ 31 ปี อายุราชการ 11 ปี ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือ การปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีความพอดี ทั้งทางกาย วาจา และใจ และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยและช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่จะทำได้ ในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ขาดการส่งเสริม และสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ครอบครัวยุคใหม่ที่คิดจากเพื่อนร่วมงาน ที่มีความมุ่งมั่นยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจริงจัง ส่วนในการดำรงชีวิตสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้

สัมภาษณ์ สามารถปฏิบัติได้และอยู่อย่างพอเพียงที่มีความสุข และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า เรียนเพิ่มเติมโดยการอ่าน การรับฟังจากผู้รู้ เข้ารับการฝึกอบรม

9. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ จำสับเอกพิเศษ อายุ 48 ปี อายุราชการ 30 ปี ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือ การที่ทุกคนมีชีวิตอยู่อย่างพอเพียงตามความเหมาะสมของฐานะตนเอง และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้จ่ายตามความจำเป็น และมีเหตุผล ส่วนในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า คือการขาดความกระตือรือร้นที่จะรับผิดชอบในการเสริมสร้าง แสวงหา ความเข้าใจอย่างถูกต้อง ในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต นำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ส่วนในการดำรงชีวิต สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถปฏิบัติตนได้อย่างดีในการใช้ชีวิตที่พอเพียง และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า ต้องขวนขวายหาความรู้ด้วยตนเอง ใส่ใจต่อการเข้าอบรม

10. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ จำสับเอก อายุ 51 ปี อายุราชการ 35 ปี ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือใช้จ่ายให้พอดีกับรายรับ และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการควบคุมการใช้จ่ายให้ดี ส่วนในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ช่วงแรกตนเองมีความรู้สึกไม่มีความมั่นใจที่ใช้แนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง เพราะได้รับผลช้า เวลาทำอาชีพเสริมด้านการเกษตรไม่มีความมั่นคงในผลตอบแทน ขาดทุนบ้าง จนกระทั่งตนเองใช้หลักคุณธรรม ขีดปฏิบัติ ให้มีความอดทน มีระเบียบวินัยในการใช้จ่ายเงิน มีความรับผิดชอบ ในหนี้สินข้อสำคัญ ไม่คิดกู้หรือหยิบยืมเงินผู้อื่น มุ่งลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย เช่น หอย การเที่ยวเตร่ และดื่มสุราใช้การขมใจมาก ๆ พยายามใช้จ่ายอย่างประหยัด เก็บออมเท่าที่สามารถทำได้ สุดท้ายใช้เวลาปลดเปลื้องหนี้สินได้ภายใน 4 ปี ปัจจุบันครอบครัวไม่มีความเดือดร้อนใด ๆ ใช้จ่ายอย่างพอเพียง และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า สิ่งสำคัญที่สุดคือ อยู่ที่จิตใจ

11. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ จำสับเอก อายุ 45 ปี อายุราชการ 22 ปี ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือ ขีดหลักธรรมทางพุทธศาสนาให้รู้จักข่มใจว่าพอ และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีน้อยใช้น้อยมีมากใช้พอประมาณที่เหลือเก็บออม ส่วนในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจ

พอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า มีความรู้สึกตนเองปฏิบัติตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่แล้ว เนื่องจากครอบครัวตนเองยึดหลักธรรมะและพยายามควบคุมการใช้จ่าย ที่ผ่านมามีการดำเนินชีวิตไม่เดือดร้อนอะไร เพราะครอบครัวได้ถูกปลูกฝังจิตสำนึกจากบิดา มารดาเรื่อยมาตลอด ในเรื่องให้รู้จักการใช้จ่ายเงินเดือนอย่างประหยัด แล้วยังมีใช้เวลาวางทำอาชีพเสริม โดยทำสวนครัวรอบบ้าน ฉะนั้น เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงไม่เป็นปัญหา อุปสรรคที่ตนเองจะมีความรู้ความเข้าใจ ที่ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า อบรมและเข้าร่วมสัมมนา

12. ผู้ให้สัมภาษณ์ ชัยยศ สิบเอก อายุ 48 ปี อาชวราชการ 25 ปี ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม คือ ชีวิตที่พอกินพอใช้ และจะเลือกปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ ส่วนในเรื่องปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ความคิดของตนเอง ไม่มีความเข้มแข็ง หลงระเริง ไม่มีสติในการดำรงชีวิต และการปฏิบัติที่จะทำให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบว่า เพื่อนฝูงมีความสำคัญมาก ๆ ที่คอยให้กำลังใจในการดำเนินชีวิต ที่ผ่านมามีบางครั้งที่ตนเองจิตใจไม่สู้ ไม่อดทนในการรอคอย เช่นกรณีการใช้จ่ายเงินไปกับอบายมุข ทำให้เงินไม่เพียงพอกับการใช้จ่ายในรอบเดือนของครอบครัว ก็ต้องกู้ยืม เสียดอกเบี้ย วิธีชีวิตก็เลยวนเวียนกับการเป็นหนี้เป็นสิน ได้รับคำตักเตือนจากเพื่อนจึงได้สติ ตนเองคิดว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้กำลังใจยามตกอยู่ในสถานะเงินไม่พอ ต้องอดทน อดกลั้น ต้องรับผิดชอบใช้หนี้โดยไม่สร้างหนี้เพิ่ม เมื่อปลดเปลื้องหนี้แล้วก็จะรู้จักจัดสรรการใช้จ่าย ข้อสำคัญไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับการใช้จ่ายกับอบายมุขอีก ก็สามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขสบาย พอเพียง อยู่แล้วเพราะเราเป็นข้าราชการของรัฐ เงินเดือนที่ได้รับสามารถใช้จ่ายในรอบเดือนอยู่แล้ว หากไม่ใช้ไปกับอบายมุข

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล

จากการรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ยประมาณ 43 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีอายุราชการทหารเฉลี่ยประมาณ 21 ปี เป็นประเภทชั้นยศนายทหารชั้นประทวน อยู่ระดับชั้นยศจำสิบเอก-จำสิบเอกพิเศษ มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยจำนวน 23,306.84 บาทต่อเดือน ในขณะเดียวกันก็มีรายจ่ายของครอบครัวเฉลี่ย 17,145.40 บาทต่อเดือน มีการออมเงินของครอบครัวไม่เกิน 3,000 บาทและมีภาระหนี้สินจากการผ่อนชำระเงินกู้ยืม มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อโทรทัศน์ และมีนโยบายจากหน่วยทหารระดับสูงกว่าเป็นแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

ผลการศึกษาภาพรวมทั้งหมด พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.86 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูล มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก มากที่สุดถึงน้อยที่สุด โดยเรียงตามลำดับมีรายละเอียด ดังนี้

ลำดับที่ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก มากที่สุด คือ ด้านประโยชน์ พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.3 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

ลำดับที่สองด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.8 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

ลำดับที่สามด้านความพอประมาณ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ร้อยละ 81.2 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เกินกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ให้ข้อมูล ตอบข้อคำถามผิดในเรื่องพอประมาณ กับการตอบสนองความต้องการของตนเอง เนื่องจากผู้ให้ข้อมูล น่าจะ

มีความเข้าใจผิด เพราะที่ถูกต้อง ความพอประมาณ ต้องไม่เบียดเบียนตนเองหรือพึ่งพาผู้อื่นให้เดือดร้อน

ลำดับที่สี่ด้านทฤษฎี/วิธีการ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 80.2 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หนึ่งในสามของผู้ให้ข้อมูลตอบข้อคำถามผิดในเรื่อง การสร้างความก้าวหน้าตามวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง ต้องหยุดนิ่งที่จะหาหนทางให้ชีวิตพ้นจากความทุกข์ยากแล้ว เนื่องจากผู้ให้ข้อมูล น่าจะมีความรู้ความเข้าใจผิด เพราะที่ถูกต้อง ต้องไม่หยุดนิ่งที่จะต้องขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้นจนถึงขั้นพอเพียง โดยให้คนสามารถอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน และรู้จักอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืนไปยังลูกหลาน หรือคนรุ่นหลังสืบต่อไป เพื่อให้สังคม และประเทศชาติ มีธรรมาภิบาลในการปกครอง

ลำดับที่ห้าด้านความหมาย ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 79.9 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หนึ่งในสามของผู้ให้ข้อมูลตอบข้อคำถามผิดในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นให้คนดำเนินชีวิต โดยยึดถือความพึงพอใจของตนเองเป็นสำคัญ เนื่องจากน่าจะมีความรู้ความเข้าใจผิด เพราะที่ถูกต้อง ต้องยึดหลักความมีเหตุผล รู้จักจัดการเกี่ยวกับระดับความพอเพียง รู้จักคาดการณ์ผลที่จะเกิดจากการกระทำ รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะได้ว่า อะไรดี อะไรไม่ดี อะไรถูกต้อง อะไรไม่ถูกต้อง อะไรไม่เหมาะสม อะไรเหมาะสม, และอะไรไม่สมควรทำ อะไรสมควรทำ และหนึ่งในสามของผู้ให้ข้อมูลตอบข้อคำถามผิดในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการดำเนินชีวิตแบบพอกิน คือมีกินไม่อดอยาก หรือไม่มากเกินไปจนเกินความจำเป็นของร่างกาย เนื่องจากผู้ให้ข้อมูล มีความรู้ความเข้าใจผิด เพราะที่ถูกต้อง ต้องไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อนไม่ใช่ตอบสนองทางกายอย่างเดียว

ลำดับที่หกด้านเงื่อนไขความรู้ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 72.7 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เกือบครึ่งหนึ่งของผู้ให้ข้อมูลตอบข้อคำถามผิดในเรื่องการตัดสินใจลงทุนใด ๆ มักจะใช้ความรอบรู้ เนื่องจากน่าจะมีความรู้ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการหาความรู้กับการตัดสินใจ เพราะที่ถูกต้อง คือ ความรอบรู้เพื่อเป็นฐานของความรู้ แต่การตัดสินใจต้องใช้ความรอบคอบและในการลงมือปฏิบัติ ให้มีความระมัดระวัง

ลำดับที่เจ็ดด้านวัตถุประสงค์ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 69.2 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เกินกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ให้ข้อมูลตอบข้อคำถามผิดในเรื่องการใช้จ่ายที่มีอยู่ ดำรงชีวิตโดยไม่หิбыืมใคร และไม่มีหนี้สิน แต่ภายในบ้านไม่มี ทีวี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า มีความเข้าใจว่า เป็นการรู้จักพึ่งตนเอง ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลตอบ เข้าใจว่าการไม่เบียดเบียนคนอื่นเป็นสิ่งที่ถูกต้องและแต่น่าจะไม่ได้

พิจารณาว่าการทางเดินสายกลาง การอยู่ การกิน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การดำรงชีวิตแบบไม่พอคิ เป็นการเบียดเบียนตนเอง ย่อมเกิดโทษในที่สุด

ลำดับที่แปดด้านความมีเหตุผล ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 64.9 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เกินกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ให้ข้อมูลตอบข้อคำถามผิดในเรื่อง การขายไคเพื่อนำเงินไปรักษาอาการเจ็บป่วยของมารดาจนหาย แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลมีมุมมองเดียว มีความเข้าใจว่ากระทำถูกต้องว่าความกตัญญู เพราะที่ถูกต้อง ต้องรู้จักกาลการณ์ผลที่จะเกิดจากการกระทำของตนเอง ไม่รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะได้ว่า อะไรถูกต้อง อะไรไม่ถูกต้อง

และผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ลำดับสุดท้าย คือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 41.9 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ของผู้ให้ข้อมูลตอบผิดในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้ได้ผลกับประเทศ ที่ด้อยพัฒนาและประเทศที่กำลังพัฒนา และเรื่องการประหยัดตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเน้นการใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสิ่งของเท่าที่จำเป็นแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลตอบมีความเข้าใจผิด เพราะที่ถูกต้อง ประเทศที่พัฒนายังต้องใช้แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และไม่เข้าใจในการใช้จ่าย ว่าสามารถมีสิ่งของที่หรรษาได้ แต่ต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เบียดเบียน ให้ผู้อื่นและตนเองเดือดร้อน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูล สรุปผลได้ดังนี้

ในด้านภาพรวมพบว่า รายจ่าย และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในด้านอายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน และการรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และหากพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว สามารถสรุปประเด็นย่อย ได้ดังนี้

ด้านความหมาย พบว่า รายจ่าย และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ของผู้ให้ข้อมูล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในด้าน อายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ เงินออม

สาเหตุของภาระหนี้สิน และการรับรู้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านวัตถุประสงค์ พบว่า ระดับการศึกษา ชั้นยศ และการผ่อนชำระการศึกษา
ของคนในครอบครัวของผู้ให้ข้อมูล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในด้านอายุ อายุรับราชการ รายได้
รายจ่าย เงินออม และการรับรู้ข้อมูล แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับ
ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการจัดการความพอประมาณ พบว่า รายจ่าย หนี้สินอื่น ๆ และการรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพรับราชการ ชั้นยศ รายได้ เงินออม และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านหลักการความมีเหตุมีผล พบว่า รายจ่าย และการรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในด้านอายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการจัดการภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของการระหนีสิน การรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า แนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในด้านอายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านทฤษฎี/วิธีการ พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านประโยชน์ พบว่า การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกฯ ของผู้ให้ข้อมูล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในด้านอายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ชั้นยศ รายได้ รายจ่าย เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน การรับรู้ข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ โดยเฉพาะจะเริ่มต้นอย่างไรก่อน มีจำนวนถึง 175 ราย รองลงมา คือ เมื่อลงมือปฏิบัติเสริมรายได้แล้วไม่คุ้มกับการลงทุนบางครั้งยังขาดทุน ซึ่งไม่ตรงกับการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจโดยตรง แต่กลับเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ปัญหา คือ ขาดการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ขาดทุนทรัพย์ในการดำเนินการ ขาดความรับผิดชอบในการดำเนินการให้สำเร็จ ขาดเวลา และโอกาสในการดำเนินการ รวมถึงการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม และมีข้อเสนอแนะ แนวทางในการเสริมสร้างความรู้ความและวิธีการ คือ จัดให้มีโครงการฝึกอบรมแบบการมีส่วนร่วมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

สรุปการสัมภาษณ์ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก 12 คน คือ สรุปผล ได้ ดังนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมสรุปได้ว่า คือ การที่ทุกคนมีชีวิตรอยู่อย่างมีความสุขโดยไม่ต้องอิงเรื่องการเงินมากนักและมีความสุขเป็นอยู่ที่พอมีพอกิน คือ การที่อยู่อย่างพอเพียงไม่ต้องพึ่งพาคนอื่น และการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ มีความพอดี ทั้งทางกาย วาจา และใจ

ในเรื่องการเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อและช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่จะทำได้ การใช้จ่ายตามความจำเป็น และมีเหตุผล และการใช้จ่ายอย่างประหยัด โดยปัญหา และอุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง คือ จิตใจของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ยังขาดแรงจูงใจ และไม่ทราบแนวทางว่าจะนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันอย่างไร อีกทั้งสภาพปัญหาความเป็นอยู่ปัจจุบัน เน้นกระแสดความต้องการทางวัตถุนิยม แรงกระตุ้นจากสื่อโฆษณาชวนเชื่อในการบริโภค ให้อยากมี

อยากได้ให้เหมือนผู้อื่น ทำให้ตกในกระแสภาวะจำยอมที่ต้องมีเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม คำนึงชีวิตในสังคม โดยมุ่งเน้นแข่งขันทางด้านวัตถุ จึงทำให้ใช้ชีวิตอย่างฟุ้งเฟ้อและไม่ประมาณตนในการจ่ายของตนเอง จนก่อให้เกิดภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้นอย่างไม่มีเงื่อนไข สุดท้ายขาดความเชื่อมั่นในตนเอง อีกทั้งยังขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา และจากครอบครัวตัวอย่างที่ดีจากเพื่อนร่วมงาน ที่มีความมุ่งมั่นยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจริงจัง จึงทำให้ขาดความกระตือรือร้นที่จะรับผิดชอบในการเสริมสร้าง แสวงหา ความเข้าใจอย่างถูกต้อง ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างจริงจัง มีความต่อเนื่องและเหมาะสม

ในเรื่อง การดำรงชีวิตสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่ามีความแตกต่างกันคือ บางส่วน ยังไม่สามารถปฏิบัติได้เต็มที่เนื่องจากมีอุปสรรคในการดำเนินชีวิตในสังคมที่ต้องรักษารูปร่างของตน แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ บางคน สามารถปฏิบัติตนได้อย่างดีในการใช้ชีวิตที่พอเพียง ส่วนในเรื่อง จะทำอย่างไรให้ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้การสนับสนุน โอกาสด้านเวลา งบประมาณสถานที่ และสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ให้มีการอบรม อีกทั้งควรให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันของข้าราชการทหารในสังกัด เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง รวมถึงมีการจัดให้มีโครงการจัดการฝึกอบรมหรือสัมมนา โดยนำผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญทางด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาให้การแนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้อง และอย่างถ่องแท้ ทั้งนี้ควรให้มีการลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อให้ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ได้สัมผัสกับประสบการณ์โดยตรงกับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และเพื่อสร้างความต่อเนื่องให้กับการปฏิบัติ ควรมีการแจกเอกสารหรือสื่อที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้เป็นการปลูกฝังจิตใจให้ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ ข้าราชการทหาร สังกัด กองพันพัฒนาที่ 3 ผู้ศึกษานำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล

จากการศึกษาพบประเด็นที่น่าสนใจ คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงขอ อภิปรายผลทั้งสองประเด็น ดังนี้

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 74.87 มีวิธีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อทางโทรทัศน์ ข้อสังเกตทั้งนี้เนื่องจากโทรทัศน์ เป็น เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เข้ามาอยู่ในชีวิตประจำวันมากที่สุด จึงเป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าหลัก ประจำบ้านในด้านการให้สาระและความบันเทิง และช่วงปีที่ผ่านมานี้ การเผยแพร่กิจกรรมเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้มีการเผยแพร่และนำเสนอผ่านทางโทรทัศน์มาก จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลได้รับ ข้อมูลข่าวสาร แล้วได้จดจำและเข้าใจตามที่ได้รับชมรายการจากสื่อทางโทรทัศน์ ดังนั้นจึงมี ข้อเสนอเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ดังนี้ คือ สถานีโทรทัศน์ช่อง 5 เป็นหน่วยงานในการบังคับบัญชาของ กองทัพบก และส่วนใหญ่ข้าราชการทหารนิยมดูช่อง 5 ซึ่งสามารถเป็นหน่วยงานเผยแพร่และ นำเสนอข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้กับประชาชนได้รับรู้ในระดับหนึ่งอย่างทันเวลาและกว้างขวาง ฉะนั้น การที่ประชาชนและข้าราชการทหารจะมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ กองทัพบก ควรจัดรายการเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ออกเผยแพร่ผ่านโทรทัศน์ให้ต่อเนื่องโดยนำเสนอในรูปแบบทุกสาขาอาชีพ และยังควรมีการเผยแพร่ทาง สถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ ด้วย รวมถึง การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น จุลสาร แผ่นพับ หอกระจายข่าว วีซีดี รวมถึงทางเคเบิลทีวีท้องถิ่นถ้ามี และจัดทำโครงการร่วมกับ สถานีโทรทัศน์ของรัฐ และของภาคเอกชนช่องอื่น ๆ ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์

ในส่วนของแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.82 ได้รับแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากนโยบายของหน่วยทหารระดับสูงกว่า ได้แก่ กรมทหารช่างที่ 3 กองพลพัฒนาที่ 3 กองทัพภาคที่ 3 และกองทัพบก ตามลำดับ และลำดับรองลงมา ร้อยละ 13.64 ได้รับแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จาก คำสั่งของผู้บังคับกองพันพัฒนาที่ 3 ข้อสังเกต ทั้งนี้เนื่องจาก กองพันพัฒนาที่ 3 ดำเนินการพัฒนา

คุณภาพชีวิตของข้าราชการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาในระดับสูงกว่า ดังนั้นจึงมีกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนใหญ่เน้นด้านการเกษตร โดยการใช้พื้นที่ว่างเปล่าภายในที่ตั้งหน่วย ปลุกพืชผักสวนครัว ดังนั้นจึงมี ข้อเสนอเพื่อพัฒนาองค์ความรู้โดยผู้บังคับบัญชาทางทหารซึ่งเป็นผู้ มีอิทธิพลและบทบาทอย่างมากต่อการเรียนรู้ของผู้ได้บังคับบัญชา ฉะนั้นผู้บังคับกองพัน และ ผู้บังคับกองร้อย ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับข้าราชการทหารควร ต้องเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียง และ ให้มีความใส่ใจโดยจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ผู้ได้บังคับบัญชา พฤติกรรมการเลียนแบบของผู้ได้บังคับบัญชา พร้อมกับต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างดี โดยปฏิบัติ ตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชา จะได้เรียนแบบ จดจำ ได้ข้อคิด เกิดความ ศรัทธา และสามารถนำไปใช้ใน การปฏิบัติได้ สิ่งที่ต้องเน้นคือการรู้จักควบคุมการใช้จ่ายและใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ ควรหาอาชีพเสริมมาทำ ทั้งนี้ต้องอยู่ในพื้นฐานที่ถูกต้อง ได้แก่กิจกรรมการลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนด้วยการลดละเลิกอบายมุข และรณรงค์การปลูกพืชผักสวนครัวเน้นการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้

ระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหารบก อังกฤษกองพันพัฒนาที่ 3

1. ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.86 มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2535: 51) ที่ได้ให้ความหมายของความรู้ ว่า คือ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ ข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์มีความสามารถรับรู้เข้าใจในสมอง และรวบรวมจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งวัดได้จากความสามารถในการระลึกได้ของมนุษย์ ซึ่งแสดงว่า ข้าราชการทหารฯ ส่วนใหญ่สามารถนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับมาหลอมรวมกับประสบการณ์จริง และวิเคราะห์ด้วยเหตุด้วยผล จึงทำให้สามารถมีความรู้ในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับที่ดีมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงชัย ดิยานนท์ (2542) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรในการสร้างความมั่นคงทางรายได้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมแล้วเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสูง โดยเกษตรกรยังคงใช้ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง และ ไม่ได้รับการอบรม เพื่อการเพิ่มความรู้ในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้เกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่มีการรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพเพื่อต่อรองกับระบบตลาด กล่าวโดยสรุปเกษตรกรปฏิบัติกิจกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย ฉะนั้นควรให้หน่วยงานของรัฐและเอกชน มีการส่งเสริม การจัดฝึกอบรม เพิ่มความรู้ ทักษะการปฏิบัติการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจ

พอเพียงรวมถึงมีแหล่งเงินทุนให้เกษตรกรกู้ยืมเพื่อทำการเกษตรได้ ดังนั้นในส่วนของข้าราชการทหาร ควรจะใช้แนวทางเดียวกันคือ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมและส่งเสริมให้มีอาชีพเสริมให้กับ ข้าราชการทหารและครอบครัวได้เรียนรู้และฝึกฝนและสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากการศึกษาพบประเด็นที่น่าสนใจ จากการวัดความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละด้าน ที่ผู้ให้ข้อมูลตอบคำถาม ผิดจำนวนมาก สามารถสรุปได้รายละเอียด ดังนี้

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว พบว่า ร้อยละ 83.69 ของผู้ให้ข้อมูล ตอบผิดในเรื่องการประหยัดตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเน้นการใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อ สิ่งของที่จำเป็น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล มีความเข้าใจผิด ไม่เข้าใจในการใช้จ่าย ว่าสามารถมี สิ่งของที่หุงหาได้ แต่ต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เบียดเบียน ให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ดังที่ คณะอนุกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547: 14-17) ได้ประมวลหลักของการ พิจารณาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในส่วนที่ 4 ในเรื่องเงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วย มีความ ตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการ ดำเนินชีวิตซึ่งจะเห็นว่า ความเข้าใจดังกล่าวเกี่ยวกับด้านเงื่อนไขคุณธรรมนั้น ยังขาดความตระหนัก ในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความอดทน การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ดังนั้น จึงควรให้ความรู้ ในเรื่องเงื่อนไขคุณธรรมในด้านการประหยัดอย่างมีความสุขให้มากขึ้น

ด้านหลักการความพอประมาณ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ร้อยละ 70.59 ของผู้ให้ ข้อมูลตอบข้อคำถาม ผิดในเรื่องพอประมาณ กับการตอบสนองความต้องการของตนเอง ถึงแม้ อาจจะต้องพึ่งพาผู้อื่น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล ยังใช้หลักการการพึ่งพาภายนอกแทนที่จะต้อง ฝึกตนให้รู้จักความพอประมาณ ดังที่ คณะอนุกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547: 14-17) ได้ประมวลหลักของการพิจารณาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความพอประมาณว่า หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียน ตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ ดังนั้น หากจะต้องมีการ พึ่งพาผู้อื่น ก็ถือว่าไม่ได้ตั้งอยู่ในหลักของความพอประมาณ ดังนั้น ทางหน่วยงานต้นสังกัด ควรจะมี การเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องหลักความพอประมาณให้แก่ ข้าราชการทหารฯ ในสังกัด เพื่อที่ว่าจะได้ สามารถปฏิบัติตนได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาซึ่งประโยชน์แก่ตนเอง

ด้านหลักความมีเหตุมีผล เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าร้อยละ 69.25 ของผู้ให้ข้อมูล ตอบข้อคำถาม ผิดในเรื่องการขายไถเพื่อนำเงินไปรักษาอาการเจ็บป่วยของมารดาจนหาย แสดงให้ เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล มีความรัก ความกตัญญูสูงมาก จึงขาดการพิจารณาผลและปัญหาตามมา ไม่ว่าจะเป็น เป็นด้านสุขภาพ หรือด้านกฎหมาย สำหรับการหาอาชีพเสริมยังดีค่าของเงินมีความสำคัญสูง หาก

พิจารณาแล้วควรยึดหลักทางศาสนา ซึ่งการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจะให้ความสำคัญในเรื่องเงินน้อยกว่าความพอดีหรือสมดุลในชีวิต ดังที่ คณะอนุกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547: 14-17) ได้ประมวลหลักของการพิจารณาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความมีเหตุผลว่า หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ในส่วนนี้ มีการขยายไต่ไป เพื่อจะนำเงินมารักษานั้น ถือว่าเป็นการตัดสินใจที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากในทางกฎหมายแล้ว ห้ามมิให้มีการซื้อขายอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย และนอกจากนี้ ยังอาจทำให้ มีสุขภาพที่ไม่แข็งแรงด้วย เนื่องจากขาดไต่ ไปข้างหนึ่ง ดังนั้น ทางหน่วยงานต้นสังกัด ควรจะมีการเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องหลักความมีเหตุผลให้แก่ข้าราชการทหารฯ ในสังกัด เพื่อที่ว่าจะได้สามารถนำไปฝึกปฏิบัติตน และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

ด้านวัตถุประสงค์ เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว พบว่า ร้อยละ 52.41 ของผู้ให้ข้อมูลตอบข้อคำถาม ผิดในเรื่องการใช้รายได้ที่มีอยู่ ดำรงชีวิตโดยไม่หิбыืมใคร และไม่มีหนี้สิน แต่ภายในบ้าน ไม่มีทีวี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า มีความเข้าใจว่า เป็นการรู้จักพึ่งตนเอง ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีแนวโน้มว่าจะขาดความเข้าใจถึงการจัดสรรทรัพยากรเลี้ยงตนเองแบบพอดี เพราะการดำรงชีพอย่างมีความสุขต้องไม่เบียดเบียนตนเองด้วย ฉะนั้นในการดำเนินชีวิตสามารถมีเรื่องอำนวยความสะดวกตามความเหมาะสมของรายได้ตนเอง ดังที่ คณะอนุกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547: 14-17) ได้ประมวลหลักของการพิจารณาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความพอประมาณว่า หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น จากหัวข้อดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การใช้ชีวิตโดยเบียดเบียนตนเอง ในส่วนที่ว่า ภายในบ้าน ไม่มีเรื่องอำนวยความสะดวก ซึ่งถือว่าทำให้ตนเองลำบาก ดังนั้น จึงควรจะต้องให้ความรู้ในเรื่องวัตถุประสงค์ในด้านการเดินทางสายกลางให้เพิ่มมากขึ้น

ข้อสังเกตจากการวัดระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ความเข้าใจในด้านหลักธรรมทางศาสนาและแนวทางที่เป็นหัวใจสำคัญในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงค่อนข้างน้อย ในเรื่อง การพึ่งตนเอง การเดินสายกลาง การแบ่งปันกันและกัน ความอดทนในการรอคอย ซึ่งในเรื่องหลักธรรมทางศาสนา มีความเป็นนามธรรมสูง จึงจำเป็นต้อง มีข้อเสนอเพื่อให้มีการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม คือ การฝึกอบรมพื้นฐานด้านจิตใจ ให้ยึดถือธรรมะเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้กิจกรรมการพบปะกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรึกษาหารือกิจการงานให้สม่ำเสมอ ลักษณะการมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับ

ประโยชน์ เพื่อฝึกฝนสติปัญญาตนเองในช่วงพบปะได้สร้างความรู้ความเข้าใจด้านคุณธรรมให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติตน

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารบก สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

จากการทดสอบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคล ในด้านอายุ ระดับการศึกษา อายุรับราชการ ประเภท/ชั้นยศ รายได้ เงินออม สาเหตุของภาระหนี้สิน และการรับรู้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่ตรงกับทฤษฎีของ Victoria (1989: 1251) ที่ได้กล่าวว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การรับรู้ในสิ่งที่ได้มาจากการศึกษาและสิ่งแวดล้อมในสังคม เมื่อมีแหล่งให้ความรู้ แหล่งข่าว การรับรู้และความเข้าใจเหมือนกันหรือแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับบุคคล และแหล่งความรู้ที่ได้รับมา ดังที่ข้าราชการทหารฯ ที่มีอายุ การศึกษา ชั้นยศ และการรับรู้ข้อมูลที่มากขึ้น ก็ย่อมจะมีประสบการณ์มาก ซึ่งก็จะส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจมากตามไปด้วย ในขณะที่ผู้ที่มีอายุ การศึกษา ชั้นยศ และการรับรู้ข้อมูลที่น้อย ก็ย่อมจะต้องขาดประสบการณ์ และส่งผลถึงความรู้ความเข้าใจที่น้อยตามไปด้วย

ในขณะที่ รายจ่าย และแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานของผู้ให้ข้อมูล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยในส่วนของรายจ่าย ที่มีความสัมพันธ์เชิงลบนั้น แสดงให้เห็นว่า แนวโน้มผู้ที่มีการใช้จ่ายน้อย มีความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดีมาก โดยดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล รู้จักคิด วิเคราะห์ และเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง จึงทำให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข แสดงว่า ผู้ที่รายจ่ายมีน้อย อาจมีความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าผู้ที่รายจ่ายมาก แต่ไม่แตกต่างกันนัก ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า ผู้ที่มีรายจ่ายมีน้อย จำเป็นต้องดำรงชีพโดยมีการใช้จ่ายอย่างประหยัด ทำให้ตรงกับแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง

สำหรับแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงาน ที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกนั้น แสดงว่า การได้รับแนวทางการส่งเสริมมาก ก็จะมีมีความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น เนื่องด้วยการรับรู้ข้อมูลจะช่วยให้เข้าใจในหลักความมีเหตุมีผล และปฏิบัติตามหลักดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างสุขให้แก่ครอบครัวของผู้นั้น ซึ่งสอดคล้องกับ กังสตาล อยู่เย็น (2544) ได้ศึกษาเรื่องพลวัตชุมชนบ้านเปรี๊นในภายใต้แนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้และการได้รับการฝึกอบรม รวมไปถึงการทัศนศึกษาดูงานสื่อมวลชน ค่านิยม

ทัศนคติและจิตสำนึกของประชาชน เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชน สรุปก็คือ “การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการสร้างพันธมิตรเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับปฏิกิริยาตอบสนอง หรือสถานการณ์แวดล้อมกับพฤติกรรม ทฤษฎีนี้เฟื่องถึงถึงการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อสังเกตจากการทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 ครั้งนี้ พบว่า แนวทางในการเสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ต้องการให้มีการอบรมในการเสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นข้อเสนอแนะให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น คือให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้รับผิดชอบกิจกรรมของเศรษฐกิจพอเพียงแบบการมีส่วนร่วม และให้ขยายผลต่อพลทหารประจำการของหน่วย ซึ่งจะ เป็นการเปิดโอกาสให้ข้าราชการทหารในสังกัด ได้มีประสบการณ์ที่จะร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์ แนวโน้มนี้จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริงมากขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

จากการประมวลความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ทราบว่าจะเริ่มต้นอย่างไรก่อน มีจำนวนถึง 175 ราย รองลงมา คือ เมื่อลงมือปฏิบัติเสริมรายได้แล้วไม่คุ้มกับการลงทุนบางครั้งยังขาดทุน ซึ่งไม่ตรงกับการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจโดยตรง แต่กลับเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ปัญหา คือขาดการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ขาดทุนทรัพย์ในการดำเนินการ ขาดความรับผิดชอบในการดำเนินการให้สำเร็จ ขาดเวลา และโอกาสในการดำเนินการ รวมถึงการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ซึ่งไม่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547: 6) ประมวลไว้ว่า “...เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความ

จำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ร่วมกันในสิ่งที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจ ทุกระดับ ให้มีความสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี...” ซึ่งหากพิจารณาแล้ว จะพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น แสดงว่าผู้ให้ข้อมูล ยังไม่เข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ โดยเฉพาะด้านเงื่อนไขคุณธรรม ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนรู้ คือควรมีการอบรม เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการนำไปปฏิบัติ ส่งเสริมการบริหารจัดการรายรับและรายจ่ายภายในครัวเรือน เพื่อลดปัญหาหนี้สิน ผู้บังคับบัญชาควรสนับสนุนการดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ มีการสนับสนุนด้านเวลา โอกาส และพื้นที่ทำกิน และงบประมาณในการดำเนินการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และควรจัดตั้งหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัญหา/อุปสรรคมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กังสตาล อยู่เย็น (2544) ที่ได้ศึกษาเรื่องพลวัตชุมชนบ้านเปรี๊คในภายใต้แนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง ที่พบว่า ชุมชนมีระบบเศรษฐกิจดั้งเดิมของชุมชน มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จากนั้นจึงเริ่มปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตและรูปแบบการผลิตเป็นแบบเพื่อการค้า ทำให้วิถีชีวิตแบบพึ่งพาตนเองหมดไป ส่งผลกระทบต่อชุมชนทุกด้าน จนกระทั่งผู้นำชุมชนได้กระตุ้นให้ชาวบ้านตระหนัก ชาวบ้านได้พยายามหันกลับมาใช้วิถีชีวิตแบบเดิม ๆ ตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อลักษณะเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการเปลี่ยนวิธีคิดและการปฏิบัติของสมาชิกในชุมชน โดยให้การกระตุ้นหรือจูงใจประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชุมชนที่ดีขึ้น ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้และการให้การฝึกอบรม รวมไปถึงการทัศนศึกษาดูงานสื่อมวลชน ค่านิยม ทศนคติและจิตสำนึกของประชาชน เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชน และมีหน่วยงานภายนอกชุมชน ส่วนราชการหรือเอกชนต่าง ๆ ที่เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอาชีพให้ประชาชน มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมและการปฏิบัติตน ของข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 โดยจากการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหา/อุปสรรคช่วงแรกตนเองมีความรู้สึกไม่มีความมั่นใจที่ใช้แนวทางของเศรษฐกิจ

พอเพียง เพราะได้รับผลช้า เวลาทำอาชีพเสริมด้านการเกษตรไม่มีความมั่นคงในผลตอบแทน ขาดทุนบาง จนกระทั่งตนเองใช้หลักคุณธรรมยึดปฏิบัติ ให้มีความอดทน มีระเบียบวินัยในการใช้จ่ายเงิน มีความรับผิดชอบ ในหนี้สินข้อสำคัญไม่คิดกู้หรือยืมเงินผู้อื่น มุ่งลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย เช่น หวย การเที่ยวเตร่ และดื่มสุราใช้การข่มใจมาๆพยายามใช้จ่ายอย่างประหยัด เก็บออมเท่าที่สามารถทำได้ สุดท้ายใช้เวลาปลดเปลื้องหนี้สินได้ภายใน 4 ปี ปัจจุบันครอบครัวไม่มีความเดือดร้อนใดๆ ใช้จ่ายอย่างพอเพียง เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสิ่งสำคัญที่สุดคือ อยู่ที่จิตใจ

สำหรับแนวทางการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสอดคล้องในการปฏิบัติกับผลงานวิจัยของ ศศิพร ปาณิกบุตร (2544) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของคนให้ดีเสียก่อน คือตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้มีอาชีพและฐานะเพียงพอมะเร็งตนเองได้ย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับได้ ผลงานวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมและการปฏิบัติตนของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 โดยจากการสัมภาษณ์ พบว่า ตนเองมีความรู้สึกรับปฏิบัติตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่แล้ว เนื่องครอบครัวตนเองยึดหลักธรรมะและพยายามควบคุมการใช้จ่าย ที่ผ่านมาการดำเนินชีวิตไม่เดือดร้อนอะไร เพราะครอบครัวได้ถูกปลูกฝังจิตสำนึกจากบิดา มารดาเรื่อยมาตลอด ในเรื่องให้รู้จักการใช้จ่ายเงินเดือนอย่างประหยัด แล้วยังใช้เวลาว่างทำอาชีพเสริม โดยทำสวนครัวรอบบ้าน ฉะนั้นเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงไม่เป็นปัญหา อุปสรรคที่ตนเองจะมีความรู้ความเข้าใจ ที่ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

นอกจากนั้นยังมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมและการปฏิบัติตนของข้าราชการทหาร กองพันพัฒนาที่ 3 โดยจากการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนมีความสำคัญมากที่คอยให้กำลังใจในการดำเนินชีวิต ที่ผ่านมามีบ้างที่ตนเองจิตใจไม่สู้ ไม่อดทนในการรอคอย เช่นกรณีการใช้จ่ายเงินไปกับอบายมุข ทำให้เงินไม่เพียงพอกับการใช้จ่ายในรอบเดือนของครอบครัว ก็ต้องกู้ยืม เสียดอกเบี้ย วิธีชีวิตก็เลยวนเวียนกับการเป็นหนี้เป็นสิน ได้รับคำตักเตือนจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนจึงได้สติตนเองคิดว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับกำลังใจยามตกอยู่ในสภาวะเงินไม่พอ จนตนมีความอดทน อดกลั้น มีรับผิดชอบใช้หนี้โดยไม่สร้างหนี้เพิ่ม เมื่อปลดเปลื้องหนี้แล้วก็รู้จักจัดสรรการใช้จ่าย ข้อสำคัญไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขอีกก็สามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขสบาย ปัจจุบันเงินเดือนของตนพอเพียงสามารถใช้จ่ายในรอบเดือนเพราะได้กำลังใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อน ๆ

ข้อสังเกตจากการศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ให้ข้อมูล พบว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่อง ค่อนข้างใหม่สำหรับทุกคน ข้อเสนอเพื่อพัฒนาองค์ความรู้แก่ผู้ให้ข้อมูล คือการที่ผู้ให้ข้อมูล จะมี ความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติได้ จำเป็นต้องใช้เวลาและต้องได้รับการอบรม ให้การศึกษา และให้เสริมสร้างความเชื่อมั่นนำไปปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องถูกสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ของคนให้ดี ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของแนวทางในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือการพึ่งตนเอง โดยต้องถูกกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจที่จะปฏิบัติตน ด้วยการที่ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น เพื่อน หรือ คนใกล้ชิดต้องให้ความปรารถนาดี ให้ความอบอุ่น ให้คำแนะนำแก่กันและกัน และชักชวนให้ ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมในทางศาสนาและตามแนวทางในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับกองพันพัฒนาที่ 3

กองพันพัฒนาที่3 ควรจะดำเนินการ ดังนี้

1. ควรสร้างกระบวนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในชุมชน ทหาร ประการแรก ให้ผู้บังคับกองร้อยพัฒนาทุกกองร้อย ซึ่งเป็นผู้มีความใกล้ชิดกับข้าราชการและ ครอบครัว โดยสร้างแรงจูงใจ และในการจัดทำกิจกรรมหรือโครงการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ การฝึกอบรมแบบการมีส่วนร่วมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เน้นกิจกรรมการพัฒนาพื้นฐาน จิตใจด้านศีลธรรมอย่างต่อเนื่อง ให้ชี้ชัดถึงความดีความชั่ว เพื่อสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดควร ปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติ เน้นกิจกรรมการทำบุญชักรวดเวียน เน้นเสริมลดรายจ่ายเพิ่มรายได้โดย การทำสวนครัวรอบบ้าน
2. สนับสนุนให้ข้าราชการทหารทุกคน มีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยร่วมรณรงค์ อย่างต่อเนื่อง ในการสร้างจิตสำนึก ปรับเปลี่ยนค่านิยมในการจัดการรายจ่าย โดยมุ่งลดการใช้จ่าย ด้วยการประหยัด ไม่ควรฟุ่มเฟือย ฝึกให้เป็นคนพึ่งตนเองให้มาก
3. ควรยกย่องผู้ที่มีความประพฤติดีงามดำรงชีพสอดคล้องตามแนวทางใน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นตัวอย่างแก่ชุมชนทหาร โดยให้รางวัลและบำเหน็จความชอบ เพื่อให้เห็นผลตอบแทนเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับกองทัพบก

เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่แท้จริงกองทัพบก สมควรจะดำเนินการดังนี้

1. ควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างต่อเนื่อง ให้นหน่วยงานทหารยึดถือปฏิบัติ โดยขยายผลถึงระดับพลทหารประจำการ ต่อไป
2. ควรสนับสนุน และรณรงค์ให้มีโครงการการวิจัยเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารทุกรูปแบบ
3. ควรให้มีการจัดประกวด กิจกรรมด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับกองพัน และระดับครอบครัวของข้าราชการทหาร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. หากมีข้าราชการทหารหรือนักวิจัยต้องการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรให้วิจัยเชิงปฏิบัติการโดยให้ข้าราชการทหารการมีส่วนร่วม อันนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น
2. ควรทบทวนและให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของทุก ๆ คน เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ ความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติและความพึงพอใจในการนำไปปฏิบัติ เพื่อจะได้หาแนวทางการส่งเสริมให้เกิดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการอันนำไปสู่ความสำเร็จมากยิ่งขึ้น
3. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยจากข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3 กลุ่มเดียว ในโอกาสต่อควรมีการวิจัยเปรียบเทียบกับหน่วยทหารต่างหน่วย ที่มีการปฏิบัติงานต่างกัน เพื่อได้ข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวให้มีความครอบคลุมได้มากขึ้น และควรศึกษาถึงว่าเมื่อข้าราชการทหารมีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้วอะไรเป็นสาเหตุที่ข้าราชการทหารผู้นั้นนำไปปฏิบัติ และสาเหตุอะไรที่ข้าราชการทหารไม่นำไปปฏิบัติ

บรรณานุกรม

- กังสกาล อยู่เย็น. 2544. พลวัตชุมชนบ้านเป็ดในภายใต้แนวความคิด เศรษฐกิจพอเพียง.
กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ. 2547. การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- แกทริยา ทองสอดแสง. 2545. ความรู้ความเข้าใจและเจตคติกับพฤติกรรมการป้องกันมลภาวะ
ทางอากาศของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับผ้าในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
จังหวัดลำพูน. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชนะชัย แสนคำ. 2541. การศึกษาความพึงพอใจของทหารต่อการจัดสภาพแวดล้อมในค่ายทหาร:
กรณีศึกษาค่ายกาวิละ มณฑลทหารบกที่ 33 จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชวาล แพร์ตกุล. 2526. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยรินทร์ ชัยวิสิทธิ์. 2545. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างค่านิยมตาม
แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียนและชุมชนด้วยโครงการอาชีพ. เชียงใหม่:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. 2526. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ: รุ่งเรือง.
- ทรงพล ภูมิพัฒน์. 2538. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ทรงชัย ดิยานนท์. 2542. การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรในการสร้างความมั่นคง ตามแนวคิด
เศรษฐกิจพอเพียง. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประเวศ วะสี. 2545. เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม: แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจและสังคม.
กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- พระมหาประทีป พรหมสิทธิ์. 2545. “กรณีวิเคราะห์เชิงปรัชญา”. น. 94-98 ใน มูลนิธิชุมชนท้องถิ่น
พัฒนา. โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายหน่วยงานและองค์กรชุมชนเพื่อประยุกต์ใช้ปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับความครอบคลุมและชุมชน. กรุงเทพฯ: มูลนิธิท้องถิ่น
พัฒนา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. วิธีการวิจัยทางพฤกษศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7.

กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

มูลนิธิสิทธิมนุษยชน. 2548. “โครงการพัฒนากรณีศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง:

กรณีศึกษากลุ่มเป้าหมายในระดับครอบครัว”. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสิทธิมนุษยชน. (เอกสารอัดสำเนา).

มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา. 2547. “โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายหน่วยงานและองค์กรชุมชนเพื่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับครอบครัวและชุมชน”. กรุงเทพฯ: มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา. (เอกสารอัดสำเนา).

บุพวัลย์ ทองใบอ่อน. 2540. ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลเกี่ยวกับการควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิเชียร เกตุสิงห์. 2520. การวัดผลการศึกษาและสถิติเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษราพัฒนา.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2547. ตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงที่ข้าพเจ้ารู้จัก. กรุงเทพฯ: วิ.พี.กราฟฟิค แอนด์ พรินติ้ง.

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. 2543. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเศรษฐกิจพอเพียง : เอกสารสรุปการประชุมประจำปี สวทช (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ). กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.

สุนทร กุลวัชรพงศ์. 2544. ตามรอยพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง-ทฤษฎีใหม่. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

ศิริพรรณ อัสวินวงศ์. 2544. ดำรงชุมชนสัมพันธ์กับบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม: กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

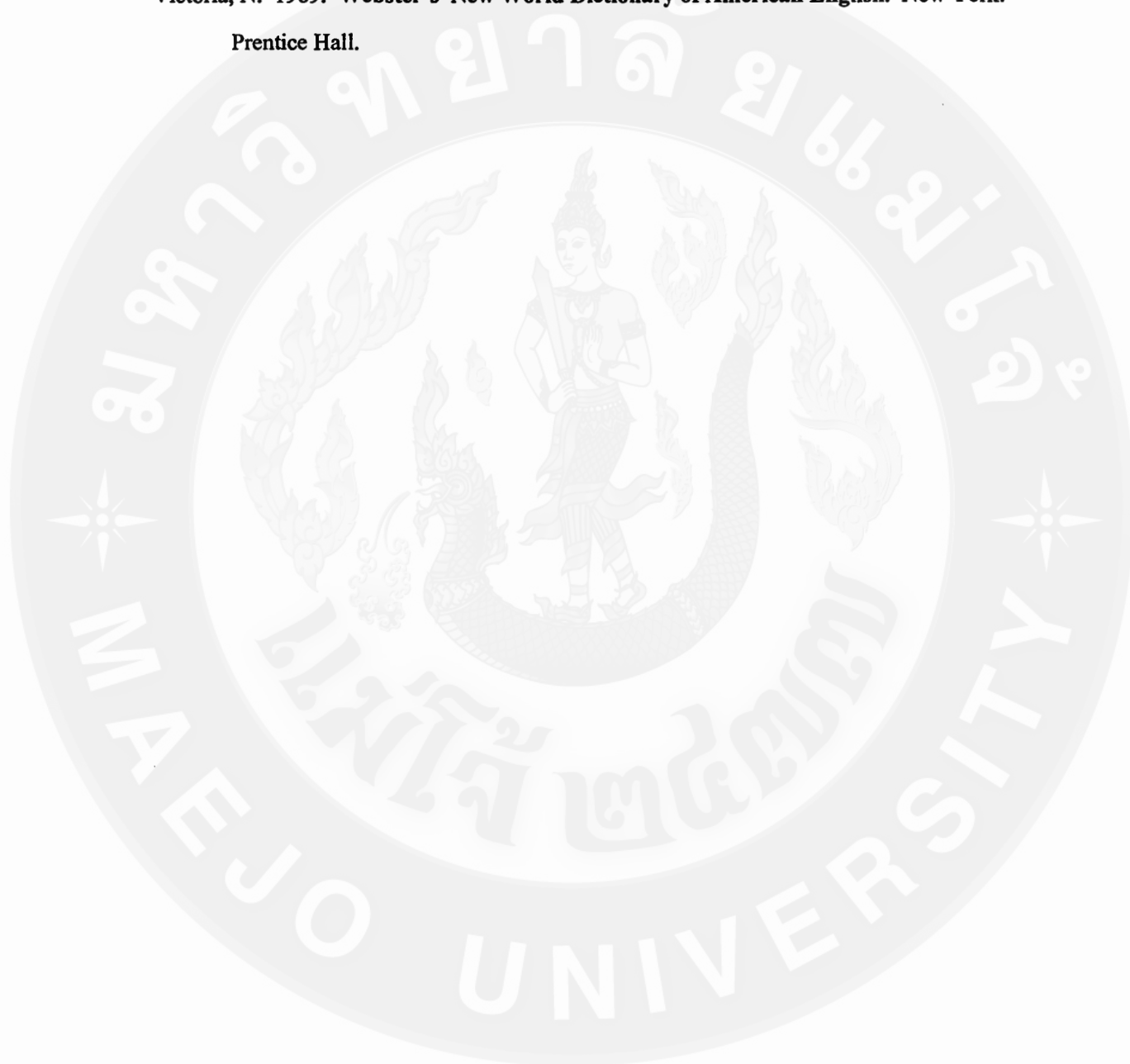
ศศิพร ปาณิกบุตร. 2544. ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อภิรักษ์ พันธเสน. 2546. การประยุกต์พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).

อำพล เสนาณรงค์. 2542. **ประมวลพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯเกี่ยวกับ
ทฤษฎีใหม่**. กรุงเทพฯ. (เอกสารอัดสำเนา).

Harrow, A. J. 1979. **A Taxonomy of the Psychomotor Domain**. New York: McKay.

Victoria, N. 1989. **Webster's New World Dictionary of American English**. New York:
Prentice Hall.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม
ประกอบการศึกษาวิจัย
เรื่อง

ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหารบกสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

.....

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอเมืองสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการให้ข้อมูลตามความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับตัวท่านให้ครบทุกตอนและทุกข้อ
2. ผู้ศึกษาขอรับรองว่าข้อมูลที่ท่านให้มาจะไม่มีผลกระทบใดๆต่อท่าน หรือหน่วยงานในทุกระดับ ทั้งนี้ ข้อมูลแต่ละบุคคลจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและข้อมูลจะถูกนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น
3. เมื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ประมวลผลในภาพรวมแล้ว ผลงานวิจัยจะถูกใช้ประโยชน์โดยเสนอต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนำไปวางแผนกำหนดนโยบายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่เหล่าทหารภายในกองทัพบก
4. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน จำนวน 11 หน้า โดยแต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 หน้า (10 ข้อ)
 - ตอนที่ 2 ข้อคำถามแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 7 หน้า (90 ข้อ)
 - ตอนที่ 3 ข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ จำนวน 1 หน้า (3 ข้อ)

เฉพาะผู้วิจัย

หมายเลขแบบสอบถาม

□□□

ตอนที่ 1 ข้อคำถาม เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

กรุณาเติมข้อมูลของท่านในแต่ละข้อตามสภาพความเป็นจริง ณ ปัจจุบัน

เฉพาะผู้วิจัย

1. อายุปัจจุบันของท่านปี (ถ้าเกิน 6 เดือนให้นับเป็น 1 ปี) ☐☐
2. การศึกษาของท่านที่สำเร็จสูงสุด ☐
 - () 1 สูงกว่าปริญญาตรี
 - () 2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 - () 3 อนุปริญญา/ปวส.หรือเทียบเท่า
 - () 4 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม6. / มศ5.เดิม / ปวช.)
 - () 5 ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / (ต่ำกว่าม6. / มศ 5.เดิม / ปวช.)
3. อายุราชการทหารของท่านมีระยะเวลามาแล้ว..... ☐☐

ปี

(นับตั้งแต่เริ่มเข้ารับการบรรจุเป็นข้าราชการครั้งแรก ถ้าเกิน 6 เดือนให้นับเป็น 1ปี)
4. ชั้นยศของท่าน ☐

() 1 นายทหารชั้นประทวน 1) สิบตรี 2) สิบโท 3) สิบเอก 4) จำสิบตรี 5) จำสิบโท 6) จำสิบเอก-จำสิบเอกพิเศษ	() 2 นายทหารชั้นสัญญาบัตร 1) ร้อยตรี 2) ร้อยโท 3) ร้อยเอก 4) พันตรี 5) พันโท
---	--
5. รายได้ของท่านและครอบครัว รวมประมาณ ☐☐☐☐☐☐☐☐

.....บาท/เดือน (รายได้ หมายถึง เงินเดือนประจำ

และรายได้จากทางอื่นในปัจจุบัน และครอบครัว หมายถึง คู่สมรส

/ พ่อ-แม่ / บุตร / และเป็นโสด)
6. รายจ่ายของท่านและครอบครัวในแต่ละเดือนรวมประมาณ ☐☐☐☐☐☐☐☐

.....บาท/เดือน
7. เงินออมของท่านและครอบครัว มีหรือไม่ ☐☐☐☐☐☐☐☐

(เงินออม หมายถึง เงินฝากในธนาคารและกองทุนต่าง ๆ ตลอดจน

เงินประกันชีวิตแบบออมทรัพย์และ/หรือเงินออมในรูปแบบอื่น ๆ

() ไม่มี

() มี โปรครระบุมีเงินออมประมาณ.....บาท

8. สาเหตุของภาระหนี้สิน ของท่านและครอบครัว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐☐☐☐☐☐☐☐

() 1 การผ่อนส่งบ้านและที่ดิน

() 2 การผ่อนส่งรถยนต์,รถจักรยานยนต์หรือยานพาหนะอื่น ๆ

() 3 การผ่อนส่งเครื่องอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน เช่น โทรทัศน์ โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ

() 4 การผ่อนชำระเงินกู้/ยืม

() 5 การผ่อนชำระค่าการศึกษาของคนในครอบครัว

() 6 อื่นๆ โปรครระบุ.....

9. ท่านรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยวิธีการใดมากที่สุด (โปครระบุเพียง 1 ข้อ)

☐

() 1 โทรทัศน์

() 2 วิทยุ/เสียงตามสาย

() 3 อินเทอร์เน็ต

☐

() 4 หนังสือพิมพ์

() 5 สื่อสิ่งพิมพ์เช่นวารสาร

() 6 เพื่อนร่วมงาน

() 7 เพื่อนฝูง

() 8 คนภายในครอบครัว

() 9 ฝึกอบรม

() 10 ผู้บังคับบัญชา

() 11 อื่นๆ โปรครระบุ.....

10. หน่วยงานของท่านมีแนวทางการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร (โปครระบุเพียง 1 ข้อ)

☐

() 1 เป็นนโยบายจากหน่วยเหนือ (กองทัพบก / กองทัพภาค / กองพล)

() 2 คำสั่งจากผู้บังคับบัญชา (ผู้บังคับกองพัน/ผู้บังคับกองร้อย)

() 3 ไม่ใช่แนวทางการส่งเสริมจากหน่วยงานของท่าน

() 4 อื่น ๆ โปรครระบุ.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถาม เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 กรุณาทำเครื่องหมาย X หรือ ✓ ในช่องว่างที่จัดเตรียมไว้เพียง 1 ช่องเท่านั้น ที่ท่านมีความรู้ความ
 เข้าใจต่อเนื้อหาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง

ลำดับ	ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
1	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ แนวทางการดำรงชีวิตให้คนมีความสุขอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายอยู่อย่างพอมี พอกิน พอใช้		
2	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตแบบพอดี รู้จักประมาณตน และไม่เบียดเบียนผู้อื่น		
3	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการดำเนินชีวิตแบบพออยู่ คือ ให้มีชีวิตอยู่ได้อย่างเหมาะสมตามอัตภาพของตนเอง		
4	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นให้คนดำเนินชีวิต โดยยึดถือความพึงพอใจของตนเองเป็นสำคัญ		
5	สมศรียังไม่ได้แต่งงาน มีเงินเดือน 12,000 บาท ไม่มีรายได้ทางอื่น แต่ตัดสินใจกู้เงินเพื่อซื้อรถเบนซ์ รุ่นใหม่ล่าสุด เพื่อให้ผู้อื่นมองว่าตนมีฐานะ แสดงว่า สมศรี มีความคิดไม่สอดคล้องกับการพอประมาณตน		
6	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการดำเนินชีวิตแบบพอกิน คือมีกินไม่อออยาก หรือไม่มากเกินไปจนเกินความจำเป็นของร่างกาย		
7	สมชาย มีฐานะร่ำรวยมากแต่รับประทานอาหารมีประโยชน์และเท่าที่จำเป็นต่อร่างกายในแต่ละวัน แสดงว่า สมชาย มีความคิดแบบพอเพียง		
8	สมบัติ มีรายได้จากการประกอบอาชีพให้เช่าที่ดิน เป็นที่ทิ้งขยะ โดยที่ดินของสมบัติ อยู่กลางชุมชน แสดงว่า สมบัติ รู้จักประกอบอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
9	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำเนินชีวิตแบบพอใช้ คือ การประยุกต์ใช้หรือปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้		
10	การใช้ชีวิตที่พอ หรือหันแต่ตนเองและครอบครัว ไม่เดือดร้อน ถือว่าใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง		
11	การพึ่งตนเองได้ หมายถึง การที่แต่ละคนต้องทำทุกอย่างด้วยตนเอง โดยปราศจากการพึ่งพาผู้อื่น		
12	การพึ่งพาปัจจัยภายนอกยังสามารถทำได้โดยการแลกเปลี่ยน ส่วนที่เราผลิต ได้กับส่วนที่เราผลิต ไม่ได้		
13	การพึ่งพาปัจจัยจากภายนอกให้น้อยที่สุดหรือเท่าที่จำเป็น คือ แนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง		
14	การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ต้องเน้นที่หลักความคุ้มค่า มากกว่าความคุ้มทุนหรือผลกำไร		

ลำดับ	ข้อความ	ถูกใจ	ไม่ถูกใจ
15	การดำเนินชีวิตแบบสายกลาง คือ การบริโภค ทรัพยากรต่างๆเท่าที่จำเป็น ไม่ให้มาก/น้อยเกินไป		
16	การแบ่งปันและการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเป็นวัตถุประสงค์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
17	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่มุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อแสวงหากำไรหรือเอาชนะกันในเมืองธุรกิจ		
18	สมคิด มีฐานะร่ำรวย เวลารับประทานอาหาร สมคิด จึงรับประทานอาหารอย่างเต็มที่ แสดงว่า สมคิด ไม่เดินสายกลางในการบริโภคอาหาร		
19	มานะ มีรถยนต์ส่วนตัวและมีรายได้พอที่จะใช้อย่างไม่เดือดร้อน แต่จะอาศัยรถยนต์ของเพื่อนบ้านเดินทางไปทำงานเสมอ แสดงว่า มานะ ประหยัดตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง		
20	ครอบครัว สมศักดิ์ ใช้จ่ายได้ที่มีอยู่มาก ดำรงชีวิตโดยไม่หอบหิ้วใคร และไม่หนีสิน แต่ภายในบ้านไม่มีทีวี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า แสดงว่า สมศักดิ์ รู้จักพึ่งตนเอง ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
21	ความพอประมาณ คือ การรู้จักข่มใจตนเองมิให้อยากมี อยากได้ อยากเป็น โดยเปรียบเทียบกับผู้อื่น		
22	ความพอประมาณ คือ การรักษาระดับความพอดี พอเหมาะสมของการกระทำ		
23	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเน้นให้คนดำเนินชีวิตตามศักยภาพและความสามารถของตนเอง		
24	การใช้ศักยภาพของตนเพื่อความเจริญก้าวหน้า ต้องอยู่ในขีดความสามารถของตนเอง ซึ่งไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น		
25	การกั้มเงิน เพื่อพัฒนากิจการที่เรามีศักยภาพเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้		
26	ความพอประมาณ คือการรู้จักขีดความสามารถของตนเองในการตอบสนองความต้องการของตนเอง ถึงแม้ว่าจะต้องพึ่งพาผู้อื่น		
27	ผลของความพอประมาณ คือทำให้คนพ้นทุกข์ยาก พ้นจากความเหน็ดเหนื่อย ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในอนาคตอย่างค่อยเป็นค่อยไป		
28	มานะดำเนินชีวิตตามกระแสของสังคมไทยปัจจุบัน โดยใช้ชีวิตที่ยังไม่พอเพียง แสดงว่ามานะ ไม่มีความพอประมาณ		
29	ลุงแก้ว อายุ 81 ปี เป็นคนชอบทำสวน ครั้งหนึ่งยกก้อนหินหนักด้วยตนเอง เป็นเหตุให้เจ็บหลังอย่างรุนแรง แสดงว่า ลุงแก้ว ไม่ประมาณตนเอง		
30	วันดี กู้เงิน 300,000 บาท มาทำธุรกิจร้านเสริมสวย แต่ตนเอง ไม่มีความสามารถด้านงานนี้เลย แสดงว่า วันดี ไม่รู้จักศักยภาพของตนเอง		

ข้อที่	ข้อความ	ถูก/ผิด	เหตุผล
31	หลักการสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุมีผล		
32	บุคคลที่ดำเนินชีวิตตามความพึงพอใจของตนเองโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น ถือว่า เป็นผู้ที่มีเหตุมีผล		
33	ผู้ที่ใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผลจะสามารถคาดการณ์ ถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำในปัจจุบันได้		
34	การรู้จักจัดระดับความสำคัญว่าอะไรควรทำก่อนและอะไรควรทำทีหลัง แสดงถึง ความมีเหตุมีผล		
35	การรู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่สมควรทำ แสดงถึงความมีเหตุผล		
36	ผู้ที่ใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผล จะสามารถควบคุมความต้องการ/พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนได้		
37	สมศรี เป็นข้าราชการประจำ มีอาชีพเสริมโดยการขายหอย ครอบครัวยังสุขสบาย แสดงว่า สมศรี มีเหตุผลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
38	สมภพ ไม่ยอมให้ มานะ ยืมเงิน เพราะรู้ว่าจะได้คืนแน่นอน เนื่องจาก มานะคิดการพนัน จึงต้องเสียเพื่อนไป แสดงว่า สมภพมีเหตุผลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
39	สมหมายขายไข่ข้างซ้าย ได้เงิน 100,000 บาท แล้วนำไปรักษาอาการเจ็บป่วยของมารดาจนหาย แสดงว่า สมหมายมีเหตุผลที่ดี		
40	ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี ต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงประวัติความเป็นมาของตนเองอย่างดีพอ		
41	สมพงษ์กู้เงินจากสหกรณ์ของหน่วยงานตน ตามเพื่อนๆ โดยไม่ได้วางแผนการใช้เงินก่อนนี้ ถึงแม้ว่าจะสามารถส่งผ่อน ได้อย่างไม่เดือดร้อนตนเอง และครอบครัว แสดงว่า สมพงษ์มีเหตุผลที่ดี		
42	การมีอุดมการณ์ หรือหลักการดำเนินชีวิตที่ชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสม ถือว่ามีภูมิคุ้มกัน		
43	ผู้ที่ใช้ชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นผู้ที่ไม่ประมาทในการใช้ชีวิตประจำวัน		
44	เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางเตรียมพร้อม เพื่อเผชิญสถานการณ์ความไม่แน่นอนในอนาคต		
45	ผู้ที่มีหลักการหรืออุดมการณ์ชีวิตจะปรับตัวให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีสติ		

ลำดับ	ข้อคำถาม	ถูกบ้าง	ไม่ถูกบ้าง
46	ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของคนคือภูมิคุ้มกันทางสังคม ที่ช่วยให้ไม่ถูกครอบงำจากโลกภายนอก		
47	สมหมาย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง แต่ยังจัดสรรรายได้ของตนเอง ไปทำประกันชีวิต แสดงว่า สมหมาย มีภูมิคุ้มกันตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
48	สมหวัง ชอบดื่มสุราก่อนที่จะขับรถ ที่ผ่านมาไม่เคยเกิดอุบัติเหตุใดๆ เลย แสดงว่า สมหวัง มีความระมัดระวังตนตลอดเวลาและไม่ประมาท		
49	สมบุญ เป็นผู้รับเหมารับทุบตึกสูง มีความเห็นอกเห็นใจลูกน้อง จึงสะสมเงินออมให้ลูกน้อง แทนที่จะซื้อประกันอุบัติเหตุให้ แสดงว่า สมบุญสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีแก่ลูกน้อง		
50	สมฤดีคาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้งที่ยังขับรถ แสดงว่า สมฤดีเป็นผู้ที่ไม่ประมาท		
51	เจื่อน ไขความรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง มีความรู้รอบตัว รู้ลึก รู้กว้าง รู้ไกล รู้จริง		
52	เจื่อน ไขที่คำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การใช้ชีวิตอย่างรอบ รู้ รอบคอบ ระมัดระวัง		
53	ผู้ที่ดำเนินชีวิตตามเศรษฐกิจพอเพียง ต้องเป็น ผู้รักการอ่าน ฟัง จดจำ คิด เขียน พูด และปฏิบัติมาก		
54	การแสดงความคิดเห็นอย่างรู้กาลเทศะ คือ การใช้ชีวิตที่สอดคล้องกับ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
55	ความพอใจในการแสวงหาความรู้แล้วนำไปปฏิบัติจนเกิดเป็นความเข้าใจ ในเรื่องนั้นๆอย่างแจ่มแจ้งคือองค์ประกอบของปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง		
56	สมผล ต้องการลงทุนเล็กน้อย จึงศึกษาข้อมูลจากแหล่งความรู้แล้วจึง ตัดสินใจลงทุน แสดงว่า สมผล มีความรอบคอบตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
57	นายสี ทบทวนแผนงานที่วางแผนอย่างรอบคอบก่อนทำงานเสมอ แสดงว่า นายสี มีความระมัดระวัง ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
58	สมปองเป็นคนเก่ง ชอบอ่านหนังสือและมีความมั่นใจในตนเอง จึงไม่ค่อยรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น แสดงว่าสมปองมีการใช้ชีวิตที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
59	สมเกียรติเวลาตัดสินใจลงทุนใดๆ มักจะใช้ความรอบคอบมากกว่าการใช้ ความรอบรู้ แสดงว่า สมเกียรติมีความรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
60	สมชาติทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี จนไม่เป็นอันกินอันนอน ถือว่าสมชาติทำงานด้วยความระมัดระวังตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		

ลำดับ	เนื้อหา	ผู้แต่ง	ผู้เรียบเรียง
61	การดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ บิณฑูตคุณธรรม ในการดำเนินชีวิตประจำวัน		
62	หลักคุณธรรมที่สำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความเพียร และรักความสันโดษ		
63	ผู้ที่ใช้ชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นผู้ที่มีชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีความสุข		
64	การประหยัดตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเน้นการใช้จ่ายเงิน เพื่อซื้อสิ่งของที่จำเป็น		
65	การประพฤติตนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งกับตนเองและสังคม ประเทศชาติโดยรวม คือ คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
66	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดและวิธีการ ที่สามารถนำไปสู่ การปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน		
67	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้ได้ผลกับประเทศที่ด้อยพัฒนา และประเทศที่กำลังพัฒนา		
68	ประเทือง ไม่ร่วมกิจกรรมใดๆ ในการพัฒนาชุมชนของตนเอง แสดงว่า ประเทือง เป็นคนรักสันโดษ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
69	ชาวบ้านบ่อทองร่วมกันขุดร่องน้ำเข้าชุมชนตน ทำให้ชุมชนบ่อเงิน ไม่มีน้ำ ใช้ แสดงว่า ชุมชนบ่อทอง มีความรู้รักสามัคคี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
70	สมจิตมีนิสัยใจคอเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนฝูง เป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ บิณฑูตประโยชน์ส่วนรวม จึงสังหาร คนที่คดโกงหรือเอาเปรียบผู้อื่น แสดงว่า สมจิตมีคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
71	วิธีการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง คือการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง จำกัด ให้สามารถพึ่งตนเองได้		
72	การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงค้ำค้ำมากกว่าค้ำทุน เป็นวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียง		
73	เศรษฐกิจพอเพียง เน้นวิธีการรวมพลังแบบค่อยเป็นค่อยไป เพื่อนำไปสู่ความเป็นชุมชนเข้มแข็ง		
74	การรู้จักรับ และเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับภูมิสังคมของคน ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นวิธีการสำคัญตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
75	วิธีการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงเน้นให้คน อยู่ร่วมกับธรรมชาติ อย่างกลมกลืน พร้อมการอนุรักษ์ และรักษาสิ่งแวดล้อม		
76	การสร้างความก้าวหน้าตามวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง ต้องหยุดนิ่ง ที่จะหาหนทางให้ชีวิตพ้นจากความทุกข์ยาก จนถึงขั้นพอเพียง		

ลำดับ	ข้อความ	ผู้วิจัย	ได้ถูกใจ
77	สมศักดิ์ ใช้เงินออมส่วนหนึ่งซื้อที่ดินปลูกพืชสวนครัวไว้กิน โดยปลูกด้วยตนเอง แสดงว่า สมศักดิ์ ใช้วิธีการจัดสรรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
78	ชุมชนบ้านนาดี ยังมีการลงแขกในการทำงาน ไม่มีการว่าจ้างกัน และไม่ใช้เครื่องจักรกลใดๆ แสดงว่า มีวิธีการรวมพลังตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
79	โครงการปลูกป่าทดแทน เป็นรูปแบบในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ถือได้ว่าเป็นวิธีการสร้างความก้าวหน้าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		
80	สมชัย มีความจำเป็นต้องประหยัด คัดค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยทุกด้าน แต่สุดท้ายถูกเพื่อนไฮโซเลิกคบ แสดงว่า สมชัยปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ไม่ถูกต้อง		
81	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความเหมาะสมกับสถานการณ์และกระแสด้านพัฒนาในปัจจุบัน		
82	สามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากสิ่งต่างๆ ได้ ไม่หลงไปตามกระแสโลก		
83	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับหลักพุทธศาสนาเรื่องการดับทุกข์ เพิ่มความสุขแก่ทุกคน		
84	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดและหลักปฏิบัติที่มีความหลากหลาย เชื่อมโยงเป็นองค์รวม		
85	เศรษฐกิจพอเพียงเหมาะสมกับธุรกิจภาคเกษตรและเศรษฐกิจในระดับชุมชนเล็กๆเท่านั้น		
86	การใช้ชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจดีและมั่นคงขึ้นในระยะยาว		
87	สมบูรณ์ มีความศรัทธาในเศรษฐกิจพอเพียง เพราะเชื่อว่าหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับศาสนา		
88	เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ สมรักษ์ มีรายได้น้อยแต่ยังมีความสุข และไม่เคียดแค้น แสดงว่า สมรักษ์ ดำเนินชีวิตสอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียง		
89	สมพัฒน์มุ่งลดรายจ่ายก่อนที่จะเพิ่มรายได้ ถือว่า สมพัฒน์ทราบประโยชน์ของความเชื่อมโยงเป็นองค์รวมด้านเศรษฐกิจพอเพียง		
90	เกษตรกรบ้านแม่ใจเลิกการแข่งขันเชิงธุรกิจแบบมุ่งต่อสู้ทำลายกันหันมาดำเนินธุรกิจแบบแบ่งปัน ถือว่าเป็นประโยชน์ที่สู่การปฏิบัติได้จริงของชุมชนแม่ใจ		

ตอนที่ 3 ข้อคำถาม เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์
กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ท่านคิดว่าปัญหาหรืออุปสรรคในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับข้าราชการทหาร มีหรือไม่ ถ้ามี (โปรดระบุ)

.....
.....

3.2 กรณีที่ท่านเห็นว่า มีปัญหาหรืออุปสรรคในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร ดังกล่าว ท่านมีแนวทางหรือ
ข้อเสนอแนะอย่างไร? (โปรดระบุ)

.....
.....

3.3 ท่านคิดว่า ควรมียุทธศาสตร์หรือกิจกรรมอะไรเพิ่มเติมบ้าง เพื่อเสริมสร้าง
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ข้าราชการทหาร (โปรดระบุ)

.....
.....

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

แบบสัมภาษณ์ข้าราชการทหารสังกัดกองพันพัฒนาที่ 3

ข้อที่ 1 ประวัติทั่วไป

.....

.....

ข้อที่ 2 ท่านมีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไร

.....

.....

ข้อที่ 3 ท่านคิดว่าการดำรงชีวิตปัจจุบันของท่านมีความสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ข้อที่ 4 ท่านเลือกปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไร

.....

.....

ข้อที่ 5 ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีอะไรบ้าง

.....

.....

ข้อที่ 6 ท่านคิดว่าตนเองควรจะได้รับ การส่งเสริมให้เกิดความรู้เพื่อสามารถปฏิบัติเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไร

.....

.....

ข้อที่ 7 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ภาคผนวก ข
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	พันโท อภิชาติ ชูเกียรติคุณ	
เกิดเมื่อ	28 กรกฎาคม 2509	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2529-2534	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ
	พ.ศ. 2544	หลักสูตร หลักประจำชุดที่ 79 โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
	พ.ศ. 2539	นายทหารแผนงานและโครงการ ฯ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าสงวน แห่งชาติป่าสะเมิง อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2546-2547	รองหัวหน้าสำนักงานการพัฒนาพื้นที่ชายแดน กำลังผาเมือง
	พ.ศ. 2548	หัวหน้าสำนักงานการพัฒนาพื้นที่ชายแดน กำลังผาเมือง
	พ.ศ. 2550-2551	หัวหน้าชุดควบคุมการจัดระบบป้องกันเพื่อจัด ระเบียบพื้นที่ชายแดน กองกำลังผาเมือง